

**EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**

**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAMJA**

**Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata
Közyűlése
362/ 2013 (VI.27.) határozatával
elfogadva**

Felűlvizsgálva:

614/2015. (XII. 17) Közyűlési Határozattal

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	15
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	16
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	17
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	18
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	22
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	23
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	36
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	38
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	44
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	52
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	59
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	61
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	62
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	64
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	64
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	71
4.3 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	88
4.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	90
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	91
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	91
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)	92
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	96
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	96
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)	96
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	96

5.7	A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	97
5.8	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	98
6.	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	99
6.1	Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	99
6.2	Idősek munkaerő-piaci helyzete	100
6.3	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	100
6.4	Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	101
6.5	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	102
7.	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	104
7.1	A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	104
7.2	Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	105
7.3	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	105
7.4	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	111
8.	Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	112
9.	A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága	113
10.	A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve	114

BEVEZETÉS

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a koncepciókat, egyéb terveket és programokat, valamint az önkormányzat fenntartásában álló intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy az esélyegyenlőségi programban szereplő elemek jelentős része tekintetében nem elsődlegesen az Önkormányzatnak van döntési kompetenciája, sok esetben állami szervek rendelkeznek megfelelő eszközökkel, fenntartói vagy az egyes támogatásokat biztosító szerepkörben, ugyanakkor az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Önkormányzat jelen dokumentumban is együttműködési szándékát fejezi ki minden olyan kezdeményezés terén, amely elősegíti a programban megfogalmazott célok elérését.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. **szóköz** törvény 31. §-a szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (HEP) fogad el. A Helyi Esélyegyenlőségi Programot a Közgyűlés 2013. június 27-én alkotta meg.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésében foglaltak változását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a Helyi Esélyegyenlőségi Programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A 2015-évi felülvizsgálat áttekinti a célcsoportok, a számukra nyújtott szolgáltatások változását és az intézkedési tervek végrehajtását.

Fentiekre tekintettel elkészült az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2015. évi felülvizsgálata, melyet Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata 2017-ig, az ismételt felülvizsgálatig irányadónak tekint.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti a szolgáltatások egyenlő esélyű elérését, az esélyegyenlőségi program célcsoportjába tartozó emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Egy település akkor tud fejlődni minden tekintetben, ha az itt élő emberek azt érzik, hogy helyük van itt, és a település, illetve az önkormányzat segíti őket abban, hogy hasznos tagjai legyenek a társadalomnak – Lőrincz L. László szavaival élve: „Talán úgy kellene élnünk – hisz ki tudja, meddig élhetünk? - hogy széppé tegyük a magunk és lehetőleg a mások életét is mindaddig, amíg ez lehetséges.”

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását működése minden területén érvényesítendő elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) átfogó célja

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ❖ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ❖ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ❖ a diszkriminációmentességet,
- ❖ a szegregációmentességet,
- ❖ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket, ennek során együttműködik az egyes intézkedési terület tekintetében hatáskörrel rendelkező állami és más szervekkel.

Az esélyegyenlőség biztosításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a városban élő azon hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók **számát és arányát, valamint helyzetét** a településen.

Fontos a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a **szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását**, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok **esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat**, és azokat a területeket, melyek **fejlesztésre szorulnak** az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési terve (HEP IT) tartalmazza.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Eger városának bemutatása

Az Észak-Magyarországi Régió területén három megye található: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye. Északon Szlovákiával, nyugaton a Közép-magyarországi régióval, délen és keleten pedig az Észak-alföldi régióval határos. Területe 13.430 km², amely az ország területének 14,4 %-át teszi ki, és ezzel a régiók között a negyedik legnagyobb. Borsod-Abaúj-Zemplén megye a régió területének 54, Heves megye 27, Nógrád megye pedig 19%-át adja. Területének 13%-a országos és helyi jelentőségű védett természeti terület, az ország védett területeinek 22%-át teszi ki.

Eger Heves megye székhelye, az Észak-Magyarországi Régióban található megyei jogú város. A régió Magyarország észak-keleti részén az Északi-középhegység és az Alföld északi részén, a Bükk hegység dél-nyugati lábánál, a tengerszint felett 180 m-re fekszik, Budapeستől az M3 autópályán megközelítve mintegy 140 km távolságra. Elsősorban az Eger-patak völgye határozza meg a városszerkezetet, így észak-déli irányban 12 km hosszú, kelet-nyugati irányban pedig 3 km széles.

A település területe 9224 ha, állandó népesség száma 54527 fő a KSH 2014-es adatai alapján.

A Mátra és a Bükk találkozásánál, a kedvező földrajzi és éghajlati viszonyok az emberi letelepedés számára ideális körülményeket jelentettek azon a területen, melyet ma Egernek, illetve Eger környékének nevezünk.

Az a tény, hogy Szent István püspökséget alapított a mai vár területén, egyértelműen jelzi, hogy ezer évvel ezelőtt – a korabeli viszonyokhoz képest – sűrűn lakott, fontos területnek számított ez a vidék.

A honfoglalás idején is folyt itt szőlőművelés. Sőt Eger életének két meghatározó mozzanata, nevezetesen a kereszténységhez való kapcsolódás, valamint a szőlőművelés a város keletkezésének gyökereinél keresendő. A középkori Eger püspöki és káptalani tulajdonban lévő, egyházi irányítás alatt álló, de polgárosodó színeket is felmutató város képét rajzolja elénk. A tatárjárás pusztításai felvetették annak szükségességét, hogy a püspöki székhelyet, s a közvetlen közelében lévő lakóházakat várral, illetve kőfallal erősítsék meg. A XIII. század végétől megépül a későbbi belső vár erődjét képező erődítmény.

Eger világraszóló dicsőségét hozta meg, amikor 1552. évben óriási török túlerővel szemben szerény létszámú magyar csapat – Dobó István irányításával – megvédte a várat, megvédte a Felső-Magyarországot.

A török hódoltság után a püspökök városépítő kedve hatást gyakorolt valamennyi tehetős rétegre. Eger a XVIII. század végére Magyarország hatodik legnagyobb városává vált. A reformkor idején tovább erősödött Eger iskolaváros jellege. A 20 ezer lakosú városban mintegy 2000 diák tanult.

Eger – s a természeti kincsekben, egyéb műemlékekben gazdag környék – lehetőségei páratlanok. Szerencsére a második világháborút követő évtizedekben is akadtak olyan erők, amelyek a múlt megőrzésében, a tárgyi relikviák konzerválásában élen jártak. Az ő áldozatos munkájuknak köszönhető, hogy az egyedülállóan szép barokk belváros, a példamutatóan nemzeti emlékhellyé nyilvánított vár, a funkciójukat a maguk eredetiségükben máig hordozó közintézmények és egyházi létesítmények élnek és léteznek.

A város gazdaságának egyik húzóágazata az idegenforgalom és a lakosság jelentős hányada is ebből él, vagy közvetetten kapcsolódik hozzá. Legfőbb turisztikai kínálatát a történelmi műemlékek, a kulturális rendezvények, a gyógyvizek, a sportlehetőségek, a borok és a környező hegyek természeti szépségei alkotják. Egernek és környékének fontos mezőgazdasági ágazata a szőlőtermesztés és a borgazdálkodás. A város és környéke egyúttal a megye meghatározó ipari térsége, ahol az ipari kultúrának hagyományai vannak.

A megyeszékhely tradicionális iskolaváros is, mely nemcsak az oktatási intézmények nagy számában nyilvánul meg, hanem az itt élő emberek életvitelében, mentalitásában is.

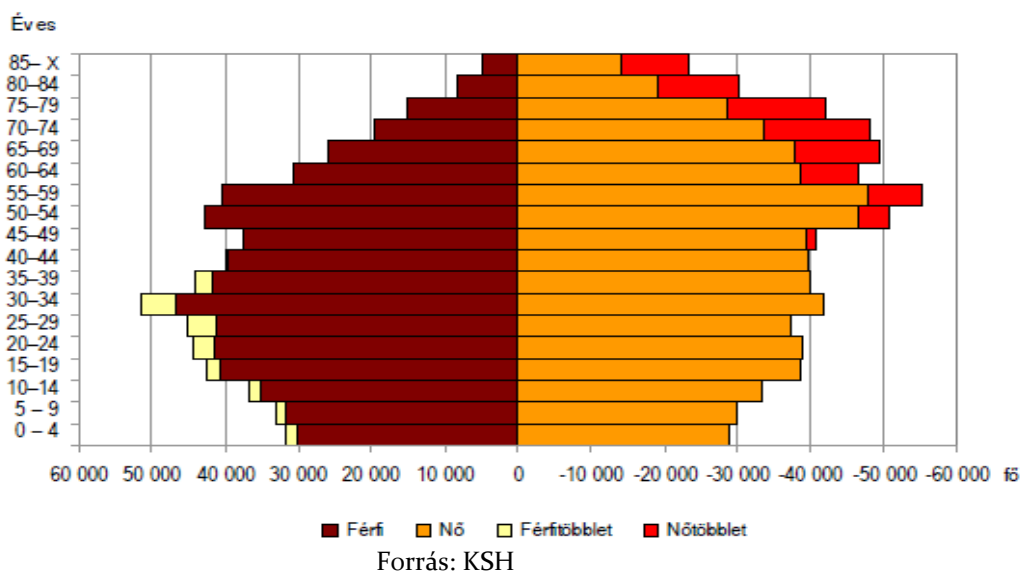
Demográfiai jellemzők

2011. év elején az ország lakosságának ötöde (2 049 281 fő), a főváros nélkül számított vidéki Magyarország egynegyede élt a megyei jogú városokban. 2001 óta a megyei jogú városok népessége 17 ezer fővel (0,8%-kal), az országosnál (2,1%) kisebb mértékben csökkent.

Népesség tekintetében az Észak-Magyarországi régió a negyedik helyen áll Magyarországon, hazánk népességének 12,7 %-a él itt (1.280.040 fő, 2004). A népsűrűség 95 fő/km², mely magasabb a vidéki átlagnál, a régió kistérségei közül a miskolci, egri, hatvani, salgótarjáni kistérségek a legsűrűbben lakottak. Az Észak-magyarországi régióban 605 település van ebből 34 város. A városi népesség aránya 50 %, a legalacsonyabb a régiók között. A három megye közül az 500 – 2000 fő alatti település nagyság leginkább Nógrádra jellemző, míg Heves megyében a lakosság harmada 2-5 ezer fős nagyfalvakban él.

Heves megye korfája 2010.

A korfa Heves megye lakosságának nemenkénti korelosztását mutatja be a 2010. évben. A lakónépesség száma a KSH adatai szerint 311 454 fő volt.

A lakónépesség évek óta tartó folyamatos csökkenése meghaladja az országos átlagot, a természetes fogyás és az elvándorlás következtében Heves megyében tovább folytatódott a népesség fogyása. A Heves Megyei Kormányhivatal publikációi szerint 2015. január 1-én a lakónépesség 303 021 fő volt.

A Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara közelmúltban végzett elemzésére alapozva megállapítható, hogy a **megye lakossága is öregszik**, folytatódik a demográfiai apály:

- a) kevés (néhány 10) ipari nagyvállalkozás alkotja a gazdaság meghatározó részét, különösen meghatározó a jelentőségük az üzleti forgalom, adózás, ún. hozzáadott érték, export tekintetében;
- b) rendkívül nagyszámú mikro vállalkozás (elsősorban) a **kereskedelem, szolgáltatás, mezőgazdaság** területén, azok viszont a foglalkoztatás meghatározó részét képviselik;
- c) **kevés a középvállalkozás;**
- d) 3 város (Eger, Gyöngyös, Hatvan) és agglomerációja illetve ezek **ipari parkjai** adják a gazdaság közel 80%-át, észak és dél hevesi térségek leszakadása folytatódik;
- e) hiány van a kvalifikált munkaerőből, ugyanakkor továbbra is magas az alulképzettek száma.

Eger népességére a *kétezres évek elején* meginduló csökkenés volt jellemző. A kedvezőtlen folyamat elsődleges indoka az elvándorlás volt, melynek mértéke, tendenciája az *elmúlt években lelassult*. Az egriek legnagyobb része Heves megyébe, azon belül is az Egri Kistérségbe költözik el, de továbbra is a megyeszékhelyre járnak be tanulni, illetve dolgozni.

Eger lakónépessége, összetétele

Eger lakónépességének száma az év végén

Év	Lakónépesség száma (fő)	Változás az előző év %-ában
2008	55 431	.
2009	55 156	99,50
2010	54 846	99,44
2011	54 624	99,60
2012	54493	99,76
2013	54 315	99,67
2014	54527	100,39

Forrás: Stadat 6.1.1. Lakónépesség

A táblázat a 2008-2014. közötti időszakban, az előző évhez viszonyítva mutatja a lakónépesség változását. Megállapítható, hogy Eger lakónépesség száma a vizsgált időszakban közel azonos, 54 000-55 000 fő körül mozog, jelentős kiugrások nem láthatók. Örvendetes, hogy a 2008. évtől tapasztalt lakónépesség fogyás megállt és némi, mintegy 200 fős (0,39 %-os) népességszám növekedés indult el.

A KSH-módszertan alapján lakónépességnek tekintjük mindazok összességét, akik állandó illetve tartózkodási hellyel rendelkeznek az adott címen és azt tekintik életvitelszerű lakóhelyüknek. Állandó népességnek azt hívjuk, akik az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakcímmel) rendelkező személyek, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakcímük), máshol tanulnak, máshol dolgoznak stb.

Eger állandó népességszáma

korcsoportonként, nemek szerint a 2013. évben

Korcsoportok	Népesség száma (fő)			Népesség nemek szerinti megoszlása (%)	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
0-14 éves	3365	3562	6927	49,58	50,42
<i>ebből: 0-2 évesek</i>	<i>n.a</i>	<i>n.a</i>	<i>1295</i>	<i>n.a</i>	<i>n.a</i>
15-17 éves	701	754	1455	48,18	51,82
18-59 éves	16527	15217	31744	52,06	47,94
60-64 éves	2409	1745	4154	57,99	42,01
65 év feletti	6247	3725	9972	62,65	37,35

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Különösen a 60-64 és 65 év feletti tekintetében látható szignifikáns eltérés a nemek között, jelezve az idősebb generációk speciális problémáit, helyzetét.

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	9136	7163	127,5%
2009	9343	7133	131,0%
2010	9412	7093	132,7%
2011	9515	7051	134,9%
2012	9709	6966	139,4%
2013	9972	6927	143,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Terület, népesség

Az öregedési index az időskorú, 65 év feletti népességnek a gyermekkorú, 0-14 éves népességhez viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége (KSH módszertan alapján).

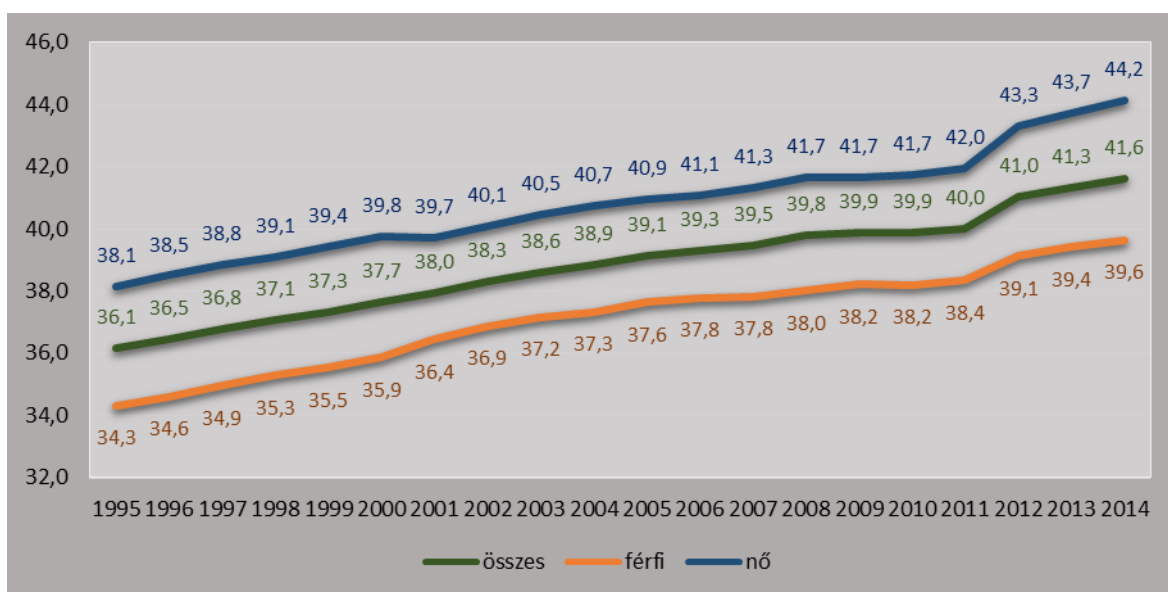
Megállapítható, hogy az időskorúak száma folyamatosan emelkedik, míg a gyermekkorú népességszám csökken, amely az öregedési index emelkedését eredményezi, azaz emelkedik az egy fő fiatalkorúra jutó „eltartandó” időskorúak száma. A változás hosszabb időtartamot vizsgálva még szembetűnőbb: a 2001. évben 8181 gyermekkorúra 9075 időskorú lakos jutott, az öregedési index 110,8 % volt, szemben a 2013. évi 143,9 %-kal.

A lakosságszám változása mellett folyamatosan átalakul a lakosság kor szerinti összetétele is. Egerben is érvényes az általános tendencia, hogy az idősek száma és aránya folyamatosan növekszik.

Ez tükröződik a lakónépesség átlagéletkorának emelkedésében is, mint ezt a lenti ábra is mutatja. 1995-ben a teljes lakónépesség átlagéletkora 36,1 év volt, 2014-re 41,6 évre emelkedett. Az átlagéletkor egyenletesen emelkedett, 1995 és 2003 között minden évben 0,3 évvel, 2004 – 2008 között 0,24 évvel. 2009 és 2012 között 0,1 év körül stagnált, a következő két évben ismét 0,3 évvel emelkedett.

A lakónépességen belül a nők átlagéletkora 3,6 évvel meghaladja a férfiak átlagéletkorát. 1995 és 2000 között a különbség 0,3 évvel magasabb az átlagos értéknél, 2001 és 2008 között 0,3 évvel alatta marad, 2009 és 2012 között a különbség átlag körül alakul, ezt követően emelkedik.

A lakónépesség átlagéletkorának változása (1995 – 2014)

Forrás: KSH

Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (fő)	Elvándorlás (fő)	Vándorlási különbözet (fő)
2008	1234	1366	-132
2009	1144	1258	-114
2010	1052	1146	-94
2011	1145	1205	-60
2012	1182	1122	18
2013	1169	1164	5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlási különbözet területi egységenként: a mutató egy adott közigazgatási egység esetében az odavándorlók és az elvándorlók számának különbségét tartalmazza ezer lakosra számítva, amely magába foglalja az állandó és az ideiglenes vándorlást is. Egy adott földrajzi terület népesség vonzó hatását, illetve annak hiányát fejezi ki.

Városunk vonatkozásában kedvező tendencia figyelhető meg: 2011-ig az elvándorlás magasabb volt, mint az idevándorlás, azonban ennek száma is csökkenő. 2012-től a vándorlási különbözet pozitív: némileg bár, de többen érkeznek Egerbe, mint ahányan elvándorolnak innen.

Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2008	469	618	-149
2009	479	668	-189
2010	441	644	-203
2011	470	586	-116
2012	443	602	-159
2013	428	597	-169

Forrás: KSH

A természetes szaporodás illetve fogyás az adott területen az élveszületések és a halálozások egyenlege. Területünkön mindkét összetevője folyamatos változást mutat, csökken illetve emelkedik, amelynek következtében a természetes szaporodás – jelen esetben a fogyás – csökken, majd ismét emelkedik.

Összegezve a fenti ábrák azt mutatják, hogy a **fiatalkorúak száma alacsony, a középkorúak száma növekszik és viszonylag magas az időskorúak száma.** A gyermekvállalási kedv alacsony. A férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőknél, amely egyben országos tendencia is.

Szociálpolitikai, lakáspolitikai és más várospolitikai intézkedésekkel támogatni kell a fiatalok városban maradását és a gyermekvállalást.

Országos szinten a KSH adatai szerint 2014-ben 91 500 gyermek született, több, mint az elmúlt öt évben bármikor. 2015 első negyedévében 22 014 ezer gyermek született, ami **3,3 százalékos növekedést** jelent az előző időszakhoz képest. A gyermekvállalási kedv növeléséhez nagy segítséget nyújt az otthonteremtést megkönnyítő Családok Otthonteremtési Kedvezménye, a családtámogatási és adózási rendszer átalakítása.

Az Esélyegyenlőségi Program hatálya

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2006. IV. 27-én alkotta meg első Esélyegyenlőségi Programját, azonban a jogszabályi változások miatt annak hatályon kívül helyezése és újraalkotása vált szükségessé, 2013-ban.

A települési esélyegyenlőségi programot öt évre kell tervezni. Időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

A 362/ 2013 (VI.27.) Közgyűlési határozattal elfogadott program:

Időbeli hatálya: 2013. június 30. – 2018. június 30.

Területi hatálya: Eger város közigazgatási területe

Felülvizsgálat: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében foglaltak alapján Eger Város Települési Esélyegyenlőségi Programjának időarányos megvalósulását illetve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetének esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és az áttekintés alapján, szükség esetén a programot felül kell vizsgálni.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTER BEMUTATÁSA

1.1. Jogszályi környezet

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján történt. A program összeállítására vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei állapították meg:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésekor különös figyelmet fordítottunk

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Ebktv.-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2014-2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az Ebktv. 37. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban 2013. július 1-jét követően csak akkor részesülhet, ha a törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

1.2. Az esélyegyenlőségi csoportokat érintő helyi szabályozás:

- 2/2011. (I. 28.) önkormányzati rendelet Eger Város Ösztöndíjasa cím alapításáról, a címmel járó támogatásról, annak folyósításáról
- 2/2009. (I.30.) önkormányzati rendelet Eger Megyei Jogú Város vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról

- 32/2011. (VIII. 26.) önkormányzati rendelet az Egri Kistérség Többcélú Társulása részére történő feladat- és hatáskör átadásról
- 34/2009. (VI.26.) önkormányzati rendelet a városfejlesztéshez és város rehabilitációhoz kapcsolódó feladatok ellátásáról
- 26/2009. (V. 29.) önkormányzati rendelet az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások bérbeadásának, valamint a bérleti díjak és a külön szolgáltatások díjai megállapításának szabályairól
- 14/2007 (III.30) önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól
- **7/2015. (II. 27.) a települési támogatás megállapításáról, kifizetésének, folyósításának rendjéről, valamint felhasználásának ellenőrzéséről**
- 39/2001. (X.19.) önkormányzati rendelet a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer helyi szabályozásáról.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Fontos megemlíteni azokat a stratégiákat, koncepciókat, programokat és terveket, melyek alapvetően egy-egy szektor konkrét célkitűzéseit és terveit határozzák meg, mégis szervesen és elválaszthatatlanul kapcsolódnak az esélyegyenlőség kérdésköréhez. A legfontosabbak a következők:

Stratégiák:

- A város Településfejlesztési Koncepciója és **Integrált Településfejlesztési Stratégiájának** elkészítése lehetőséget adott egy olyan komplex, területi alapú és szemléletű stratégia kialakítására, melyben a várossal szorosan együttműködve kialakultak a város időtávokra lebontható fejlesztési céljai, stratégiája, és jövőképe. A munka eredményeként egy olyan komplex városfejlesztési dokumentáció áll Eger Város rendelkezésére, mely az elkövetkező 7-8 évre és hosszabb távon a következő 15-20 évre vonatkozóan megadja azokat a főbb városfejlesztési irányvonalakat, fő célokat és akcióterületeket, melyek kiszámítható fejlesztési környezetet, nyomon követhető és célzott fejlesztéseket, továbbá keretet és struktúrát biztosítanak az egyes projektek összefüggő programmá szervezéséhez és a jövőképben meghatározott átfogó cél eléréséhez. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia továbbá lehetőséget ad az intenzíven fejlesztendő területekre tervezett beavatkozásokat részletesen előkészítő, a pénzügyi tervet, a megvalósíthatóságot, és fenntarthatóságot is **vizsgáló programok kidolgozására, melyek forrásai a Széchenyi 2020 operatív programok, egyéb európai uniós források és hazai források is lehetnek.**
- **Közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia**
- **Városi Drogstratégia 2014**

Koncepciók:

- Kulturális Koncepció 2013-2016.
- Környezetvédelmi Program 2011.
- Eger Város Települési Éghajlatvédelmi Stratégiai Terve 2013.
- Sportkoncepció 2015-2020.
- Gazdasági Program 2015-2020.
- éves költségvetési koncepciók
- Szolgáltatástervezési Koncepció 2007.
- Heves megye Szakképzés-fejlesztési Koncepciója 2013.
- Eger MJV Középtávú Gyermek és Ifjúsági Koncepciója 2011.-2016.
- Eger MJV Marketing Koncepciója 2014.

Tervek

- Közoktatási Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve
- Anti- szegregációs Terv
- Fenntartható Energiagazdálkodási Akcióterv
- Gyermek és Ifjúsági Cselekvési Terv 2015-2016.
- Eger Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve 2004.

Egyéb dokumentumok

- „Egri Fiatalok a jelenben” ifjúságkutatás 2010.
- Környezetvédelmi program 2011.
- Integrált Területi Program 2015.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Eger székhelye a 17 települést tömörítő **Egri Kistérség Többcélú Társulásnak**. A társulás közös központi orvosi ügyeleti rendszert tart fenn, illetve működtet. Összehangolja a területén található települési önkormányzatok, gazdasági szervezetek térségi hatású fejlesztési elképzeléseit, információk szolgáltatásával elősegíti a tervezési munkát és az elfogadott tervek megvalósítását, különös tekintettel az Európai Unió 2014-2020 programozási időszakának a megyei jogú városoktól tágabb térségeket érintő pályázati lehetőségeire és fejlesztéseire.

Egri székhelyű a **Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás**. A Társulás 2003. június 17-én alakult meg, jelenleg 80 tagönkormányzata van, 230 ezer lakos összefogását testesíti meg. A Társulás tagönkormányzatai között Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Heves megyei települések találhatók.

2.3 Az önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok megalkotásához, az Emberi Erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült. A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, a népszámlálási adatok, az önkormányzat adatbázisa szolgáltak alapul. A dokumentumban felhasznált adatok az elérhetőségük és statisztikai feldolgozottságuk függvényében kerültek bemutatásra.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, és kirekesztéshez vezethet.

A mélyszegénység megítélése, mint az Lovász Gergely Mélyszegénység - A társadalomkutatás alapjai című írásában olvasható, országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta, ami átszámítva hozzávetőlegesen havi alig 9 ezer forintot, éves szinten kb. 100 ezer forintot jelent.

Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában **szegénynek** számítanak a medián jövedelmek¹ 60%-ánál kevesebből élők. Ez 2014-ben a KSH 2.6.1 Jövedelem-eloszlás, szegénység (2003-2014) táblája szerint Magyarországon évi 812 960 Ft (havi 67 ezer Ft) egy fogyasztási egységre jutóan, egyszemélyes háztartás esetén.

A szegénység megítélésénél a másik használt fogalom a **létminimum**, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. 2014-ben a létminimum egy fogyasztási egységre számított átlagos értéke havonta 87 351 forint volt a Statisztikai tükör 2015/46. számában olvashatóan.

Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek.

A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A Magyar Kormány a 2010-14. közötti időszakra meghirdette a Nemzeti Együttműködés programját a munka, otthon, család egészség és rend kiemelt célok érdekében. A kormányzati prioritás a foglalkoztatás és a szociális biztonság területén a következők:

10 év alatt egymillió új munkahely:

A gazdaságpolitika középpontjába a munkát állítja a program. A magas munkanélküliségi ráta ugyanis nemcsak gazdaságpolitikai problémákat okoz, hanem a szegénység kiterjedését is eredményezi, ami együtt járhat egyes települések, térségek végleges leszakadásával. Az egymillió új munkahelyet a Magyarországon működő vállalkozások teremtik meg.

Szociális biztonság megteremtése

- családok erősítése, gyermekvállalás támogatása

---

¹ Medián ekvivalens jövedelem: a teljes népesség OECD 2 fogyasztási egységre jutó jövedelem alapján történő sorbarendezése után a sor közepén lévő jövedelem jelenti a mediánt, vagyis hozzá képest pontosan ugyanannyinak van kevesebb, illetve több jövedelme. (KSH fogalomtár)

- az idősek tisztelete, megbecsülése, biztonsága
- a fogyatékkal élők helyzetének javítása
- szociális, gyermekvédelmi-gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése
- cigányság körülményeinek javítása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése
- a nyomor enyhítése
- otthonteremtés, lakhatás biztosítása
- a jövő építése: az ifjúság és a sport támogatása

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a **roma népesség helyzetének fokozatos romlása**. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások, és a társadalmi részvétel területén. A TÁRKI 2010-es Háztartásmonitor adatfelvétele szerint a roma népesség körében 2009-ben a szegénységi arány a 2000-es évhez közelít és eléri a 70%-ot.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai (9. Nemzetiségi adatok) szerint 315.583 fő vallotta magát cigánynak, másfélszer annyian, mint a 2001-es népszámláláskor (190 046 fő).

Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.”

Ugyanitt szó esik arról is, hogy a **cigányság területileg egyenetlenül helyezkedik** el az országban. A területi eltérések jelentősek mind a teljes lakosságon belüli, mind pedig a roma népességen belüli arányszámokat tekintve. Az ország egyes megyéiben a teljes lakossághoz viszonyított arányuk 3 százalék alatt marad, miközben **Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyében az országos átlag felett van.**

A roma lakosság létszáma, 1991–2021

Területi egység	1991	2001	2011	Alap*	Alacsony	Magas
				2021		
Budapest	40 400	59 600	80 500	103 200	95 900	110 600
Közép-Magyarország	65 800	97 000	132 700	173 000	159 600	186 700
Közép-Dunántúl	22 800	31 000	39 800	49 500	45 900	53 200
Nyugat-Dunántúl	22 200	26 400	30 200	33 700	31 900	35 400
Dél-Dunántúl	63 500	72 400	79 300	84 900	82 700	86 800
Észak-Magyarország	123 800	151 500	181 900	215 500	204 300	226 500
Észak-Alföld	114 500	129 600	145 000	161 300	155 200	166 700
Dél-Alföld	35 500	41 800	48 700	56 300	53 500	59 000
Magyarország összesen	448 100	549 700	657 600	774 200	733 100	814 300

*Az előrebecslés különböző demográfiai „forgatókönyveket” feltételezve három verzióban készült.

Forrás: Habcsek László: Kísérleti számítások a roma lakosság területi jellemzőinek alakulására és 2021-ig történő előrebecslésére. In Demográfia, 2007. 50. évf. 1. szám 7–54.

A táblázatból látható, hogy országos viszonylatban a cigány (roma) lakosság létszáma 10 évente, kb. 20 %-kal emelkedik. Ez a tendencia megfigyelhető az Észak-Magyarország régióban is. A 2021. évre szóló előrebecslés „alap”, azaz közepes intenzitású verziója némileg csökkenő (17 %-os) létszámemelkedést jelez, megtartva azonban a teljes magyarországi cigány (roma) lakosságon belüli észak-magyarországi 27 %-os részarány-jellemzőt.

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Egerben hány fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak.

Az Egri Cigány Önkormányzat szorosan együttműködik önkormányzatunkkal, a munkaügyi központtal, a köznevelési intézményekkel a roma származású emberek munkahelyteremtése, képzése és a gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. **Egerben két nagyobb, jellemzően romák lakta telep található, a Szala városrészen és a Béke telepen. Itt laknak a legtöbben és őket érintik leginkább a közösségfejlesztő és felzárkóztató kezdeményezések.**

A „Szala városrész szociális rehabilitációja” (ÉMOP-3.1.1-12-2013-0007) projekt két nagy eleme a közösségfejlesztés és a kortárs-mentor program 2014 február 20-án indult az Érted Agria Alapítvány közreműködésével. A Kortárs-mentor program célja, hogy növelje az érintett településrészen élő hátrányos helyzetű gyermekek kezdeményező képességét, valamint erősítse felelősségvállalásukat, ezáltal képesek legyenek arra, hogy tegyenek saját magukért és környezetükért. Ez hosszú távon hozzájárul ahhoz, hogy, növekedjen az iskolázottság és a továbbtanulás mértéke a telepen. A mentorok főiskolás önkéntesek voltak, akik a program alatt folyamatosan együttműködtek, együtt dolgoznak a gyerekekkel. Ez lehetőséget biztosít arra, hogy mintát adjanak a sikeres kommunikációról, együttműködésről, felelősségvállalásról és tanuljanak egymástól új szemléletet, elfogadást, megértést. Közelebb került egymáshoz a roma és többségi kultúra, érintkezési szokások, nőtt az egymás iránti elfogadás.

Az Érted Agria Alapítvány által megvalósított másik nagy soft projekt a közösségfejlesztés volt, amelynek célja a marginalizálódott városrész lakóinak érdekközösséggé szervezése annak érdekében, hogy képessé váljanak a közösségi funkciók ellátására. Olyan közösségek létrejöttének segítése, amely képes a társadalmi részvétel, a társadalmi kontroll és kölcsönös segítségnyújtás funkcióinak betöltésére.

A SZETA Egri Alapítványa "Menjünk együtt!" - Felnémeti roma tanulói hálózat" című 24 hónapos pályázati programja 14 362 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült a Svájci-Magyar Együttműködési Program Ösztöndíj Alapjából. A projektet 2013.03.01. és 2015.02.28. között valósították meg A városrészen belüli is a kb. 400 fős szegregált cigány telepre (Béke-telep) és két többségében romák által lakott utcára fókuszáltak. A program célja, hogy a telepi közösséghez tartozó 13-20 év közötti fiatalok lemorzsolódását megelőzze, továbbtanulásukat, pályaválasztásukat bővítsék. A program 44 gyereket érintett, akiket mentorok irányítottak és fogtak össze.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. **Városunkban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.**

A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is alacsonyabb.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: a fiatal roma nők döntő többsége számára elérhetetlen a munkaerő-piaci integráció, melynek legfőbb okai: a területi hátrányok okozta szegregáció (hátrányos helyzetű régiók roma telepei, melyben az infrastruktúra sem kielégítő, nincs megfelelő, illetve megfizethető közlekedés), a munkalehetőség hiánya, az alacsony iskolai végzettség, a korai gyermekvállalás. Azok, akik a családalapítás miatt lemondanak továbbtanulási szándékukról, akár egész életükre elvesztik annak az esélyét, hogy valaha stabil munkahelyük legyen.

Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A mindennapjainkban jelen lévő, ám esetenként e tárgyban nem pontosan használt szakkifejezéseket célszerűnek látjuk a KSH és az EUROSTAT módszertan alapján az alábbiakban pontosítani:

- **Foglalkoztatottnak** tekintendő mindenki, aki a vizsgált időszakban (ún. vonatkozási héten, a hetet hétfőtől vasárnapig számítva) legalább 1 óra, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy munkájától csak átmenetileg (szabadság, betegség stb. miatt) volt távol.
- **Gazdaságilag aktívak (munkaerő)** azok, akik foglalkoztatottak, továbbá akik munkanélküliként vannak jelen a munkaerőpiacon.
- **Munkanélkülinek** tekintendő az a személy, akire a következő kritériumok egyidejűleg teljesülnek:
  - az adott héten nem dolgozott (s nincs olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt),
  - aktívan keresett munkát a kikérdezést megelőző négy hét folyamán,
  - rendelkezésre áll, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást.
- **Foglalkoztatási arány, ráta:** a foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya (jellemzően a 15-64 éves korcsoport a viszonyítási alap).
- **Munkanélküliségi ráta:** a munkanélkülieknek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességen (munkaerőn) belüli aránya.
- **Nyilvántartott álláskereső:** az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.
- **Nyilvántartott pályakezdő álláskereső:** az a személy, aki a 25. életévét – felsőfokú végzettséggel rendelkező esetén 30. életévét – nem töltötte be, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, az illetékes kirendeltség által nyilvántartott álláskereső, aki tanulmányai befejezését követően álláskeresői támogatásra nem szerzett jogosultságot.

A KSH legfrissebb, publikált munkaerő-felmérése (reprezentatív mintából becsült adatok) alapján **Heves megyében** 2015. I. félévben a 15-64 éves népességből 128,3 ezer fő volt gazdaságilag aktív, közülük 116,2 ezer fő foglalkoztatottként, 12,1 ezer fő munkanélküliként jelent meg a munkaerő-piacon. **Egy év alatt 6%-kal, 0,7 ezer fővel csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottaké pedig 2%-kal, 2,0 ezer fővel nőtt.** A megyében a foglalkoztatási ráta 59,4%, a munkanélküliségi ráta 9,4% volt, ami az országos átlagnál (63,1 % illetve 7,4 %) némileg kedvezőtlenebb. Elmondható azonban, mivel a foglalkoztatási lehetőség Egerben számottevő, a város foglalkoztatási rátája és munkanélküliségi rátája kedvezőbb képet mutathat mind a Heves megyei, mind az országos mutatókhoz képest.

Alkalmazásban állók Heves megyében 2015. I. félévében

Nemzetgazdasági ág	Alkalmazásban állók 2015. I. félévében	
	Száma, fő	Megoszlása, %
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás	2 102	3,3
Bányászat	92	0,1
Feldolgozóipar	19 682	31,0
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás	2 309	3,6
Vízellátás	975	1,5
Építőipar	2 798	4,4
Kereskedelem	4 845	7,6
Szállítás	2 246	3,5
Szálláshely-szolgáltatás	1 950	3,1
Egyéb gazdasági szolgáltatások	3 331	5,2
Közigazgatás	5 354	8,4
Oktatás	6 724	10,6
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	10 217	16,1
Egyéb személyi szolgáltatások	868	1,3
Összesen	63 491	100,0

Heves megyében 2015. I. félévében a megfigyelt, 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozásoknál, a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél 63,5 ezer fő állt alkalmazásban, 0,3%-kal kevesebben, mint 2014. azonos időszakában. A versenyszférában 3,3%-kal nőtt, a költségvetési szférában a közfoglalkoztatásban résztvevők számának a rendkívül magas 2014. I. félévi bázishoz viszonyított visszaesése következtében 5,7%-kal csökkent a foglalkoztatottak száma. A fizikai foglalkozásúak száma (39,2 ezer fő) 1,8%-kal csökkent (a versenyszférában 2,7%-kal nőtt, a költségvetési szférában 13,3%-kal csökkent). A szellemi foglalkozásúak száma (24,3 ezer fő) 2,2%-kal nőtt (a versenyszférában 4,9%-kal, a költségvetési szférában 0,4%-kal nőtt).

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya 15-64 éves korcsoportban

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya a lakónépességhez viszonyítva					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	21189	19124	40313	n.a	.	n.a	.	n.a	.
2009	20988	15491	36479	1373	6,5	1467	9,5	2840	7,8
2010	20790	18845	39635	1308	6,3	1394	7,4	2702	6,8
2011	19342	17432	36774	1328	6,9	1350	7,7	2678	7,3
2012	19933	17885	37818	1273	6,3	1468	8,2	2741	7,2
2013	19637	17716	37353	861	4,4	983	5,5	1844	4,9

Forrás: Adattárház, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok alapján elmondható, hogy a nyilvántartott állás keresők számában kedvező a tendencia: csökken a nyilvántartott állás keresők száma és a lakónépességhez viszonyított aránya.

A női nyilvántartott állás keresők aránya a vizsgált időszakban minden esetben alatta maradt a férfi nyilvántartott állás keresők arányának és számának.

Nyilvántartott állás keresők száma és aránya korcsoportonként

Korcsoport		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
20 éves és fiatalabb	fő	9	12	16	17	88	51	22
	%	0,4%	0,4%	0,6%	0,7%	3,2%	2,8%	1,3%
21-25 év	fő	276	361	320	306	362	216	188
	%	13,8%	12,6%	12,6%	12,2%	13,2%	11,7%	10,7%
26-30 év	fő	315	430	349	362	331	238	262
	%	15,7%	15,0%	13,8%	14,4%	12,1%	12,9%	14,9%
31-35 év	fő	363	502	385	389	366	220	213
	%	18,1%	17,5%	15,2%	15,5%	13,4%	11,9%	12,1%
36-40 év	fő	264	391	329	364	418	284	265
	%	13,2%	13,6%	13,0%	14,5%	15,3%	15,4%	15,1%
41-45 év	fő	224	333	293	297	322	214	198
	%	11,2%	11,6%	11,6%	11,8%	11,7%	11,6%	11,3%
46-50 év	fő	180	286	275	248	265	185	177
	%	9,0%	9,9%	10,9%	9,9%	9,7%	10,1%	10,1%
51-55 év	fő	233	340	288	281	292	179	161
	%	11,6%	11,8%	11,4%	11,2%	10,6%	9,7%	9,2%
56-60 év	fő	126	209	254	233	288	236	206
	%	6,3%	7,3%	10,0%	9,3%	10,5%	12,8%	11,7%
61 év felett	fő	14	12	21	17	9	21	66
	%	0,7%	0,4%	0,8%	0,7%	0,3%	1,1%	3,8%
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	fő	2004	2876	2530	2514	2741	1844	1758

A nyilvántartott állás keresők száma hullámzó: 2008-ról 2009-re jelentős emelkedés következett be, utána következő években a tendencia inkább csökkenő. Némi (9 %-os) az emelkedés a 2012. évre az előző évhez viszonyítva, utána következő évre azonban 33 %-kal csökkent a nyilvántartott állás keresők száma Egerben. Ez a tendencia, bár csökkenő intenzitással, de folytatódott a 2014. évre is.

A korcsoportok tekintetében a 61 éven felüli nyilvántartott állás keresők aránya és száma emelkedett a legnagyobb mértékben, kedvező azonban, hogy a „fiatal felnőttek” (25-35 évesek) között csökkenő a nyilvántartott állás keresők száma.

Nyilvántartott álláskeresők száma és a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

év	Nyilvántartott álláskeresők száma			180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya a nyilvántartott munkanélküliekhez					
	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (%)	férfi (%)	összesen (%)
2008	1315	1544	2859	793	837	1630	60,3%	54,2%	57,0%
2009	1373	1467	2840	630	601	1231	45,9%	41,0%	43,3%
2010	1308	1394	2702	631	691	1322	48,2%	49,6%	48,9%
2011	1328	1350	2678	661	661	1322	49,8%	49,0%	49,4%
2012	1273	1468	2741	750	834	1584	58,9%	56,8%	57,8%
2013	861	983	1844	453	458	911	52,6%	46,6%	49,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között magas – közel fele - a tartós munkanélküliek aránya. A nyilvántartott álláskereső nők száma az időszak egészében alacsonyabb, mint a férfiaké, azonban a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek között arányukat tekintve több a nő, mint a férfi.

A 18-29 éves népesség és a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma

év	18-29 éves népesség			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és aránya a 18-29 éves népességből					
	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (fő)	aránya (%)	férfi (fő)	aránya (%)	összesen (fő)	aránya (%)
2008	3770	3692	7462	89	2,4%	103	2,8%	192	2,6%
2009	3629	3537	7166	103	2,8%	111	3,1%	214	3,0%
2010	3500	3397	6897	115	3,3%	120	3,5%	235	3,4%
2011	3360	3309	6669	99	2,9%	122	3,7%	221	3,3%
2012	3847	3718	7565	127	3,3%	157	4,2%	284	3,8%
2013	3752	3666	7418	106	2,8%	94	2,6%	200	2,7%

A táblázatból látható, hogy Egerben a vizsgált népességcsoportban alacsony (2,6-3,8 %) a pályakezdő álláskeresők száma. 2008. és 2012. évek között a pályakezdő nők inkább el tudtak helyezkedni, mint a férfiak, számuk alacsonyabb. 2013-ban a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma mindegy 30 %-kal csökkent az előző évhez viszonyítva (284 főről 200 főre), ezen létszámon belül azonban némileg emelkedett a nők aránya.

Iskolai végzettség és foglalkoztatás, alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatása

Nem könnyű ma megmondani, hogy hány tanuló is tanul szakképzésben, szakképző évfolyamokon, ugyanis többféle beiskolázási rendszer, szakképzési modell, szakmai képzést végző képzési típus él egyszerre Magyarországon, valamint többféle szakmai-ágazati osztályozás besorolás (FEOR, TEÁOR, OKJ) és kód él egyszerre, és a különböző adatfeldolgozók (KSH, NAV, munkaügyi központok, közoktatási statisztikák) különbözőképpen definiálnak és gyűjtenek adatokat. Ezért az adatok egybevetése nehézségeket okozhat.

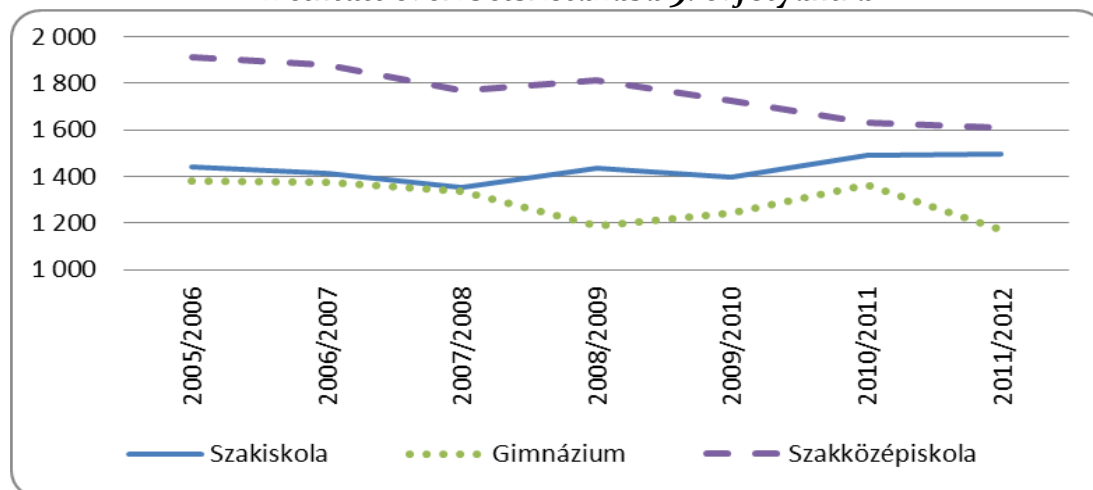
Fontos szempont, hogy hogyan alakult az elmúlt években a Heves megyei szakképző intézmények térségi integrált szakképző központokba rendeződése. Összesen 8 térségi integrált szakképző központ (TISZK) működött a megyében, közülük kettő Eger, kettő Gyöngyös, egy pedig Hatvan központtal, egy kivétellel (VM Kelet - Magyarországi Agrár-szakképző Központ, Mezőgazdasági Szakképző Iskola) gazdasági társaságként. Az önkormányzati fenntartású szakképző iskolák állami fenntartásba vétele a térségi integrált szakképző központok, azaz a TISZK-ek sorsát is befolyásolta.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4/B. § (1) bekezdése alapján a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter szakképzési centrumokat alapított. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló 2015. évi LXV. törvény úgy módosította az Nkt. 76. § (5) bekezdés a) pontját, hogy 2015. július 01. hatállyal az Önkormányzat tulajdonában levő, az intézmények szakképzési feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szervezetéből kiváló köznevelési intézményekből a szakképzési centrumok ingyenes vagyonnevelésébe kerül. Egerben 2015. július 01-től a szakképzési feladatokat az Egri Szakképzési Centrum látja el.

Az előző évek tapasztalati adatai alapján jelenleg úgy tűnik, hogy **Heves megyében** évente mintegy 2%-os létszámcsökkenéssel lehet számolnunk, mely mintegy 80-100 fős tanulói létszámcsökkenést eredményez. Ez egy-egy iskolatípus esetében egy-egy osztály kiesését jelenti egyik évről a másikra, ami megyei szinten nem tűnik jelentősnek, ám öt éves távlatban ez már komoly kiesést jelenthet, különösen a megyének azon területein, amelyek esetleg az átlagnál súlyosabb elvándorlással küzdenek.

Az Oktatási Hivaltól megkapott adatokból az látszik (alábbi ábra), hogy a fenti említett várható beiskolázási számok (melyek átlagos csökkenéssel számolnak) azzal fogadhatók el, hogy a **szakképzésben átrendeződés figyelhető meg, amennyiben a szakiskolai beiskolázási arány nőtt, a szakközépiskolai arány pedig folyamatosan csökkent az elmúlt években.** Ez azt vetíti előre, hogy a demográfiai hullám hatását ellensúlyozni tudja a szakiskola által képviselt arány folyamatos növekedése.

Az elmúlt évek beiskolázása 9. évfolyamra

KIR-STAT adatai alapján

Az elmúlt évtizedben a **hátrányos helyzetű tanulók aránya** egyre nőtt a szakképzésben, és ezzel párhuzamosan egyre nagyobb arányú a tanulók lemorzsolódása. Azon társadalmi rétegek munkaerő-piacra juttatásában, akik több éven át halmozottan hátrányos környezetben éltek, nevelkedtek, az egyik fontos kitörési pont a **szakképzés sikeres elvégzése lehet**.

A hátrányos helyzetűek aránya igen eltérő a középfokú oktatás különböző iskolatípusaiban, de a szakképzésen belül, szakmák szerint is igen nagy szóródást mutat.

A hátrányos helyzetűek aránya az egyes középfokú feladatok esetében

Feladat	Hátrányos helyzetűek	Halmozottan hátrányos helyzetűek
Érettségire épülő szakmai képzés	8,8%	0,1%
Gimnázium	21,2%	3,0%
Szakközépiskola	22,4%	2,6%
Szakiskola	38,0%	10,6%
Átlagosan	24,7%	4,4%

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

A fenti táblázat- megyei szinten- jól mutatja az intézménytípusok közötti különbségeket, ez országszerte így alakul. Ez az arány Eger vonatkozásában is irányadó. Már több éve megfigyelhető, hogy a szakközépiskola és a gimnázium közötti különbség elhanyagolható ebből a szempontból, a **szakiskolai tanulók harmada hátrányos helyzetű, 10%-uk pedig halmozottan hátrányos helyzetű**.

Ez azt mutatja, hogy a szakiskolákban különösen nagy szerep hárul a mélyebben gyökerező társadalmi hátrányok kezelésére is, az érettségire épülő szakképzés esetében viszont ez a pedagógiai kihívás már elhanyagolható mértékű.

Van néhány olyan szakmacsoport, illetve szakma, ahol jelentősen nagyobb a hátrányos helyzetű tanulók aránya, mint mások esetében. Azon szakmacsoportok esetében van ez így, amelyeknél erőteljesebb a szakiskolai képzés jelenléte, így az élelmiszeripar, vendéglátás-idegenforgalom, könnyűipari, mezőgazdasági szakmacsoport (30-60% körüli a hátrányos helyzetűek, továbbiakban HH-arány). Azokban a szakmacsoportokban, amelyek jellemzően inkább szakközépiskolai képzésben játszanak fontos szerepet (közgazdaság, ügyvitel, informatika), alacsonyabb a HH-s tanulók aránya (7-17%).

A regionális és megyei fejlesztési bizottság minden évben meghatározza az adott évre vonatkozó hiányszakmákat (2015/2016-os tanév): gépi forgácsoló, gyártósori gépbeállító, hegesztő, ipari gépész, kertész, kőműves és hidegburkoló, központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, mezőgazdasági gépész, szakács, szociális gondozó és ápoló, vājár, villanyszerelő.

Megállapítható, hogy az iparban tevékenykedő vállalkozások igényeihez képest „alulképzés”, míg a kereskedelmi-vendéglátó-szolgáltató szektorban „túlképzés” van. Az elmúlt években a szakképzés egyik legfőbb problémájává vált a **lemorzsolódás**, illetve a **hátrányos helyzetű tanulók magas aránya a szakképzésben**, főként pedig a szakiskolai képzésben. Ahogy korábban bemutattuk, a szakképzésben igen komoly kihívást jelentenek azok a társadalmi problémák, melyeket ugyan nem a szakképzés hivatott kezelni, ám mégis az oktatásnak ezen szintjén csapódnak le. Igen jelentős társadalmi csoportok vannak ma hazánkban, akiknek az egyetlen út a felemelkedéshez a szakmaszerzés, tehát a szakképzés sikeres befejezése. Ezért igen fontos, hogy ne csak a beiskolázás legyen magasabb arányú, a szakképzés rendszerében lévő tanulók megtartása is elsődleges célként merülhet fel.

A szakképző rendszer alapvető feladata, hogy megfelelő szakmai képzettséget és gyakorlatot nyújtson a képzésen résztvevők számára, biztosítsa a **megfelelő tanulási környezetet**, feltételeket. Elmondható, hogy a szociális problémák itt **halmozottan** jelentkeznek, szorosan összekapcsolódva egyéb, egészségügyi, tanulási, és magatartásbéli problémákkal. Heves megye egyike az ország legszegényebb megyéinek, emiatt itt még az átlagosnál is erősebbek, hangsúlyosabbak ezek a jelenségek.

A szakmai végzettséggel nem rendelkezők

A munkaügyi központok statisztikái alapján a legveszélyeztetettebb helyzetben azok a munkavállalók vannak, akik semmilyen szakmai végzettséggel nem rendelkeznek. Az ő foglalkoztatásuk általában rossz körülmények között, gyakran rendszertelenül, kiszámíthatatlan feltételek mellett történik. A szakmai végzettség nélküli alkalmazottakat sokkal gyakrabban foglalkoztatják „feketén”, így nekik kell viselniük ennek következményeit (alacsony munkabérek, meg nem fizetett járulékok, szolgálati idő és egészségbiztosítás hiánya).

A szakképzés hiánya tehát komoly társadalmi problémát, veszélyeztetettséget jelent a jelenben és a jövőben egyaránt. A szakképzés-fejlesztési koncepció támogatja, hogy azok is részt vehessenek szakképzésben, akik már túl vannak a tankötelezettségi koron, de még nem rendelkeznek szakmai végzettséggel. Ez támogatja az „életen át tartó tanulás” 2020-ra vállalt EU-s céljának megvalósulását.

A tanulók képessége, felzárkóztató oktatás

A szakképzésbe belépő tanulók körében az elmúlt időszakban a tanulmányi eredmények folyamatos romlása figyelhető meg. Az ok kettős, egyrészt az **alapfokú képzésből kikerülő** tanulók tudása egyre kevésbé megfelelő, másrészt a **jó képességű tanulók nem választják** a szakképzést, inkább gimnáziumba mennek, majd a felsőoktatást célozzák meg (ez a felsőoktatás átalakításával megváltozhat).

A szakképzés nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az utóbbi 20 év során gyökeres változásokon ment keresztül a tanulók összetétele és felkészültsége. A jelenségekre mindenképpen reagálni kell valamilyen módon. Mivel a szakképző intézmények kötelesek helyet adni minden tanköteles korú tanulónak, a belépés minimális tudásszintjét meghatározni nem lehet. Amennyiben az általános iskolai képzés során a tanulók nem sajátították el az alapvető kompetenciákat, úgy ezeket a szakképzésben kell megszerezniük.

Ez a folyamat azonban erősen hátráltatja a szakképző intézményt abban, hogy saját feladatára, a **szakmai tudás átadására tudjon koncentrálni**. A koncepció támogatja a szakképző intézményeken belül olyan osztályok létrehozását, melyekben **új pedagógiai eszközök** segítségével kaphatnak képzést az alacsonyabb kompetenciaszinttel rendelkező tanulók.

A cél ezekben az egységekben az **alapvető tanulási, szociális, motivációs kompetenciák átadása mellett a hiányos kulcskompetenciák fejlesztése, a funkcionális hiányok pótlása**. A jobb képességű tanulók kiemelésével, szakmai versenyekre való felkészítéssel jó példát, követendő mintát állíthat az iskola a tanulók számára.

***Alacsonyan iskolázott, 15 éves és idősebb
népesség száma, nemek közti megoszlása***

év	15 éves és idősebb népesség száma összesen			15 éves és idősebb, legalább általános iskolát végzettek száma			15 éves és idősebb, általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma					
	összesen (fő)	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő) (%)	nő (fő) (%)	férfi (fő) (%)	összesen (fő) (%)	nő (fő) (%)	férfi (fő) (%)
2001	49107	25801	23306	46866	25226	21640	2241 (4,6%)	575 (2,2%)	1666 (7,1%)			
2011	49076	27102	21974	47856	26172	21684	172 (0,3)	107 (0,2)	65 (0,1)			

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A táblázat az utolsó két népszámlálás adatait hasonlítja össze az alacsony iskolázottság vonatkozásában, a 15 éves és annál idősebb népesség esetében.

Megállapítható, hogy a népességszám ebben a korcsoportban alig változott. A nők aránya 2001-ben 52,5 % volt, amely közel 3 % ponttal nőtt és 55,2 %-ra változott.

Jó eredmény, hogy 990 fővel emelkedett a korosztályban a legalább általános iskolát végzettek száma, ez 2,1 %-os növekedésnek felel meg.

Jelentős az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számában tapasztalható pozitív előrelépés: számuk 2069 fővel csökkent, amely döntően a férfiak alacsony iskolázottsága visszaszorulásának köszönhető.

A nyilvántartott álláskeresők száma és megoszlása iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	fő	%	fő	%	fő
2008	1952	49	2,5%	377	19,3%	1526	78,2%
2009	2894	51	1,8%	461	15,9%	2382	82,3%
2010	2475	44	1,8%	487	19,7%	1944	78,5%
2011	2498	40	1,6%	499	20,0%	1959	78,4%
2012	2741	40	1,5%	519	18,9%	2182	79,6%
2013	1844	19	1,0%	305	16,5%	1520	82,5%

Forrás TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők közül 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel 1,5% rendelkezik, míg a szakképzetlen, 8 általánost végzetek a nyilvántartott álláskeresők 18,9%-át adják.

A hátrányos helyzetűek felzárkóztatása érdekében Egerben a következő oktatási intézményekben folyik felnőttoktatás:

- Egri Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium
- Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium
- Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános, Közép-, Alapfokú Művészeti Iskola és Pedagógiai Intézet
- Egri Kossuth Zsuzsanna Szakközépfiskola, Szakiskola és Kollégium
- Szent Lőrinc Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépfiskola, Szakiskola és Kollégium

Általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma és eredményessége

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	Fő	Fő	%
2009	33	5	15%
2010	32	10	31%
2011	37	5	14%
2012	40	2	5%
2013	36	2	6%

Forrás TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma évek óta szinte stagnál: 32 és 40 fő között változik. A tanulók eredményessége alacsony: a 2010. évet kivéve a 8. évfolyamot felnőttoktatás keretében elvégzők aránya a 15 %-ot sem éri el.

A középfokú felnőttoktatásban, mint az a következő táblából látható, a résztvevők száma a vizsgált időszakban csökkent. Ezen belül legnagyobb létszámban a szakközépiszkolai oktatásban tanulnak a felnőtt korúak. A szakiskolai képzésben 2010-ben kiugrás tapasztalható, de az ezt követő időszakban a létszám visszaesett. A gimnáziumi területen szintén 2010. évben volt tapasztalható az intenzív létszámnövekedés.

**Középfokú iskolai
felnőttoktatásban résztvevők száma, arányuk**

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma összesen	Ebből: szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiszkolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	483	44	9,1%	370	76,6%	69	14,3%
2010	495	70	14,1%	296	59,8%	129	26,1%
2011	426	40	9,4%	270	63,4%	116	27,2%
2012	364	23	6,3%	233	64,0%	108	29,7%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ), helyi adatgyűjtés

2013-ban aktív periódusba lépett a TÁMOP 5.3.1. „Nő az esély – Ezer roma nő képzése” című kiemelt program, amelyet az Országos Roma Önkormányzat (ORÖ) valósít meg a Türr István Kutató és Képző Intézet, mint konzorciumi partner közreműködésével.

A program 1000 roma nő szociális és gyermekjóléti szakmákra való képzését és foglalkoztatását tűzte ki céljául. Ezzel párhuzamosan a munkaerő piacon történő elhelyezkedésük támogatására nagy segítséget jelentett a projekthez szorosan kapcsolódó TÁMOP 5.3.1-B-2-es pályázat, mely egy év támogatott foglalkoztatásra ad lehetőséget 2013-ban országos szinten 886 roma asszony került a program keretében képzésbe, melyek közül 550-en sikeres OKJ-s vizsgát is tettek.

A programba bekerült roma nők a képzés ideje alatt megélhetési támogatást kaptak. A képzés többféle szakmai végzettség megszerzését tette lehetővé, az óvodai dajka az ápolási asszisztens, a gyermek- és ifjúsági felügyelő és a szociális gondozó és ápoló képzéshez. Érettségi vizsgához kötöttek voltak a kisgyermek gondozó-nevelő, szociális asszisztens képzések. Heves megyében 20 fő a gyermek- és ifjúsági felügyelő – 20 fő a dajka – 17 fő a szociális gondozó képzést végezte el (Forrás: Türr István Képző és Kutató Intézet)

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2014. márciusi ülésén döntött a TÁMOP-5.3.1-B-2-12/2 „Roma emberek foglalkoztatása a Benedek Elek Óvodában” című pályázat benyújtásáról. A projekt keretében 2015. április 1.-től 2016. január 31.-ig tartó foglalkoztatással a 6 fő óvodai dajka 6 órás foglalkoztatására nyílt lehetőség.

Közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Célja, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítson azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig reménytelen.

A helyi adatgyűjtés szerint önkormányzatunk gazdasági társaságában, intézményeiben 2011-ben 519 fő, 2012-ben 313 fő, **2013-ban 576 fő, 2014-ben 601 fő** vett részt a közfoglalkoztatásban. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2011-ben 1322, 2012-ben 1417 fő volt, ami azt jelzi, hogy a közfoglalkoztatás bővítésére nagy szükség van.

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására. A közfoglalkoztatáson belül az érintettek képzésben is részt vettek, ami a munkaerő piaci elhelyezkedésüket elősegíti.

A Nemzetgazdasági Miniszter a 2013-ban 17, 2014-ben pedig 20 olyan pályázónak biztosított vissza nem térítendő támogatást, mely Egerben kívánta beruházását megvalósítani. A nyertesek a két év során összesen 152 munkahely létrehozására vállaltak kötelezettséget mindösszesen 282,6 millió Ft támogatási összeg segítségével, ezzel együtt biztosítva a bázisként meglévő 630 fő összlétszámuk megtartását is. A felvett dolgozók közül 121 fő az álláskeresők köréből kerül ki.

Eger várost érintően 2013. évben 2013.01.01. napjától kezdődő **közfoglalkoztatási** jogviszony létesítésére 48 db hatósági szerződés született hagyományos illetve téli átmeneti közfoglalkoztatás keretében. A 25 közfoglalkoztatóval kötött hatósági szerződések 989 fő közfoglalkoztatására irányultak. A közfoglalkoztatás munkabér valamint dologi költségeire 2013. évben 120,2 millió Ft került kifizetésre. Mivel a 2013. évben kezdődő közfoglalkoztatási jogviszonyok sok esetben –főleg a téli átmeneti közfoglalkoztatás keretében (2013.11.01-2014.04.30.) - 2014. évre is áthúzódtak, így ennek pénzügyi vonzata a 2014. évet tekintve 209,5 millió Ft.

2014. évben a megkötött hatósági szerződések szám 135-ra gyarapodott 1.568 közfoglalkoztatott létszámmal párosulva. A foglalkoztatók létszáma 28-ra nőtt. A 2014.01.01. napjától történő közfoglalkoztatásra kifizetett támogatás 2014. évben 278,3 millió Ft volt, melynek áthúzóató hatása 2015. évben 107,8 millió Ft kifizetést jelentett.

A fenti intézkedések hatására jelentősen csökkent a regisztrált (nyilvántartott álláskeresők) száma Egerben. Az éves átlaglétsszám 2013 évben 2594 fő, 2014 évben 25,5%-kal kevesebb, 1933 fő volt. (Forrás: Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Munkaerő-piaci Osztály)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek növelése

Az Új Széchenyi Terv célja egy olyan gazdaságpolitika megvalósítása, amely elősegíti, hogy Magyarországon egy évtizeden belül 1 millió új adózó munkahely jöjjön létre. Az Új Széchenyi Terv középpontjában ennek megfelelően a foglalkoztatás bővítése áll. Ez elsősorban azt jelenti, hogy az államnak a vállalkozásokat kell olyan helyzetbe hoznia, hogy egyre több embernek tudjanak munkát adni. A helyzetbe hozás döntően a gazdaságpolitika eszközeivel, a szabályozási környezet és az adórendszer alakításával, valamint a támogatási rendszereken keresztül érhető el.

A munkahelyteremtést számos eszközzel igyekszik Eger önkormányzata elősegíteni. Eger város ösztöndíjasa, amennyiben a tanulmányok befejeztével egri munkahelyen áll munkába, egyszeri támogatásban is részesül, melyet a HKIK támogatása egyes hiányszakmákban még tovább növelhet.

Kiemelten kezelt a Déli iparterület fejlesztésének előkészítése. A Heves Megyei Kormányhivatal szakmai közreműködésével nyújtunk segítséget a munkaerő piaci igények kielégítéséhez.

Eger Megyei Jogú Város vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló **2/2009. (I.30.) önkormányzati rendelet** alapján az Önkormányzat pénzügyi támogatást biztosíthat a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, amennyiben a vállalkozás Eger városban akkreditált felnőtt szakképzésre jogosult szakképző intézmények által szervezett szakképzést vesz igénybe. A szakoktatás támogatása keretében, az Önkormányzat vállalkozásonként egy alkalommal a szakképzés indokolt elszámolható költségeinek 50%-át, de legfeljebb 750.000,- Ft-ot téríthet meg a vállalkozás részére a szakképzést nyújtó intézménnyel kötött szerződés és az általa kiállított, a vállalkozás által kifizetett számla alapján.

Az önkormányzat támogatást nyújthat a vállalkozás részére önkormányzati bérlakás rendelkezésre bocsátásával úgy, hogy a vállalkozás vezető tisztségviselőjét, egyéb vezető állású munkavállalóját, illetve munkavállalóját a rendelkezésre álló szabad bérlakások erejéig legfeljebb 1 éves időtartamra bérlőnek jelölheti ki.

Ezen túl az önkormányzat a vállalkozás által megvalósítani kívánt beruházás volumenétől és létszámától függően további kedvezményeket és támogatásokat tud biztosítani.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezőknél, munkaerőpiaci integrációt segítő szervezeteknek és szolgáltatásoknak feltérképezése

Az Eszterházy Károly Főiskola a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara együttműködésével évről évre több mint 500 céget keres fel és már kilencedik alkalommal tart állásbörzét a hazai és külföldi munkavállalási lehetőségekről.

Az állásbörze fő célja, hogy kézzelfogható kapcsolat alakuljon ki a vállalkozások és a potenciális munkavállalók között.

Virtuális Állásbörze a hagyományos és az online börzék legjobb tulajdonságait ötvözi. Egy olyan online esemény, mely az internet adta lehetőségeket maximálisan kihasználja a toborzáshoz és az álláskereséshez – így a toborzó cégek és a munkakeresők egy teljesen új megközelítésben találkozhatnak egymással. Az **online virtuális térben ugyanúgy mozoghat az érdeklődő, mint egy valódi börzén**, végiglátogatja a standokat,

elbeszélget/chatel a cég képviselőjével, vagy HR-esével, otthagyja elektronikusan az önéletrajzát, interjúzik, beszélget, előadást hallgat meg. Ráadásul **mivel nincs helyhez és nyitva tartáshoz kötve, már dolgozó érdeklődők is könnyen látogathatják.**

Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében (TOP-6.8.2-15)

Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési megállapodások (paktumok) a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése.

A területi kohézió, legtöbb magas szintű stratégiai dokumentumban deklarált célját egyrészt a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javításával, illetve munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerő-minőség és tudás fejlesztésével kívánjuk megvalósítani. A területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségeket legtöbb esetben a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogására építő, vagy azok bevonásával előkészített és végrehajtott komplex programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánjuk csökkenteni.

A munkaerő-piaci helyzet és a foglalkoztatási lehetőségek tekintetében megnyilvánuló igen jelentős különbségek miatt fontos, hogy kellő mozgástér legyen a helyi munkaerő-piaci viszonyokra szabott stratégiák és programok kialakítására. Magyarországon a foglalkoztatás-gazdaságfejlesztési kezdeményezések/paktumok létrehozása megteremtette azt a platformot, amelyen a gazdasági élet helyi, a térségi viszonyokat legjobban ismerő szereplői, az állam, önkormányzat és a vállalkozások, valamint a civil szféra képviselői egyeztetetik, összhangba hozhatják stratégiai céljaikat, ezáltal közös mederbe terelhetik és multiplikálhatják erőfeszítéseiket a gazdaság és a munkaerő-piac fellendítése érdekében.

Az intézkedés közvetlen célja megyei jogú városi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) képzési és foglalkoztatási programjainak támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskeresők munkához juttatása.

Megyei jogú város szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések keretében, programszerű és integrált, a megyei jogú város területére, vonzáskörzetére kiterjedő, a megyében releváns valamennyi gazdasági ágazatot felölelő megyei szintű gazdaság - és foglalkoztatás-fejlesztési együttműködések támogatása és célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához kapcsolódó program valósul meg.

A megyei jogú városi szintű foglalkoztatási együttműködés a paktum földrajzi területének egészére kiterjedő célokkal és tevékenységekkel működik. Releváns szereplők bevonásával partnerséget hoznak létre, gazdaság - és foglalkoztatás-fejlesztési helyzetelemzést készítenek, majd stratégiát alkotnak, paktum-programot készítenek és valósítanak meg. Gazdaság - és foglalkoztatás-fejlesztési koordinációt végeznek, összehangolják a paktum földrajzi területén elérhető gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat, aktív kapcsolatot tartanak a munkaerőpiac szereplőivel, különösen a foglalkoztató és képző szervezetekkel, támogatják a

szociális gazdaság fejlődését, kidolgoznak és megvalósítanak, munkaerő piaci, képzési – és foglalkoztatási programokat. Közreműködnek a vállalkezési fejlesztések munkaerő igényének kielégítésében.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosult.

Az aktív korúak ellátásának körében megállapított foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkavégzést kell teljesítenie. Az önkormányzat rendeletében a jogosultság egyéb feltételeként előírta, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 58. életévét betöltötte, vagy aki egészségkárosodott vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a.

A járási hivatalok kialakításával 2013. január 1-jétől az alanyi jogú ápolási díj, az idős korúak járadéka, az alanyi és normatív közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, 2015. márciustól az aktív korúak ellátása is kikerült a jegyző hatásköréből.

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozást hatályon kívül helyezték a szociális törvényből. Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve egységesen települési támogatás, amelynek keretében a támogatandónak ítélt, rendeletben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az Szt. által előírt egyetlen kötelezettség, hogy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került személyek részére rendkívüli települési támogatást kell nyújtani.

A 2014-ben megállapított lakásfenntartási támogatásokat és a 2015. március 1-je előtti ápolási díjakat a jogosultság hátralévő idejében még folyósítja a Hivatal, valamint a 2015. február 28-ig az önkormányzat által megítélt közgyógyellátási igazolványok is érvényesek még a kiállításuktól egy évig.

A korábbi szabályozás szerinti önkormányzati segély (temetési segély, rendkívüli segélyek) a továbbiakban települési támogatás néven adható, és a szociális törvény általános előírásainak betartása mellett szabadon, helyi rendeletben állapíthatóak meg a jogosultság jogcímei és feltételrendszere. A rendeletet 2015. február 28-ig kellett megalkotni.

A rendeletben meghatározott feltételek alapján havi rendszeres juttatásként

- a lakhatáshoz kapcsolódó kiadásokhoz,
- a gyógyszerkiadásokhoz, a betegségekkel, az egészségi állapottal összefüggő egyéb kiadásokhoz,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére

jár települési támogatás, az egri lakóhellyel rendelkező személyek, családok számára. A rendszeres támogatások szabályait részben a 2015.február 28-ig hatályos rendelkezésekre, másrészt a korábbi önkormányzati hatáskörű segélyezés tapasztalataira lett alapozva. A megélhetést veszélyeztető helyzetekben egyszeri, rendkívüli támogatások nyújtását teszi lehetővé a rendelet. A települési támogatás megállapításáról, kifizetésének, folyósításának rendjéről, valamint felhasználásának ellenőrzéséről szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

**A nyilvántartott álláskeresők és
álláskeresési járadékra jogosultak száma**

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2009	2840	1006	35,4%
2010	2702	631	23,4%
2011	2678	562	21,0%
2012	2741	321	11,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési járadék passzív munkaerő-piaci eszköz, mely az álláskereső megélhetését segíti annak érdekében, hogy ameddig nem rendelkezik munkajövedelemmel, ideiglenesen és legalább részben kompenzálja az elszendvedett jövedelem-kiesést és ezáltal elősegítse az önálló álláskeresést és elhelyezkedést. Az ellátás nem szociális alapon, hanem biztosítási elven jár abban az értelemben, hogy jogosultsági idő szükséges hozzá (munkaviszony vagy vállalkozói jogviszonyban töltött idő és járulékfizetés). A fenti táblázatból látható, hogy a jogosultak száma folyamatosan csökken, 2012. évben csupán a nyilvántartott álláskeresők alig 12 %-át tette ki.

**Álláskeresési segélyben részesülők száma és aránya
a 15-64 év közötti lakónépességben**

év	15-64 év közötti lakónépesség száma (fő)	segélyben részesülők (fő)	segélyben részesülők lakónépességben belüli aránya (%)
2009	36479	261	0,7%
2010	39365	295	0,7%
2011	36774	290	0,8%
2012	37818	31	0,1%
2013	37353	57	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A - nyugdíj előtti - álláskeresési segély megnevezésű ellátás folyósításának célja, hogy azok az álláskeresők, akik korábban (a törvényben meghatározott időtartamon belül) már részesültek álláskeresési járadékban, és az álláskeresési járadékuk folyósításának időtartama elérte a törvényben meghatározott időtartamot, az öregségi nyugdíjra való jogosultságuk időpontjának eléréséig ellátásban részesüljenek, ha addig már legfeljebb 5 évük van hátra. Az ellátás létjogosultságát az a körülmény adja, hogy az időskorú, nyugdíjhoz közel álló álláskeresők a munkaerő-piacon rendkívül hátrányos helyzetben vannak, elhelyezkedési esélyeik sokkal rosszabbak, mint a fiatalabb korú álláskeresőké. Az ellátás segítséget nyújt számukra a megélhetéshez addig az időpontig, amíg a nyugdíjjogosultságot el nem érik.

A táblázatból látható, hogy a vonatkozó lakónépességhez viszonyítva elenyésző a segélyben részesülők száma, aránya.

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	15-64 év közötti lakónépesség száma	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (RÁT, BPJ)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
		fő	15-64 évesek %-ában	fő	Nyilvántartott álláskeresők/ támogatottak %-os aránya		
2009	36479	120	0,3	556	2840 fő / 19,5 %	0	0
2010	39635	188	0,4	588	2702 fő / 21,7 %	0	0
2011	36774	190	0,5	854	2678 fő / 31,9 %	0	0
2012	37818	137	0,38	971	2741 fő / 35,4 %	152	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, helyi adatgyűjtés

Az aktív korúak ellátása során megállapítható ellátástípus a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) és a rendszeres szociális segély.

A rendelkezésre állási támogatás (RÁT) 2010. december 31-ével szűnt meg és helyét a bérpótló juttatás (BPJ) vette át. Ennek mértéke is, egyezően a RÁT összegével, a mindenkori öregségi nyugdíj minimuma.

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől már nem része az önkormányzati szociális ellátórendszernek. A rendszeres szociális segély helyett egy új ellátási forma, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás került bevezetésre a Járási Hivatal feladataként.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Bérlakás-állomány, szociális lakbért fizetők száma

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a város lakásállományának 3, 5%-val, összesen 917 önkormányzati bérlakással rendelkezik, melynek 69%-a szociális bérlakásként funkcionál, mivel jövedelmi helyzetük alapján szociális lakbért fizetnek. Komfortnélküli, szükséglakások aránya elenyésző, mely annak köszönhető, hogy e lakásokat fokozatosan kivonták a lakásgazdálkodásból.

Lakásállomány

Év	Összes lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma (db)	Bérlakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma (db)	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma (db)	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma (db)
2008	25298	10	934	2	666	2	n.a	n.a
2009	25353	14	931	0	670	0	n.a	n.a
2010	25449	10	924	0	687	0	n.a	n.a
2011	25498	15	920	0	676	0	n.a	n.a
2012	26251	n.a	917	0	664	0	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, EVAT Zrt adatállománya

Szociális bérlakás igények

Év	Beérkezett kérelem (db)	Rendeletnek megfelelt (db)	Elutasított kérelem (db)	Bérbeadott lakás (db)
2010.	174	148	26	41
2011.	212	178	34	35
2012.	163	156	7	24
2013	233	206	27	49
2014	218	194	24	35

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a Felsővárosban található Garzonházban lakhatási lehetőséget biztosít fiataloknak a rendeletben szabályozott feltételek fennállása esetén. A garzonházba történő elhelyezésre pályázhatnak a

- 40 év alatti, legfeljebb két gyermeket egyedül nevelő, illetve
- legfeljebb két gyermekes házaspárok, élettársak, ha legalább az egyikük 40 év alatti,
- 40 év alatti egyedülállók
- akiknek a kötelező – lakáscélú – előtakarékosság teljesítése, valamint a lakbér és lakás fenntartási kiadások teljesítése után az egy fogyasztási egységre jutó nettó jövedelmük eléri a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegét.

Fontos megemlíteni, hogy az elmúlt években – a fiatalok változó életkezdési körülményeire és szokásaira figyelemmel – folyamatosan bővítettük azt a kört, amelynek lehetősége van ezen lehetőség igénybevételére.

A „Szala városrész szociális rehabilitációja” című pályázat keretében a Garzonház felújítása, hőszigetelése és nyílászáróinak cseréje, ezáltal 198 db önkormányzati bérlakás felújítása, komfortfokozatának növelése vált lehetővé.

Garzonházi lakásigények

Év	Beérkezett kérelmek (db)	Rendeletnek megfelelt (db)	Elutasított kérelem (db)	Bérbeadott lakás (db)
2010.	87	83	4	65
2011.	75	72	3	67
2012.	72	70	2	55
2013.	70	69	1	54
2014.	85	83	2	59

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Nyugdíjasházi lakásigények

Év	Beérkezett kérelmek (db)	Rendeletnek megfelelt (db)	Elutasított kérelem (db)	Bérbeadott lakás (db)
2010.	24	9	15	7
2011.	30	21	9	7
2012.	18	13	5	2
2013.	21	15	6	12
2014.	18	18	0	7

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A fentiekén túl az Önkormányzat az utóbbi években több olyan kezdeményezést is elindított, amely a lakhatási gondok enyhítését szolgálta.

A **Béke telepen** élő lakosok helyzete többszörösen hátrányos, szociális integrációjuk igen alacsony szintű. A területen az 1950-es években növekedett meg a népesség és a felnémeti Községi Tanács telkeket mért ki az itt lakó családoknak. A telekosztást azonban nem követte a hivatalos dokumentumok elkészítése. Erre figyelemmel az Önkormányzat 2006. augusztusában úgy döntött, hogy ezen ingatlanokra az ott lakók tulajdonjog megszerzését az alábbi feltételrendszer teljesítését tartotta követhetőnek:

- az adott ingatlan forgalmi értékének megfelelő Áfa egy összegben történő befizetése (forgalmi érték 20%-a),
- elidegenítési tilalom 10 éves időtartamra,
- az uniós pályázat („Eger, Felnémet városrész rehabilitációja” című ROP pályázat) keretében kiépítésre kerülő víz- és szennyvízhálózatra történő rácsatlakozás a műszaki átadást követő 6 hónapon belül,
- a meglévő felépítmény műszaki állapotának, lakhatási feltételeinek javítása,
- a meglévő felépítményre vonatkozóan hitelt érdemlő tulajdonjog bizonyítása,

Ezen feltételek mellett összesen 21 önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan közül, 19 ingatlan vonatkozásában jött létre adásvételi szerződés a használókkal.

Az önkormányzati bérlakás bérleti díja alacsonyabb, mint a más személy által bérbeadott lakásoké, másrészt határozott idejű, így a bérlő nincs kitéve annak a veszélynek, hogy a tulajdonos 30 napos határidővel felmondjon. A bérlő bejelentkezhet az önkormányzati lakásba és hátralékát is tárgyalásos úton, az önkormányzat anyagi segítségét igénybe véve tudja rendezni.

2015-ben az adósságkezelési támogatás megszűnt. A 2015. február 28-ig érvényes szabályok a legalább 6 havi hátralékot felhalmozóknak segítettek, úgy, hogy az adósság 40 %-át az önkormányzat átvállalta. A támogatás maximuma 300 000,-Ft, kivételes esetben 600 ezer forint lehetett, és csak a támogatás 10%-át kellett önkormányzati forrásból biztosítani.

A jelenlegi szabályozás szerint a 6 havi rezsivel eladósodott kérelmezők számára a lakhatási támogatás keretében tud az önkormányzat segíteni, úgy, hogy 6 havi támogatást egy összegben kiutal, elsősorban a szolgáltatóhoz. Ez nem jár többlet kötelezettség vállalással, csak a támogatás megelőlegezését jelenti.

Támogatásban részesülők

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma (fő)	Lakásfenntartási támogatás összege (ezer forintban)	Adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma (fő)	Lakáscélú helyi támogatásban részesülők száma (fő)	Lakáscélú helyi támogatás összege (ezer forintban)
2009	1327	65.642	154	49	25.500
2010	1544	83.813	159	13	19.100
2011	1660	84.316	192	25	26.850
2012	1734	70.468	81	10	13.000
2013	1070	53.051	68	15	20.940
2014	927	43.142	76	16	21.850

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés (kölségvetési beszámolók)

Megjegyzés: a támogatásban részesültek számának alakulását a jogszabályi változások és a változó igénybevételi feltételrendszer okozza.

Lakhatási támogatások, eladósodottság

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata kedvezményes kölcsön formájában támogatást nyújt az Egerben élő, vagy Egerben munkahellyel rendelkező kérelmezők részére első lakásuk vásárlásához, építéséhez, valamint a három és többgyermekes családok minőségi lakáscseréjének elősegítéséhez, amennyiben a lakás vásárlása, építése Eger közigazgatási

területén történik. A támogatás nem kizárólag a fiataloknak szól, azonban a támogatottak között nagy számban vannak, így ez az intézkedés jelentősen segíti az egri fiatalokat az otthonuk megteremtésében.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdij-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a települési támogatásként folyósított lakhatási támogatás. Ezt a támogatási formát elsősorban természetben kapják az érintettek.

Hajléktalanok

Egerben jelenleg 140-145 hajléktalan él, közülük 88 embert lehet elhelyezni a Családsegítő Intézet által fenntartott egri Hajléktalan szállón. Az állandó férőhelyek száma 70, a téli krízisidőszakra 18 ideiglenes férőhely biztosított. Az ideiglenes férőhelyek többsége lakókonténer.

Az éjjeli menedékhely az önellátásra és közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését lehetővé tevő szolgáltatás. A szolgáltatásért térítési díjat nem kell fizetni. Az éjjeli menedékhely engedélyezett férőhelyeinek száma 52 fő.

Az ellátottak intézményben történő tartózkodásuk alatt (17 óra és másnap reggel 7 óra között) a lakhatás mellett az előforduló konfliktusok megelőzésén, kezelésén van a hangsúly, mivel a tömegszállás jellegű elhelyezés és a megoldhatatlan „értékmegőrzés” magában hordozza a súrlódásokat. A krízisidőszakban, ha az időjárás indokolja, az éjjeli menedékhely lakói napközben a társalgó helyiségben tudnak melegedni, illetve az éjjeli menedékhely korábban nyitva tart a részükre.

Az átmeneti szállás azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra. Az igénybevevők jogviszonyának keletkeztetését a Családsegítő Intézet vezetőjének intézkedése alapozza meg. Az elhelyezés a kérelem beadásának sorrendjében történik, az ellátásért a jogszabályban meghatározott módon személyi térítési díjat kell fizetni.

Az átmeneti szállás engedélyezett férőhelyeinek száma 10 fő. Az ellátottak 3 szobában vannak elhelyezve.

Az intézmény szakmai feladatai egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka, a továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség, az intézményen belüli közösségi élet szervezése, szocioterápia, családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának segítése, és a hivatalos ügyek intézése.

Az ápoló-gondozó otthon azoknak a hajléktalan személyeknek biztosítja a gondozását, akinek ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható, és kora, egészségügyi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

Az intézmény szakmai feladatai az előgondozás, teljes körű ellátás biztosítása, érték és vagyonmegőrzés, foglalkoztatás megszervezése, és az elhunytak eltemetetésének megszervezése. A teljes körű ellátáson belül az intézmény gondoskodik az igénybevevők háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátásáról, egészségügyi ellátásról, mentális gondozásról, és a lakhatásról.

Az utcai szociális munka keretén belül az utcán élő hajléktalanokkal való foglalkozás 14 éve folyik. Jelenleg közel **60** ember szerepel a nyilvántartásban, mint utcai gondozott. A felderített bűvőhelyek száma 15, de ez a szám napról napra változik. Az utcai hajléktalanok zömében az okiratok, egyéb iratok beszerzésében, valamint a különféle jogosultságok megszerzésében való segítséget kérik leginkább. A különféle szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való juttatást, illetve a róluk szóló információnyújtást is nagy számban igénylik.

A város külterületein életvitelszerűen tartózkodó emberekkel rendszeresen kapcsolatot tartanak. Az ellátottak nagy többsége igénybe vesz valamilyen intézményi szolgáltatást, étkezést, fürdési-mosási lehetőséget, orvosi szolgáltatást, vagy pedig a rendszeres szociális segélyhez szükséges kötelező együttműködést.

A krízisidőszakban speciális alapellátás keretében hétköznap este 8-tól reggel 7-ig, hétvégén 6-tól 8-ig tartanak ügyeletet, lakossági bejelentésre, valamint a regionális diszpécserszolgálathoz érkezett bejelentés alapján gépkocsival a helyszínre tudnak vonulni, és megfelelő ellátásban tudják részesíteni az arra rászoruló, krízishelyzetben lévő hajléktalan személyt.

A hajléktalanok otthonában élők naponta háromszori étkezésben részesülnek (26 fő), az átmeneti elhelyezési formákat igénybevevőknek és az utcai hajléktalanoknak (átlagban 70 fő) napi egyszeri étkezést tudnak biztosítani. Hétköznap az éjjeli menedékhely lakói, valamint az utcán élők is napi három alkalommal tudnak étkezni, reggelként a Vöröskereszt megyei szervezete zsíros kenyeret és forró teát, délben pedig az egyik plébánia oszt meleg ételt.

A jelenlegi elhelyezési körülmények nem megfelelőek. Az életmódjuk, mentális helyzetük miatt az együttélési szabályokat nehezebben toleráló hajléktalanok közötti feszültségeket növelik a 11-13 fős szobák, a minimális magánszféra hiánya és a szociális szakemberek munkavégzését szinte lehetetlenné tevő építészeti megoldások.

Az Önkormányzat 2012-ben sikeres pályázatot nyújtott be a TIOP-3.4.2-11/1 Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése című pályázati felhívásra.

A Tárkányi u. 25. alatti szociális ellátó intézmény fejlesztésének célja az intézményt igénybe vevők életminőségének javítása, az intézménynek helyt adó épület infrastrukturális adottságainak modernizálása, a gondozás és egészségügyi ellátás alapterületének növelése.

A korszerűsített bentlakásos szociális intézmény épületében az alábbi tevékenységek kapnak helyet:

- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény;
- Ápoló-gondozó otthon;
- 100 adagos melegítő konyha működtetése, valamint
- Utcái szociális ellátás.

A támogatással 2016-tól megvalósuló új intézményben mindhárom bentlakásos ellátásban olyan lakószobák állnak a hajléktalan emberek rendelkezésére, melyek az igényeiket megfelelően szolgálják, és együttélésüket megkönnyítik. Az alapvető szükségletek kielégítése céljából az új intézményben biztosítottak lesznek az étkezéshez, tisztálkodáshoz, személyes ruházat tisztításához szükséges helyiségek és eszközök a létszámhoz igazodva. A betegszobák létrehozásával a fertőző, illetve súlyos betegek elkülönítését tudjuk megoldani. Az ápolási tevékenység ezáltal hatékonyabbá válik: egyrészt nyugodtabb körülmények között történik a betegek ellátása így a gyógyulási idő lerövidülhet, másrészt a lakótársakat sem fogja zavarni

egy súlyos beteg 24 órás ápolása. Másik fontos tényező, hogy a fertőző betegségek továbbterjedését az elkülönítéssel megakadályozhatjuk. A hajléktalan háziiorvosi rendelő javítja az intézményen belüli egészségügyi ellátás feltételeit. Biztosított lesz az ellátásban részesülők értékeinek megőrzése. Az igénybevevők mentális állapotának javításához a közösségi és foglalkoztató helyiségek létrehozásával is hozzá tudunk járulni.

Az intézmény komplex akadálymentesítésével a mozgáskorlátozottak helyzetén nagymértékben könnyíteni tudunk, így a korlátozottságukból adódó izolációjuk csökken. A tárgyi feltételek biztosítása révén a gondozási és ápolási munka hatékonysága is javulni fog. Az ellátottak fizikai, egészségügyi, mentális ellátása illetve foglalkoztatása az ehhez szükséges helyiségek meglétével zökkenő mentesebbé válik majd. Az ellátottak és szociális dolgozók közötti bizalmi kapcsolat elengedhetlen feltétele a szakmai munkának. Ennek kialakítása és fenntartása érdekében egy külön négy szemközti beszélgetések lefolytatására szolgáló helyiség áll majd rendelkezésre. Az irodák számának illetve területének bővítésével és szociális helyiségek kialakításával az itt dolgozók munkakörülményein kívánunk javítani. A fejlesztések a későbbiekben lehetővé teszik az aktív korú hajléktalanok munkaerő-piaci integrációjának hatékonyabb támogatását.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok

Eger város alacsony státuszú lakosságot koncentráló területei mind az északi városrészben helyezkednek el. E területek között vannak olyanok, melyeket a KSH szegregátumokként jelölt meg, vannak olyanok, melyek a szegregációval veszélyeztetettek, és vannak olyanok, melyeken a szegregáció kialakulása még nem indult meg, de a terület magára hagyása ilyen jellegű folyamatok elindulását, illetve felerősödését hozhatja magával.

A Központi Statisztikai Hivatal munkatársai a 2001-es népszámlálás adatainak segítségével kiválasztották Eger belterületén azokat a részeket, melyek szegregátumnak minősülnek. A szegregátumok kiválasztásának kritériuma a következő volt: azok a tömbök, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya magas, vagyis az aktívkorú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakók aránya magasabb, mint 50 százalék.

Felnémeti városrész

A korábban rossz adottságú Felnémeti városrész helyzete 2001-es népszámlálás óta eltelt időben jelentős mértékben változott pozitív irányban. 2008 közepén zárult le Felnémet városrész komplex rehabilitációja.

A program keretében többéves, másfél milliárd forintos bekerülési költségű fejlesztési koncepció végrehajtása történt, melynek során az Önkormányzat szorosán együttműködött a helyi lakosokkal, civil szervezetekkel és a gazdasági szereplőkkel.

A program keretében egyszerre valósulhatott meg a leromlott lakókörnyezet felújítása, a közlekedési helyzet javítása, a környezeti szempontok érvényesítése és a természeti környezet védelme, a közbiztonság javítása, a hátrányos helyzetű lakosság munka- és képzési lehetőségeinek javítása, valamint az információs technológia adta lehetőségek kihasználása.

Több éves kitartó munka eredménye a Béke-telep közművesítése, a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz és a gáz bevezetése, valamint járható, aszfaltozott utak építése. A telep rehabilitálásának első lépése azonban az itt található telkek tulajdonviszonyának rendezése

volt. A telkek ingyenesen vagy jelképes összegért kerültek a lakók magántulajdonába, amely azért is fontos, mert eddig hozzáférhetetlen lehetőségek nyílhattak meg a telepiek előtt; saját tulajdonú telkeikre állami támogatást igényelve javíthatták, bővíthették házaikat.

Új, munkahelyteremtő beruházásként valósult meg a Gondozási Központ, a Civil Ház és a könyvtár. A beruházásoknak köszönhetően a városrész lakóinak életkörülményei javultak, nőtt a zöldterületek aránya, gyarapodtak a kulturális lehetőségek, javult az utak állapota, így a közlekedés minősége is, továbbá új munkahelyek jöttek létre.

A Béke-telep társadalmi-mutatói a KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján

Mutató megnevezése	Eger összesen*	Felnémet	Béke-telep
Lakónépesség száma	56.569	4.765	66
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13.2	17.3	21.2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63.1	61.5	75.8
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	23.7	21.2	3.0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8.4	14.2	74.0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	28.9	21.6	0.0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40.0	39.2	74.0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	6.4	10.4	54.0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	56.3	57.2	25.0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37.7	33.6	52.6

Forrás: KSH adatközlés: Népszámlálás, 2011

Felsővárosi lakótelep

A lakótelep az 1970-es években épült. A lakások első kiutalásával a munkáslakás-akció keretében sok alacsony státuszú és – a hetvenes években telepfelszámolással – roma család költözött be. A rendszerváltás környékén a romák jelentős része a privatizáció során továbbadta lakását és vidékre, vagy valamelyik telepre költözött. Jelenleg a romák aránya igen alacsony.

A hátralékosok között alacsonyabb a lakbérhátralékosok, és sokkal magasabb a távhő- és vízdíjjal hátralékosok aránya.

A lakótelepen a családsegítő szolgálat keretében egy adósságkezelési tanácsadó szolgálat működik.

Alacsony státuszú épületek főleg a lakótelepek 10 emeletes panelházai között találhatók.

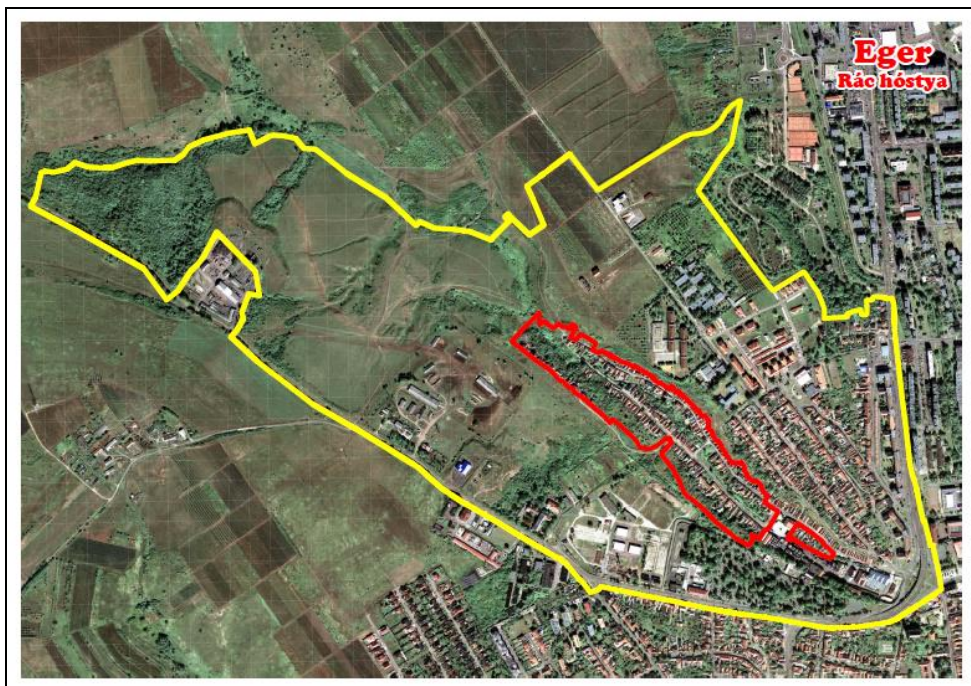
A város lakásállományának felmérése során körvonalazódott, hogy az elmúlt évtizedekben tömegesen épült, iparosított technológiával megvalósított lakóépületek korszerűsítése az életminőség növelése, a lakásvagyon értékének megóvása érdekében, csak tudatos, tervszerű folyamat során biztosítható.

A lakóépületek energia megtakarítást eredményező felújításait, épületgépészeti berendezéseinek korszerűsítését Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi a lehetőségeinek kihasználásával támogatta. Az Önkormányzat igen jelentős forrásokat

biztosított a pályázó lakóközösségek számára, amelynek keretében közel 800 millió forintot használt fel.

Rác hóstya

A Rác hóstya területét, a KSH övezeti besorolása alapján 2001-ben 3 nagyobb részre osztották: belvárosi övezet, lakótelepi övezet és egy szociális szempontból nem megfelelő övezet. Az utóbbi – a Szala-parti romasoron –, 2001-ben 49 lakóházban, 55 háztartásban a városrész népességének 7 százaléka, vagyis 193 fő élt.

Az itt élő **népesség korösszetételét** tekintve kevésbé előregedő, mint a városrész másik két részében élők, hiszen másfél-kétszer akkora a gyermekek aránya, és valamivel alacsonyabb a 65 éven felüliek aránya.

Az iskolázottság terén a legrosszabb helyzetben a szociális szempontból nem megfelelő övezetben élők vannak, hiszen közöttük a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezők aránya 74,4% (a teljesen iskolázatlanok aránya igen magas). A szakmunkás végzettségűek aránya 16 százalék, az érettségizetteké 7,7%. Az aktívkorú népességben belül a foglalkoztatottak aránya itt a legalacsonyabb, alig egyharmad. A munkanélküliségi ráta pedig a legmagasabb 35,5%.

A Szala-telep társadalmi-mutatói a KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján

Mutató megnevezése	Eger összesen	Rác Hóstya városrész	Szala-telep
Lakónépesség száma	56.569	2.917	466
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13.2	21.5	32.2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63.1	65.0	58.2
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	23.7	13.5	9.7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	8.4	23.2	63.5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	28.9	20.1	2.1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40.0	45.2	69.7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	6.4	19.2	50.6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	56.3	51.7	28.2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37.7	33.2	55.0

Forrás: KSH adatközlés: népszámlálás, 2011

A Családsegítő Intézet az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésekor a következő lakossági adatokat szolgáltatotta a szegregált területekről:

- a Rudivár utcában 10 lakásban 50 fő,
- a Verőszala 228-as számtól 40 családban, 150 fő,
- az Árnýékszala utcában pedig 8-10 családban 40 fő él.

A roma népesség aránya a Szala településrész szegregált területén becslés alapján közel 100%, azonban pontos adat nem áll rendelkezésre.

A célterületen levő lakásállomány 75%-a rossz állapotú, illetve félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakás. A rossz állapotú, életveszélyes, elbontandó lakások pontos számának megállapításához egészségügyi és műszaki állapotfelmérésre van szükség.

A szegregátum területén levő ingatlanok jellemzően a magántulajdonban vannak.

A Szalában kiépült a közműhálózat, van villany, gáz, víz és szennyvíz hálózat, melyre rá lehet csatlakozni. A szemétszállítást az önkormányzat végzi (szemétszállítási közszolgáltatás kötelező igénybevétele), de a célterület és az itt folyó Szala-patak környezete rendezetlen.

Az utcák aszfaltozottak, azonban a Szala buszmegállótól történő megközelítése igen nehézkes a nagyobb gyaloglási távolság és a járdák hiánya miatt.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata 2010. május 25-én sikerrel nyújtotta be pályázatát az **URBACT II SURE programra**. Ezáltal megbízást kapott Eger, hogy a 30 hónapos (2010. július 19. – 2013. január 19.) megvalósítási szakaszban kötelezően ellátandó és a projekt tervben részletezett feladatokat ellássa. A projekt fő célja jó gyakorlatok, tapasztalatok

összegyűjtése volt, hogy a kiírt szociális város-rehabilitáció elkészítéséhez megfelelően felkészült legyen. A nemzetközi tapasztalatok megismerése alapján olyan program kidolgozását tűzte ki célul, amely nem egyszeri segítséget nyújt a leszakadó térségek felzárkóztatásához, hanem egy hosszú távú, több összetevős program megvalósításának első lépéseként a problémák gyökereit megtalálva, a területen élők széles körű bevonásával ad távlati megoldásokat.

A program konkrét eredményeként lehet értékelni a Szalai Környezetvédő Egyesület létrejöttét. Az Egyesület az ott élők részvételével közösségi programok megvalósítását hajtotta végre (szemétgyűjtés, környezetrendezés, gyermekrajz verseny, stb.). Az országosan meginduló közmunka programban való részvételre 18 ember kapott lehetőséget a területen. Az akcióterületet magába foglaló Rác hóstya szabályozási tervének felülvizsgálatára 2011. szeptemberében megkezdődött. 2012 szeptemberében Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése II. fordulóban jóváhagyta az elkészült tervet. A szabályozási terv felülvizsgálata és szükséges módosításai az érintett területen a SURE projekt szemléletének és tapasztalatainak megfelelően történt.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata sikeresen pályázott az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Magyarországi Operatív Programjában meghirdetett „**Szociális célú városrehabilitáció**” témájú, ÉMOP-3.1.1.-12. számú pályázatra, így a 399.999.998 Ft összegű támogatással lehetősége nyílik - a funkcióbővítő rehabilitáció mellett - a szociális városrehabilitáció megvalósítására is, amely többségében az ún. Szala városrészt célozza és a következő elemeket tartalmazta:

- Az Árnyékszala utca 42. szám alatt Közösségi Ház kialakítása, melyben a lakossági igényeknek megfelelően közösségi helyiség, rendőrségi szoba, konyha, teakonyha, öltöző és mellékhelyiségek kaptak helyet. A Közösségi Ház udvarán parkolók, zöldfelületek jöttek létre.
- Az Árnyékszala utcában található önkormányzati tulajdonú területen (hrsz: 2613/2) játszótér építése, valamint a környezetének zöldfelületi rendezése;
- Közterület fejlesztése, melynek keretében megvalósul az akcióterületen keresztülfolyó Szala-patakon egy korláttal ellátott gyalogos átjáró.
- Az új funkciók (Közösségi Ház, Játszótér) jobb megközelítéséhez kapcsolódóan útfelújítások a Verőszala és a Szalapart utcákban,
- Társadalmi akciók, ún. Soft tevékenységek az alábbi területeken:
  - A közösségfejlesztést segítő hagyományőrző, kulturális és egyéb programok, rendezvények megszervezése;
  - Családsegítő és egyéb szociális szolgáltatások biztosítása a célcsoport számára;
  - A romák társadalmi befogadását és integrációját segítő programok, tréningek;
  - Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás;
  - Bűnmegelőzést és közbiztonságot erősítő programok;
  - A lakókörnyezet szépítéséhez, a környezettudatosság erősítéséhez kapcsolódó társadalmi akciók (pl: pillékő ülőbútorok készítése, patak takarítás, növények ültetése, stb.)
    - Szabadidős és sporttevékenységek;
    - A gyerekek iskolai felzárkózását segítő képzési programok.

A SOFT programok 2015-ben sikeresen lezárultak.

A 191/2015 (V.11.) Közgyűlési Határozattal jóváhagyott Integrált Területi Program megállapítja, hogy Eger területe társadalmi, területi szempontból tagolt. A városon belül vannak kevésbé fejlett területek, szegregátumok, és fejlettebb épületállománnyal, infrastruktúrával rendelkező magas státuszú területek. Belső igény a területi kiegyenlítődés elősegítése.

2016-ben várható, a kevésbé fejlett és a szegregált területeket érintő TOP pályázatok:

TOP-6.7.1-15

Az intézkedés célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és „Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra” c. dokumentummal összhangban a leszakadó vagy leszakadással veszélyeztetett városrészen koncentráltan megnyilvánuló társadalmi- fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

A beavatkozások alapját az érintett városrészek lakófunkciójának erősítése, meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása képezi.

Integrált szociális jellegű rehabilitációt azokban a városrészekben kell megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony társadalmi státusz és az erősen leromlott környezet ezt indokolja.

A szociális város rehabilitációs programok alapvetően két típusú akcióterületre irányulhatnak:

- *Szegregációval veszélyeztetett területek: jellemzően városi szövetbe ágyazott, hagyományos építésű, vagy ipari technológiával épült lakótelepek, vegyes lakosság összetételű városrészek, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-59 éves lakosság) belül eléri, illetve meghaladja a határértéket². Szegregációval veszélyeztetett területek esetében cél a további leszakadás megállítása, és lehetőség szerint a terület és az ott élő lakosság státuszának emelése.*
- *Szegregált területek: városi szövetbe ágyazott vagy a településtesttől elkülönült, jellemzően hagyományos építésű városrészek (telepek), ahol a marginalizált közösségek élnek, és ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-59 éves lakosság) belül eléri, illetve meghaladja a határértéket*

Az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi, közösségfejlesztési, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki, amelyeket a TOP-6.9.1 intézkedés (ESZA) finanszíroz.

A jelenleg rendelkezésre álló információk szerint önállóan támogatható tevékenységek

A) Lakófunkciót erősítő tevékenységek

- a) Társasházi, lakásszövetkezeti tulajdonban lévő lakóépületek korszerűsítése, felújítása az alábbi tevékenységeken keresztül:
  - homlokzati nyílászárók energiahatékonyság-javulást eredményező cseréje;

- az alapító okiratban/alapszabályban nem külön tulajdonként definiált elemek energiahatékonyság javításával egybekötött felújítása a következő tevékenységeken keresztül:
    - tartószerkezeti elemek, tető, homlokzat, födémek felújítása, szigetelése;
    - lépcsőház, külső és belső folyosók, bejáratok felújítása;
    - épület gépészeti berendezések kialakítása, felújítása, cseréje (fővezetékek, lift, termofor gyűjtőkémények, stb.);
  - telken belüli hiányzó közművek kiépítése.
- b) A modern szociális bérlakások kialakítása, komfortosítása érdekében önkormányzati (ide értve a 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaságot is) vagy nonprofit szolgáltató kizárólagos tulajdonában álló, vagy a fejlesztés eredményeként kizárólagos tulajdonába kerülő szociális bérlakások korszerűsítése céljából energiahatékonyság javítással egybekötve támogathatóak az alábbi tevékenységek:
- homlokzati nyílászárók energiahatékonyság-javulást eredményező cseréje;
  - tartószerkezeti elemek, tető, homlokzat, födémek felújítása, szigetelése;
  - fűtési rendszerek felújítása, kialakítása a belső vezetékrendszerek (víz, csatorna, elektromos, gáz) kiépítése és/vagy cseréje;
  - komfortosítás;
  - belső falak bontása, áthelyezése, festése, burkolása;
  - burkolatok cseréje;
  - beépíthető fürdőszobai szaniterek, konyhai mosogató és szerelvények beszerzése;
  - bútortarték beszerzése az alábbi funkciók biztosításához: alvás, tárolás, tanulás, étkezés, valamint műszaki cikkek esetében élelmiszerek főzésére, sütésére, hűtésére és ruhatisztításra alkalmas berendezés.
  - melléképületek felújítása, amennyiben a hasznosítása bemutatott;
  - telken belüli hiányzó közművek kiépítése.
- c) Önkormányzati (ide értve a 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaságot is) vagy nonprofit szolgáltató kizárólagos tulajdonában álló, vagy a fejlesztés eredményeként kizárólagos tulajdonába kerülő lakóépületek, lakások és melléképületeik megszüntetése:
- bontás (*a lakófunkció teljes megszüntetése*);
  - összenyitás (*a lakófunkcióra használt lakóegységek számszerű csökkentése*).

Amennyiben a kiválasztott akcióterület szegregált terület, a fentiekben felsorolt tevékenységek mellett az alábbiak is támogathatóak:

- 1) Az akcióterületen:
  - a) Önkormányzati bérlakás biztosítása szolgálati lakásként, amennyiben a folyamatos segítő munkát az erre szerződött szakember életvitelszerű ott tartózkodással tudja biztosítani a program időtartamára és fenntartási időszakára.
- 2) A beavatkozási helyszín(ek)en:
  - a) Önkormányzati (ide értve a 100%-os tulajdonú önkormányzati gazdasági társaságot is) vagy nonprofit szolgáltató kizárólagos tulajdonába kerülő, a fejlesztés eredményeként szociális bérlakásként funkcionáló lakások és ahhoz tartozó melléképületek:
    - vásárlása,
    - építése,

- komfortosítása, felújítása,
- bútorzat beszerzése az alábbi funkciók biztosításához: alvás, tárolás, tanulás, étkezés, valamint műszaki cikkek esetében élelmiszerek főzésére, sütésére, hűtésére és ruhatisztításra alkalmas berendezése.

TOP-6.9.1-15

A felhívás célja elsősorban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és „Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra” c. dokumentummal és a TOP 6.7 intézkedésével (leromlott városi területek rehabilitációja) összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

Az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki. A szociális városrehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérjék a közösségfejlesztő programok, amelyek lehetővé teszik a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenléten alapuló szociális munka, a nagyarányú hátrányos helyzetű népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel.

A programok az alábbi területeken valósulhatnak meg:

- Szegregációval veszélyeztetett területek,
- Szegregált területek,
- A 2007-2013-as időszakban a ROP-ok keretében szociális célú városrehabilitációra támogatást nyert projektek akcióterületei, valamint a TÁMOP-5.3.6 Komplex telep-program felhívásain támogatást nyert városi projektek akcióterületei.

A jelenleg rendelkezésre álló információk szerint önállóan támogatható tevékenységek:

Együttműködés megteremtése:

- a) közösségfejlesztést célzó programok
  - b) az érintett lakosság bevonását, a beilleszkedést segítő programok, akciók
  - c) az akcióterület lakosságának társadalmi integrációját segítő programok
  - d) a tervezett fejlesztéseket elfogadtató programok
  - e) mediációs és antidiszkriminációs programok
- A) Folyamatos szociális munka megteremtése:
- a) pénzügyi, családszervezési és életvezetési tanácsadások
  - b) problémák feltérképezése, egyéni fejlesztési tervek készítése, megvalósítása és folyamatos felülvizsgálata
  - c) szociális munkások a Felhívás céljaihoz illeszkedő segítő tevékenysége
- B) Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére:
- a) munkaerő piaci beilleszkedést segítő programok (kivéve képzési, oktatási programok)
- C) Törekvés a kora-gyermekkor, gyermekkor és iskolán kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztésére:
- a) családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása
  - b) a gyerekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok
- D) Törekvés az egészség fejlesztésére:
- a) egészségügyi programok (beleértve a prevenció, mentálhigiénés programokat)
  - b) hozzáférés biztosítása a preventív jellegű szolgáltatásokhoz
- E) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
- a) hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, ügyintézés elősegítése (iratok beszerzésének segítése, tulajdonviszonyok tisztázása stb.)
  - b) jogi tanácsadás, adósságkezelési tanácsadás, önkormányzatokkal bérlőkijelölési jogról történő megállapodások elősegítése, abban történő segítségnyújtás
  - c) közszolgáltatásokhoz való hozzájutás logisztikai és kommunikációs segítése (szervezés, a telepen élők odajutásának, szolgáltatás helybejutásának segítése, koordináció, stb.)

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmód követelménye a szociális biztonság és egészségügy terén

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról **kiemelten foglalkozik a szociális biztonsággal és az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tiltásával.**

Az egyenlő bánásmód szociális védelemre vonatkozó szabályozásának alapját elsősorban az Európai Unióvonatkozó irányelvei képezik. (79/7/EGK irányelv, valamint a 86/378/EGK irányelv).

A rendelkezés célja, hogy a kötelező szociális biztonsági rendszerek által fedezett kockázatok - különösen betegség, anyaság, család, rokkantság, hátramaradottak, öregség, üzemi baleset, illetve foglalkozási megbetegedés, halál és munkanélküliség, valamint a szociális biztonsági rendszereket kiegészítő szociális segélyezés keretében nyújtott ellátások igénylése és folyósítása során sikerüljön érvényre juttatni az egyenlő bánásmód elvét.

A törvény úgy rendelkezik, hogy az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a **társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.**

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények - az ellátás, illetve tartózkodás céljára szolgáló helyiségek - használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokon) való részvétel jogát.

Az egészségügyi alapellátások működési feltételeinek megteremtése az önkormányzat feladata, a folyamatos működtetést pedig az Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. Az egészségügyi alapellátás szervezeti rendszerének átszervezéséről döntött a Közgyűlés 2003. majd 2006. évben. Az EKVI tevékenysége a védőnői, iskola-egészségügyi szolgálat, mentálhigiénés ellátás, iskolafogászat, fogszabályozás. A Gyermekjóléti - és Bölcsődei Igazgatóság alapfeladata a nappali gyermekjóléti ellátások biztosítása.

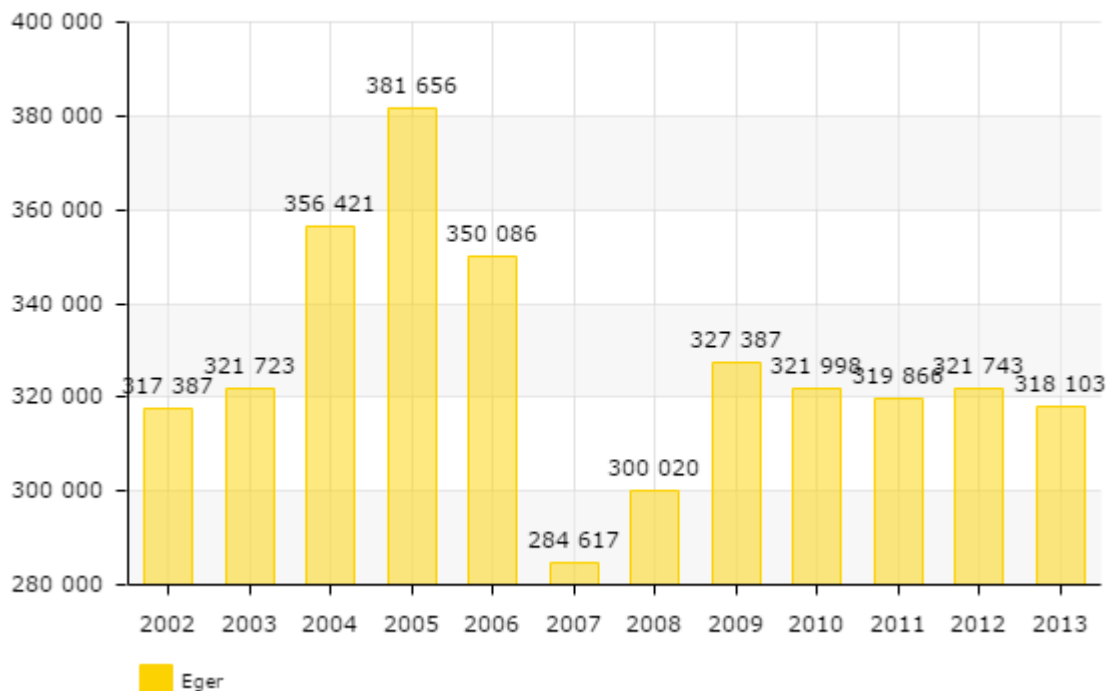
Az egészségügyi feladatok többségének szolgáltatási szerződéssel történő ellátása – pályázatok alapján – 2006-2007-ben folytatódott. 2007. január 1-i hatállyal az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye látja el a fogorvosi ügyeletet és az iskolafogászatot.

2009-ben az önkormányzat a járóbeteg-szakellátási kapacitások javítása érdekében saját ingatlanban szakrendelőket alakított ki, illetve építési telek biztosításával támogatott magán-erős egészségügyi beruházást. Kedvezmény nyújtásával hozzájárult, hogy az egészségügyi alapellátásban dolgozó orvosok a rendelőik tulajdonosává váljanak. A Felsőváros és a belváros gyermek és házi- orvosi rendelői, a védőnői és egyéb létesítmények magas színvonalon biztosítják a több tízezer városi polgár egészségügyi ellátását.

Úniós források bevonásával korszerűsítettük a Felsővárosban a házi- orvosi, a Klapka úti fogorvosi rendelőket. Saját erőből iskolaorvosi rendelőkhöz fogászati kezelőket vásároltunk a Felsővárosban illetve a Lajosvárosban.

Az önkormányzat az alábbi egészségügyi ellátásokat nyújtja a lakosság részére (dőlt betűvel lévők vállalkozási formában):

- *házi- orvosi ellátás 22 körzetben, házi gyermekorvosi ellátás 11 körzetben,*
- városi védőnői szolgálat, iskola egészségügyi ellátás,
- mentálhigiénés gondozás,
- *felnőtt és gyermek központi hétvégi ügyelet a város és még 15 település részére,*
- fogászati felnőtt és gyermek alapellátás 15 vegyes körzetben,
- iskolafogászati ellátás 6 körzetben
- fogászati ügyelet, fogászati szakellátások (röntgen, fogszabályozás),
- hajléktalanok házi- orvosi ellátása.

(Megjegyzés: A háziorvos betegforgalma a háziorvosi rendelésen való megjelenések száma és a háziorvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végett végzett lakáson történt látogatások száma.)

A város lakóinak teljes körű kórházi fekvőbeteg és szakorvosi ellátását a Markhot Ferenc Oktató Kórház és Rendelőintézet biztosítja.

A Heves Megyei Önkormányzat „Szervezeti és infrastrukturális megújulás – Markhot Ferenc Kórház” című, TIOP-2.2.4-09/1-2010-0027 azonosító számú pályázata 2010-ben európai uniós támogatást nyert el az egeri Markhot Ferenc Oktató Kórház és Rendelőintézet fejlesztésére. A támogatás összege: 4.417.640.210 forint, melyhez a megyei önkormányzat 490.848.912 forint önrésszel járult hozzá. Az uniós forráson felül a megvalósítást a kormány 934.965.230 forint többletforrással támogatta. A következő jelentős fejlesztések valósulnak meg:

Új, háromszintes technológiai tömb épül. A tömbben helyet kap a sürgősségi betegellátó, a központi intenzív és aneszteziológiai osztály, a központi laboratórium, a sterilizáló és higiéniai, valamint a dokumentációs és informatikai osztály. Itt épül meg az új 8+2 műtőtermes központi műtő. Ebben az épületben helyezik el a gyermekosztályt, a gyermek sürgősségi ambulanciát. Lebontják a rossz állapotú épületeket, a helyükön zöldterületek létesülnek. Kialakítanak egy 44 ágyas neurológiai és stroke osztályt, korszerű körülmények közé kerül a radiológiai osztály, új gépparkkal, digitális röntgenfelvételi technikával és új CT-MR laboratórium is segítik a gyógyító munkát.

Az egészségügyi alapellátást biztosító intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítése érdekében kiírt *TOP-6.6.1-pályázati forrás biztosítja a jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását, az egészségügyi ellátórendszer fejlesztését.* A pályázati felhívás megjelenése 2015 év végén, illetve 2016. első negyedévében várható.

Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztése az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés

egyenlőtlenségeinek mérséklését célozza, különös tekintettel az alábbi célcsoportokra: várandósok, nők, gyermekek és fiatalok, fogyatékkal élők és idősek.

Az egészségügyi alapellátás (házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás és alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) fejlesztésének fontosságát az adja, hogy ez a szint képes leginkább elvégezni az alapvető szűrővizsgálatokat és egészségügyi állapotfelméréseket, ezáltal kiemelt szerepe van a prevencióban, a lakosság közvetlen környezetében (lakóhelyén).

Az egészségügyi infrastrukturális fejlesztések a lakosság egészségben eltöltött éveinek növekedését, a megelőzést, a korai felismerést, a korai fejlesztést, az egészséges fejlődést, az életminőség javítását és a munkaképesség mielőbbi visszaállítását, valamint az erőforrások koncentrációjával az egészségügyi alapellátással kapcsolatban álló, többi ágazathoz tartozó közszolgáltatásokkal való hatékonyabb együttműködést, a szolgáltatások költség-hatékonyságának és minőségének javítását segítik elő. Az egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztései hozzájárulnak a Semmelweis Tervben és az „Egészséges Magyarország 2014-2020” c. Egészségügyi Ágazati Stratégiában foglalt célkitűzések megvalósulásához is.

Az alapellátáshoz sorolt szolgáltatások fejlesztésének keretében a házi orvosi szolgálatnak – felnőtt, gyermek, vegyes praxis –, fogorvosi szolgálatnak, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásnak és a védőnői szolgáltatásoknak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új építésére, továbbá a nem iskolai épületekben működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra fejlesztésére ad lehetőséget annak érdekében, hogy az egyes településeken, minden lakos számára hozzáférhetővé váljanak a megfelelő infrastrukturális ellátottsággal rendelkező egészségügyi intézmények szolgáltatásai.

A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tevékenységek önállóan támogathatók:

Egészségügyi alapellátás infrastruktúra fejlesztése, ezen belül támogatható:

- a) Közfinszírozott és területi ellátási kötelezettséggel rendelkező házi orvosi és házi gyermekorvosi rendelőknek, fogorvosi rendelőknek, védőnői tanácsadónak, alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásnak helyt adó helyiségek felújítása, átépítése, bővítése, meglévő – jelenleg más funkciót betöltő – épületben történő kialakítása, valamint új helyiség/épület építése. Kizárólag meglévő, működő praxisok / védőnői szolgálatok fejlesztése támogatható.
- b) Hajléktalanok ellátására létrehozott, területi ellátási kötelezettség nélküli házi orvosi szolgálatnak helyt adó helyiségek építése, felújítása, átépítése, bővítése.

A működő szociális ellátórendszer bemutatása

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti ellátásokat.

A szociális igazgatás hatósági feladatait és a város szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását a Humán Szolgáltatási Iroda látja el. A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, a tendencia háttérben a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya is jelentős mértékben emelkedett.

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Időskorúak járadéka (fő)	8	5	5	5	5	5	10
Aktív korú munkanélküli (fő)	374	497	471	632	751	1117	899
Lakásfenntartási támogatás (fő)	918	1327	1544	1660	1734	1070	827
Átmeneti segély (fő)	752	1797	1454	1215	1441	781	600
Temetési segély (fő)	255	345	292	255	290	194	174
Ápolási díj (fő)	134	135	117	142	129	158	181
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás/kedvezmény (fő)	1260	1525	1736	1777	1650	1495	1297
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás (fő)	198	206	80	109	136	113	2014.01.01-től megszűnt
Óvodáztatási támogatás (fő)	nincs	nincs	16	37	38	38	38
Közgyógyellátás (fő)	1874	1742	1485	1512	1444	1616	1509
Adósságcsökkentési Támogatás (fő)	117	154	159	192	81	15	16

*Magában foglalja a Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma és az Ápolási díjban részesítettek száma táblázatokat is) (Forrás: TEIR, KSH, önkormányzat adatgyűjtése)

A rendszeres kedvezményezett gyermekek száma 2014. december 31-én 1297 fő, 791 családot érint. 2014-ben 988 kérelem érkezett a kedvezmény megállapítása iránt. 98 kérelem lett elutasítva, döntő többségében az egy főre jutó magasabb jövedelem, vagy az ingatlanvagyon miatt, vagy nagykorúak esetén a 18. éves kor betöltése előtti jogosultság hiánya miatt 2015. szeptembertől a gyermekek korai fejlesztése érdekében 3 éves kortól kötelező az óvoda. Óvodáztatási támogatásban 2014-ben 41 kisgyermek részesült 540 Eft összegben. 2014-ben 671 fő gyermek iskolakezdését 4.000 Ft-os Erzsébet-utalvánnyal, összesen 2.684 Eft összegben.

19 fiatal kapott rendkívüli gyermekvédelmi támogatásnak minősülő ösztöndíjat (Eger Város Ösztöndíjasa).

Tartásra köteles nyugdíjas gyám által eltartottként kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülő kérelmező nem volt.

Gyermekétkeztetés

A kedvezményes gyermekétkeztetés terén jelentős előrelépés történ a gyermekvédelmi törvény 2015. szeptember 1-jén hatályba lépett módosításával. A bölcsődés és óvoda korú gyermekek a mindenkori nettó minimálbér 70%-át meg nem haladó egy főre jutó jövedelem esetén ingyenesen étkezhetnek. A bölcsődések 60%-a, az óvoda gyermekek 73%-a ingyenes

étkező A 11 iskolákban 1400-1500 közötti fő, a 4 kollégiumokban 220-240 fő étkezik kedvezményesen, amiből 700-720 fő általános iskolás jogosult 100%-os kedvezményre.

Az étkezés biztosítása a bölcsődékben és óvodákban az önkormányzat által üzemeltetett főzőkonyhákon keresztül történik. 4 konyha működik a bölcsődékben, 6 konyha pedig az óvodákban. Az iskolákban és kollégiumokban többségében külső vállalkozókkal kötött szerződések alapján történik a gyermekétkeztetés biztosítása. Az iskolák területén 4 főzőkonyha, külső konyhaként pedig 2 konyha szolgáltatja a diákétkezés ellátását.

Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évente egyszer Egerben is lehetőség van ingyenesen igénybe venni egy speciális szűrőkamionban végzett komplex egészségvédelmi szűrőprogramot, melynek keretén belül több ingyenes átfogó vizsgálattal (pld: szív és érrendszeri vizsgálatok, szemészeti vizsgálatok, tüdővizsgálatok, vércukor és húgysavszint vizsgálatok, bőrgyógyászati és visszérbetegségek, teljes testanalízis), látványos anatómiai bemutatóval és életmód tanácsadással is találkozhatnak a szolgáltatást igénybe vevők.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a kerületi állampolgárok számára hozzáférhető. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Egerben folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram, melynek eredményeként a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Az önkormányzat 2015-ben bárányhimlő elleni védőoltási programot indított.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata költségvetésének keretein belül támogatja az egészség megőrzését, fejlesztését, az egészséges életmódra törekvést, a szabadidő tartalmas eltöltését célzó, valamint a verseny- és élsport, az utánpótlás nevelés, diáksport körébe sorolt, közhasznú sporttevékenységeket.

Az egészséges életmódra nevelés, az iskolai testnevelés és sport meghatározó szerepet játszik az egészségkárosodások megelőzésében, a személyiség és jellem formálásában, a mindennapi élethez nélkülözhetetlen teljesítményképes tudás kialakításában, mivel a nevelés legszélesebb területe a nevelés és a sport. Meg kell teremteni az iskolában a szellemi és a fizikai terhelés összhangját, növelni kell a tanuló ifjúság fizikai és állóképességét. Az egészséges diákélethez megfelelő mintát kell a fiatalok számára adni.

Az iskolai nevelés és sport legfontosabb feladat a tanulók mozgáshiányának pótlása, mozgáskészségeinek, koordinációs és kondicionális képességeinek fejlesztése, a különböző sportágak, valamint a testnevelési és sportjátékok alapelemeinek elsajátítása, a fiatalok kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésének elősegítése, az egészségkultúra, a mozgásos cselekvés kultúra, a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése.

A szabadidősport (sport for all) körébe azok a testedzési formák tartoznak, amelyeknek elsődleges célja a kikapcsolódás, az egészség megőrzése, az aktivitás megtartása, a fizikai képességek lehetőség szerinti növelése, a játék, az örömteli testmozgás esetenkénti és rendszeres végzése. Alapja az önkéntesség és az önszerveződés.

Az Önkormányzat közreműködésével évek óta műjégpálya üzemel a téli hónapokban. 2014-2015-ben 4-4 millió Ft-tal támogattuk az iskolák csoportos műjégpálya használatát.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata több évre szóló megállapodást kötött a Magyar Paraolimpiai Bizottsággal, mely keretében Eger Városa kiemelt központja lett a fogyatékos és mozgássérült sportolók országos- és nemzetközi versenyének. (Kerekesszékes Világkupa vívásban, Mozgáskorlátozottak Nemzetközi Asztalitenisz Versenye, Erőemelő VB)

Eger Megyei Jogú Város 2015-2020. évi Sportkon koncepciója kiemelten foglalkozik a fogyatékkal élők sportjával, megjelöl konkrét feladatokat is:

- A gyógyító célú sportot továbbra is támogatni szükséges (pl. pályázatokkal).
- Segíteni kell a városban működő, fogyatékkal élőket összefogó egyesületeket, szervezeteket abban, hogy a tevékenységüket, érdekeiket eredményesen tudják szervezni és képviselni.
- A sajátos fejlesztést igénylők (benne a fogyatékkal élők) sportjához segítséget kell nyújtani oly módon is, hogy a városi sportlétesítményeket kedvezményekkel vehessék igénybe (pl. Bitskey Aladár uszoda, strand, sportcsarnok stb.).
- Biztosítani kell a létesítmények fizikai és kommunikációs akadálymentesítését.
- Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében ún. „nyitott sportpálya” biztosítása annak érdekében, hogy - minél szélesebb körben használható - lehetőséget kapjanak a sporttevékenység kiteljesítésére, szélesítésére.

A sport területén városunkban a nemek szerinti hátrányos megkülönböztetés nem érvényesül (pl. „Nők Futónapja”, stb.) sőt arányait tekintve sokkal több nő, lány sportol, mint fiú (kivéve egyes sportágakat.)

A romák esélyegyenlősége szintén biztosított. Elsősorban a Városi Sportiskola keretein belül, ahol a különböző sportok területén magas a romák aránya, pl. ökölvívás. A hátrányos helyzetű sportolók támogatásként a tagdíjbefizetés alól is mentesülnek.

Az Önkormányzat a 2015. évi költségvetésében eredeti előirányzatként az iskolai és diáksport tevékenység, a Versenysport, élsport utánpótlás - nevelés támogatására összességében 120 millió Ft-ot, míg összesen 14 sportszervezet, szakosztály, alapítvány, utánpótlás nevelő tevékenységet végző egyesület támogatása 9,1 millió Ft-ot különített el, míg Egri Városi Sportiskola üzemeltetésében lévő sportlétesítmények térítésmentes használatát 2015. évre 5000 óra időtartamban határozta meg, amely összesen 17 sportszervezet részére biztosítja a városi sportlétesítmények használatát.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A Miniszterelnöki Hivatal a megyei jogú városok önkormányzatai és egy pályázat útján kiválasztott civil szervezet bevonásával, 1999 őszén indította el a **Civil Ház programot**. Az országos program célja a civil társadalom fejlesztése, megerősítése volt. Ennek érdekében minden megyeszékhelyen támogatta egy olyan nonprofit információs szolgáltató központ létrehozását, ahová a civil szervezetek problémáikkal, kérdéseikkel fordulhattak és fordulhatnak a mai napig.

Egerben, 2000 februárjában nyílt meg az Egri Civil Ház, amelyhez Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosított egy belvárosi ingatlant. A házban több szolgáltató iroda is működik, melyek közhasznú, közérdekű szolgáltatást végeznek nemcsak a város civil szervezetei számára, hanem a város lakosai számára is.

Fő feladata a **szervezetek információval való ellátása, illetve tőlük az információk gyűjtése**. E-mailben, személyesen, telefonon, a Civil Hírlevélben, a www.eck.hu (Egri Civil Kapu) honlapon keresztül történik az információ áramoltatás. Havonta, 2 havonta jelenik meg 700 példányban a Civil Hírlevél, melyet az általuk regisztrált szervezeteknek küldünk meg.

Folyamatos tanácsadási rendszert működtet a civil szervezeteket érintő témákban, úgymint pénzügyi, könyvelési, adózási, jogi, közhasznúsági kérdések, valamint pályázati technikákra, módszerekre vonatkozóan.

Fórumok, tanácskozások, műhelymunkák szervezésével egyrészt lehetőséget biztosít a szervezetek számára a találkozásra, a kapcsolatfelvételre, kapcsolatépítésre, másrészt lehetőséget teremt az egymástól való tanulásra, a tapasztalatok átadására, ötletgenerálásra, forrásteremtésre, közös pályázat beadására. Minden évben megrendezésre kerül az Eger városi civil fórum, a Megyei Civil Fórum, a Kistérségi Civil Fórumok, illetve harmadik éve minden tavasszal Megyei Civil Szakmai Konferencia.

Figyelemmel kíséri a szektort érintő pályázatokat, ezeket célzottan a szervezetek tudomására hozza. Biztosítja számukra a pályázatokhoz szükséges adatlapokat, pályázati útmutatókat. Segít azok a kitöltésben, illetve tanácsokat ad.

Kapcsolatok épülnek más hasonló szolgáltatásokat végző szervezetekkel, forráselosztó szervezetekkel, önkormányzatokkal.

Az **Új Nemzedék Kontaktpont Iroda** Egerben a TÁMOP 3.3.12. „Ifjúság.hu a sikeres nemzedékért- Átfogó Ifjúsági Szolgáltatásfejlesztés a közoktatásban tanuló diákok esélyegyenlőségének növelése érdekében.” pályázat keretein belül jött létre 2014. 02. 14-én. Megyei hatáskörű munkát végeztek főként pályaaorientáció területén. 2015. 09. 01-től **Új Nemzedék Közösségi Tér** néven folytatódik a fenntartási időszakban a tevékenységük. .

Az **Egri Norma Alapítvány** működteti a **Civil Információs Centrumot**, mely az információ friss, naprakész és hiteles áramoltatásán túl szakértők segítségével járul hozzá alapítványok, egyesületek hatékonyabb működéséhez, amely szervezetek online és személyes módon fordulhatnak segítségért:

- forrásteremtési,
- számviteli,
- adminisztratív,
- jogi,
- pénzügyi,

- informatikai témákban.

A partnerségi napokon és a kistérségi kitelepülések során igyekeznek megszólítani a nem egeri székhellyel rendelkező civil szervezeteket is. A kistérségi kitelepülések során számukra is lehetővé teszik a fent felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos segítségnyújtást.

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése 2011-ben a 95/2011. (III. 31.) számú határozatával elfogadta Eger MJV Középtávú Gyermek és Ifjúsági Konceptióját, melyben már megjelent az **Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda** létrehozásának szükségessége. A szintén 2011. évben elfogadott Ifjúsági Cselekvési Tervben már konkrét feladatként fogalmazódott meg az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda (IFI PONT) megnyitása.

2011 szeptemberétől a fiatalok birtokba is vehették az irodát, melyet Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata hozott létre, civil segítséggel.

Az iroda azzal a céllal jött létre, hogy helyet biztosítson a fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez, biztosítsa a szükségleteiknek megfelelő információk elérését és az őket érintő fontos kérdéseket messzemenően, megpróbálja kielégíteni.

Az IFI PONT megfelel a hazai és európai ifjúságsegítői munka sztenderdjeinek: Európai Ifjúsági Információs Charta-nak. Az iroda funkcionális terei aránylag jól kialakítottak (információs tér, közösségi tér, csoportozó, tanácsadó helység) segítik és kiszolgálják a fiatalokat, valamint megfelelnek a Szakmai- Etikai Kódex feltételrendszerének.

Az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodában kapott helyet a Városi Diáktanács, a Kisdiáktanács és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

Az iroda 2012. március 1-től az Egri Kulturális és Művészeti Központ részeként működik.

A Gyermek és Ifjúsági Konceptióban megfogalmazódott, hogy az általános műveltség része a filmművészeti alkotások és színházi darabok ismerete. Ezeknek a feladatoknak a része a fiatalok mozi látogatásának támogatása is. A kedvezményt igénybevevők 50%-al csökkentett áron vásárolhatnak mozijegyet a meghatározott keddi napokon az Cinema Agria Mozi előadásaira.

Esélyek Háza: A Heves Megyei Esélyegyenlőségi Iroda létrehozása 2004. júniusában kezdődött. Működésük kezdete óta több, az Esélyek Háza célcsoportjainak megsegítésére és támogatására alakuló egyesületet támogattak munkájuk elkezdésében. Az egyesületek, alapítványok cégbírósi bejegyzése megtörtént, tevékenységük helyszíne sokszor kapcsolódik intézményükhöz. Az érdekvédő és segítő szervezetek hatékony működésének támogatása főleg a pályázatokban való közreműködést jelenti. Egy-egy program előkészítéséhez, megvalósításához szakmai, módszertani segítség, terek, alkalmak, eszközök biztosítása stb. A szervezettel kapcsolatban lévő szervezetek száma az elmúlt évben jelentősen növekedett. Az Esélyek Háza szervezeti hátterét önkormányzati intézmény biztosítja.

Eger Megyei Jogú város Polgármesteri Hivatalánál civil referens koordinálja az önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolatot, biztosítja a naprakész információkat. A 2010- es és 2014-es önkormányzati választásokat követően a civil referensi státusz szakmai támogatására külön civil kapcsolatok tanácsnokát választott.

Az önkormányzat minden évben hatékony segítséget nyújt a civil szervezetek működési, felhalmozási célú kiadásainak finanszírozására.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nemzetiségi kapcsolatok

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a nemzeti és etnikai nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása.

A lengyel, görög, német és ruszin nemzetiség lakosságon belüli részaránya alacsony, a nemzetiségi önkormányzataik által felhasználható pénzösszeg nagysága ehhez igazodó.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény a települési önkormányzat által létrehozott polgármesteri hivatal - a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon - köteles a helyi nemzetiségi önkormányzatok munkáját segíteni. Ennek feltételeit és kereteit az önkormányzat és az Eger városában működő nemzetiségi önkormányzatok között 2012. évben létrejött együttműködési megállapodások tartalmazzák.

Mindegyik önkormányzat a működésükre fordítandó kereten túl törekszik támogatás nyújtására, szokásaik, ünnepeik méltó megtartására, kultúrájuk terjesztésére - pályázati források felkutatása révén is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során városunkban	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a mélyszegénységben élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről	Létre kell hozni egy információbázist legalább az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, - demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk bérletlakás állomány, kiutalás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; közoktatás; fejlesztési támogatások
tartós a munkanélküliek száma	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell	Kezdeményezés, javaslatétel a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint , a szükséges profiltisztítás végrehajtása Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása , hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása

	a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.
alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek	felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál képzések megszervezése és lebonyolítása
nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik	helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata pályázati lehetőségek felkutatása A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére A súlypontot továbbra is a rendszeres, tartós támogatásokra kell áthelyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata. Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát.A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, elő-közművesítés terén).
a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és a gyermekjóléti szolgáltatás fejlesztése életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a **Gyermek- és Ifjúsági Konceptiót** 95/2011. (III. 31.) számú határozatával elfogadta, mely 2011. április 1-jén lépett hatályba. A Konceptió 2011-2016. között határozza meg a város ifjúságpolitikájának főbb irányvonalait, céljait, alapvetéseit. A végrehajtása érdekében az önkormányzat két évente Gyermek és Ifjúsági Cselekvési Tervet alkot, amelyben meghatározásra kerülnek a konkrét feladatok, felelősök, a végrehajtásban együttműködők valamint a felmerülő költségek forrásai.

A 2015-16-os Ifjúsági Cselekvési Terv végrehajtása során az esélyegyenlőség érvényesítése azt jelenti, hogy:

- a képességek kibontakoztatása kapjon az eddigieknél szélesebb teret,
- a feltételek egyenlőségének a biztosítása: minden fiatal megkülönböztetés nélkül hozzáférhessen a létrehozott szolgáltatásokhoz, bekapcsolódhasson a különböző tevékenységekbe,
- a bánásmódok egyenlőségének biztosítása: a szolgáltatásokat, tevékenységeket diszkrimináció-mentesen kell biztosítani, és ahol, amikor lehetséges, hozzá kell járulni az előítéletek csökkentéséhez,
- a szolgáltatások, programok közvetlen, vagy közvetett módon járuljanak hozzá a társadalmi egyenlőtlenségek mérsékléséhez.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A KSH adatai szerint Magyarországon a 18 éven aluliak száma 2011. január 1-én 1.797.955 fő volt, arányuk az össznépességben belül 18,0 %. A születések száma a 80-as évek közepe óta csökkenő tendenciát mutat, 2010-ben 90.335 gyermek született.

A lakónépesség megoszlása a 18 éves korig

Korcsoportok		2012.12.31-én lakónépesség száma (fő)	2013.12.31-én lakónépesség száma (fő)
Teljes lakónépesség összesen		54 493	54 315
Ebből:	0-18 éves	8 445	8 416
	Ebből: 0-2 éves	1 325	1 287
	3-5 éves	1 482	1 391
	6-13 éves	3 707	3 798
	14-18 éves	1 931	1 940

A helyi szociális ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. További jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A Nemzeti Társadalmi felzárkóztatási stratégia szerint gyámhatóságok a gyermekek 11%-át (198 ezer főt) veszélyeztetettként tartják nyilván, túlnyomó többségüket anyagi okok miatt, de évek óta erőteljesen emelkedő tendenciát mutat a magatartási okokból veszélyeztetettek száma, amelynek hátterében sok esetben sorozatos iskolai kudarcok, súlyos krízisekkel, konfliktusokkal terhelt családi körülmények állnak. A hátrányos helyzetű régiókban a veszélyeztetett gyermekek aránya 2–3 szorososa a más régiók veszélyeztetettségi arányának.

Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya is. A gyermekvédelem és az egészségügy a *veszélyeztetett gyermek* fogalmat használja –amelynek a megítélése számos szubjektív elemet tartalmaz – a közoktatás pedig – az objektív mutatókon alapuló – *hátrányos, halmozottan hátrányos* helyzet fogalommal dolgozik, erre figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzet beazonosítására csak akkor nyílik lehetőség, ha a gyerek megjelenik a közoktatás rendszerében.

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Család és Gyermekjóléti Központ

A gyámhatóságokról és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapelve és célja – többek között -, hogy az állam, a helyi önkormányzatok meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítsen és gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről. 2016-tól- kibővített feladatkörrel – az egri járás területét látja el.

Jelenleg központunk a személyes gondoskodás keretébe tartozó alapellátás és a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés – védelembe vétel - alapján folytatja tevékenységét, veszi ellátásba a veszélyeztetett gyermekeket és családjaikat, s gondozza az átmeneti nevelésbe vett gyermekek családját.

A 2014. éves adatok szerint összesen 383 gyermek állt családgondozás alatt, akik 219 családból kerültek ki.

A 383 gyermek közül 289 fő alapellátás, 40 fő védelembe vétel, 4 fő utógondozás és 1 fő ideiglenes hatályú elhelyezés keretében részesült ellátásban, valamint 49 átmeneti nevelt gyermek családját gondoztuk. Az alapellátásban részesülő gyermekek száma a tavalyi évhez képest 27 fővel nőtt, a védelembe vettek száma pedig 1 fővel csökkent. Az átmeneti nevelt gyermekek száma 49 fő, amely arra utal, hogy a preventív szolgáltatások ellenére is több család esetében keletkezett olyan súlyos, az adott időszakban megoldhatatlan probléma, aminek következtében a gyermekek családból történő átmeneti elhelyezése vált szükségessé.

Az esetek száma és ellátási forma szerinti megoszlása

	2013	2013	2014	2014
	Esetek száma (db)	%	Esetek száma (db)	%
1.Alapellátás	348	43,3	533	48,5
2.Védelembe	173	21,5	105	9,5
3.Ideiglenes elhelyezés	0	0	6	0,5
4.Átmeneti nevelésbe vett gyermek családgondozása	7	0,9	38	3,5
5.Tartós nevelt	0	0	0	0
6.Utógondozás	1	0,1	4	0,4
7.Gondozás alatt nem állók	275	34,2	414	37,6
Összesen	804	100	1100	100

Az összes gondozott gyermek közül 214 fiút és 169 leányt láttunk el 2014-ben. Majdnem minden korcsoportot érintő problémaként jelent meg az elvált szülő által való zaklatás, mely a gyermekelhelyezéssel, anyagi kérdésekkel, a szülők közötti lezáratlan problémákkal, családon belüli bántalmazással, láthatással, nem ritkán a bosszúvággal voltak kapcsolatosak. A legtöbben a 14 – 17 év közötti korcsoportból kerülnek ki: 159 fő. Ezen korcsoportból gondozás alá vett gyermekek általában magatartási és viselkedési problémákkal küszködnek, gyakori a tankötelezettséget elmulasztók, csavargók, játékgépezők száma.

Elmondható, hogy legtöbbször egyszülős családban él, vagy szüleik súlyos, állandósult párkapcsolati problémával küzdenek. Az egyszülős családban élő gyermekek esetében általában a hiányzó szülő az apa, így az édesanya kettős szülői szerepet lát el.

A háztartásvezetésen kívül családfenntartói (gyakran másodállás vállalására is kényszerülnek) szereppel bír, valamint képviselnie kell a normál családmodellekben meglévő apai tekintélyt és kontrollt.

Az anyára hárult többletfeladatok elvégzéséből kifolyólag nyilvánvalóan csökken a gyermekre, gyermeknevelésre fordítható figyelem, idő. Az ilyen típusú családokban nevelkedő gyermekek nagyobb számban sodródnak a negatív értékekkel rendelkező kortárs csoportok, a kriminalitás és a deviancia egyéb típusai felé.

Elmondható, hogy ugyanilyen problémákkal gondoztuk a 6 – 13 éves korcsoport gyermekeit is. A cél ennél a családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése.

Az elsődleges probléma száma és típusa szerinti megoszlás

	2013	2013	2014	2014
	Esetek száma (db)	%	Esetek száma (db)	%
1.Életviteli	33	4,1	106	9,6
2.Családi kapcsolatok	97	12,1	89	8,1
3.Bántalmazás	12	1,5	24	2,2
4.Lelki-ment.	12	1,5	9	0,8
5.Gyermeknevelési probléma	119	14,8	134	12,2
6.Anyagi okok	20	2,5	74	6,7
7.Foglalkoztatási helyzet	9	1,1	2	0,2
8.Egészségkárosodás	2	0,2	12	1,1
9.Ügyintézési segítségnyújtás	45	5,6	102	9,3
10.Információ kérés	22	2,7	84	7,6
11.Lakásproblémák	28	3,5	22	2,0
12.Tanulási nehézségek	54	6,7	62	5,6
13.Láthatási gondok	194	24,2	213	19,3
14.Magatartási okok	153	19,0	158	14,4
15.Szülői elhanyagolás	4	0,5	5	0,5
16.Gyermekintézményi beilleszkedési nehézség	0	0	3	0,3
17.Szenvedélybetegség	0	0	1	0,1
ÖSSZESEN	804	100	1100	100

A 219 családban összesen 346 felnőtt hozzátartozó él, akik szintén családgondozás alatt állnak.

A családlátogatások és az ügyfelekkel intézményünkben való találkozások alkalmával leggyakrabban a gyermekek magatartási- és teljesítményzavara jelent meg problémaként. Ennek háttérében mély, és hosszú ideje húzódó családi konfliktusok állnak.

Sok hozzátartozó fordult segítségért családi-kapcsolati, gyermeknevelési problémáik megoldásának érdekében.

Veszélyeztető tényezőként jelent meg a szülők gyermeknevelés szempontjából nem megfelelő életvitele, a gyermekek szülők által való fizikai és érzelmi elhanyagolása, a gyermekek családon belüli bántalmazása, a szülők szenvedélybetegsége.

Megállapítható, hogy a hozzátartozók többségében nők (207 fő), és a 25 – 60 éves korcsoportból kerülnek ki.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (fő)	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma (fő)	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (fő)	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma (fő)	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (fő)
2008	1260	n.a	n.a	n.a	198
2009	1525	n.a	n.a	n.a	106
2010	1736	45	1	0	138
2011	1777	9	1	0	109
2012	1652	8	0	0	118

Forrás: TEIR, KSH

Kapcsolattartás az intézeten kívüli csoportokkal, szervezetekkel

Intézmények:	Együttműködés Gyakorisága	Együttműködés formája	Eredmények
Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Gyámügyi Osztály	Folyamatos	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése Hatósági eljárás lefolytatásához szükséges javaslat, tájékoztatás megküldése
Heves Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály	Folyamatos	Tájékoztatás, javaslat	Javaslat, tájékoztatás megküldése
Nevelési és Oktatási Intézmények	Folyamatos	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Családok Átmeneti Otthona	Folyamatos	Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
EMJV Polgármesteri Hivatala Humán Szolgáltatási Iroda Szociális Csoport	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása, küldése, lobbizás Tájékoztatás, javaslat	Javaslat, tájékoztatás megküldése
Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ	Folyamatos	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése

Heves Megyei Rendőr-főkapitányság	Folyamatos	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Városi Védőnői Szolgálat	Folyamatos	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Mentálhigiénés Csoport	Folyamatos	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Markhot Ferenc Oktató Kórház és Rendelőintézet	Folyamatos	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Városi Nevelési Tanácsadó, Pályaválasztó és Logopédiai Intézet	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Pedagógiai Intézet	Folyamatos	Információnyújtás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Folyamatos	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Egri Törvényszék, Járásbíróság	Szükség és igény szerint	KT, Tájékoztatás	KT Készítése, prevenció
Heves Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Munkaerő piaci információk továbbítása
Heves Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság	Szükség és igény szerint	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
Magyar Államkincstár	Szükség és igény szerint	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
Kulturális Intézmények	Szükség és igény szerint	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet	Szükség és igény szerint	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Tájékoztatás Kapcsolattartás

Szolgáltatók:			
EVAT ZRT.	Szükség és igény szerint	Kliensek képvisellete Ügyintézők segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése
ÉMÁSZ	Szükség és igény szerint	Kliensek képvisellete Ügyintézők segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése
TIGÁZ	Szükség és igény szerint	Kliensek képvisellete Ügyintézők segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése
Civil szervezetek:			
Egri Családsegítő Alapítvány	Szükség és igény szerint	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás
Paletta Egyesület	Szükség és igény szerint	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás
Egri Főegyházmegyei Karitászi Szervezete	Szükség és igény szerint	Adományozás	Adományok továbbítása
Krisna Egri Központ	Szükség és igény szerint	Adományozás	Adományok továbbítása
Konszenzus Alapítvány Heves Megyei Szervezete	Szükség és igény szerint	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás
Szegényeket Támogató Alap Egri Alapítványa	Szükség és igény szerint	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás

Kistérségi, egyéb együttműködésben ellátott feladatok

Az Egri Kistérség Többcélú Társulása által – törvényi felhatalmazás és Közgyűlési döntés alapján - átvett feladatként a Társulás Egri Kistérség Gyermekjóléti Intézménye (Eger Mocsáry Lajos u 1.) a következő feladatokat nyújtotta 2012. december 31-ig, illetve alapszolgáltatásokat nyújtotta:

- 21 férőhellyel 3 csoportos családi napközi (Egerben),
- 38 férőhellyel családok átmeneti otthona,
- 12 férőhellyel gyermekek átmeneti otthona.

2013. január 1-től az Önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott gyermekek átmeneti gondozása feladatkörből a gyermekek átmeneti otthonának biztosítása érdekében 5 éves időtartamra, 2013. január 1-je és 2017. december 31-je közötti időre feladat-ellátási szerződést kötött Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával, a feladatnak a Kistérségi Humán Szolgáltató Központban történő ellátására, emellett a korábbi Bölcsődei Igazgatóság alapító okiratának módosításával a családok átmeneti otthona, helyettes szülői hálózat, családi napközi ellátások is biztosítva vannak (az intézmény elnevezése ennek megfelelően Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság lett).

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az ingyenes közétkeztetés.

Az óvodai ingyenes étkezők száma és az óvodáztatási támogatásban részesülők száma a 2010. évben volt a legmagasabb, aminek oka, hogy ebben az évben volt a legnagyobb az óvodások létszáma. Az óvodások 15-20%-a étkezett ingyenesen a korábbi időszakban, 2010-ben minden 5. gyermek részesült ebben a kedvezményben. Az 1-8. évfolyamon ingyenesen étkezők száma folyamatosan növekszik, létszámuk a 2011-es évben volt a legmagasabb. A 2012. évre már közel minden 4. általános iskolás ingyenesen étkező. A Kormány programja jelentősen kiterjesztette az ingyenesen étkezők körét (bölcsőde, óvoda) 2015. szeptemberétől.

Az általános és középiskolákban 50 %-os étkezési támogatásban részesülők száma a 2010-es jelentős növekedés után kis arányú csökkenést mutat, 2012-ben az iskolás korosztály 17%-a. Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma 2011-ig folyamatosan növekedett, 2012-ben az iskolás korosztály 1/3-a részesült az ellátásban. A kedvezmények biztosításához a fenntartók az állami támogatáson felüli, jelentős többletekkel járultak hozzá.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes óvodai étkezésben résztvevők száma (fő)	Ingyenes étkezésben résztvevők száma ált. iskola 1-8. évfolyam (fő)	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam (fő)	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma (fő)	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma (fő)	Nyári étkeztetésben részesülők száma (fő)
2008	280	660	2476	4805	0	193
2009	310	887	2428	5386		184
2010	406	1136	2869	5560	16	339
2011	335	1286	2715	5566	37	267
2012	343	1248	2661	5468	48	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Megjegyzés: a változó állami finanszírozás befolyásolja a költségvetési keretösszegek alakulását is

Az Önkormányzat minden évben jelentős összegeket fordít az étkeztetés támogatására. A következő összefoglaló táblázat ennek alakulását mutatja be:

Étkeztetésre fordított összeg

Év	Általános és középiskolai intézmények száma	Szülői befizetés (ezer forint)	Állami normatíva (ezer forint)	Önkormányzati hozzájárulás (ezer forint)	Étkeztetésre fordított összeg (ezer forint)
2012	10	165.491	164.261	82.331	412.083
2013	13	173.700	203.082	105.063	481.845

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 2015. szeptember 1-től újraszabályozta az alkalmazandó táplálkozás-egészségügyi előírásokat. A 2015-ös jogszabályi változások szerint:

- az önkormányzat fizeti ki az ingyenesen étkezők nyersanyagköltségét, kedvezményes étkezők esetében annak 50 %-át; a 2014. évi kb. 5300 étkező gyermek 23%-a, étkezik térítésmentesen, és 24%-a az 50 %-os kedvezményrel,
- a szociális étkeztetés esetén csak a legmagasabb jövedelmű jogosultak fizetik ki az étkezés önköltségét, 10 jövedelemsáv alapján adunk kedvezményt, ami nyomán a kedvezmény mértéke szerinti nyersanyag- és rezsiköltséget is az önkormányzat viseli.

Intézményi struktúra

Eger Megyei jogú Város Önkormányzata 3 óvodát 18 óvodai feladatellátási helyen tart fenn. A **nem önkormányzati fenntartású** intézmények közül óvodai nevelés 4 intézményben folyik.

Az óvodai intézménystruktúrát érintő változások

Eger városban 7 intézmény összesen 22 feladat ellátási helyen lát el óvodai nevelési feladatokat. Az óvodák az egri gyermekeken kívül, jellemzően az egri járás területén állandó lakóhellyel rendelkező kisgyermeket is fogadnak. Az önkormányzati óvodák férőhelyei csökkentek, a változást az óvodai csoportszobák méretére vonatkozó 2 m²/gyermek férőhely számítási változás okozta. A férőhelyek 91,5%-a az önkormányzati fenntartású óvodákban található. Az óvodák nyitva tartása meghaladja a 10 órát. Az óvodák nyári zárva tartás az intézmények ellátott alapfeladatához és a szülői igényekhez igazodik. Az önkormányzati fenntartású óvodák nyári zárva tartása a korábbi időszak gyakorlatához képest 2 héttel csökkent. Az intézmények személyi feltételei adottak. Az önkormányzati fenntartású óvodákban létszámfejlesztés történt, óvodapszichológus és pedagógiai asszisztensek foglalkoztatására biztosítottak lehetőséget a nevelő munka segítése érdekében.

Óvodai nevelés adatai

Szivárvány Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	8	
Hány településről járnak be a gyermekek	11	
Óvodai férőhelyek száma	635	
Óvodai csoportok száma	27	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	56	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	56	0
Óvodapszichológusok száma	0	0,5
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	27	0
Pedagógiai asszisztens	8	0
Kisegítő személyzet	12,5	0

Ney Ferenc Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	5	
Hány településről járnak be a gyermekek	15	
Óvodai férőhelyek száma	548	
Óvodai csoportok száma	22	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 – 17.30	

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	46	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma/ 1 fő óvónői szakközép/	45	0
Óvodapszichológusok száma	0,5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	22	0
Pedagógiai asszisztens	6	0
Kisegítő személyzet	17	0

Benedek Elek Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	5	
Hány településről járnak be a gyermekek	5	
Óvodai férőhelyek száma	702	
Óvodai csoportok száma	28	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00 – 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	58	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	58	0
Óvodapszichológusok száma	0,5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	28	0
Pedagógiai asszisztens	7	0
Kisegítő személyzet	16	0

Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	6	
Óvodai férőhelyek száma	80	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00 – 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma/ 1 fő óvónői szakközép/	6	0
Óvodapszichológusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Pedagógiai asszisztens	0	0
Kisegítő személyzet	2	0

Egri Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	10
Óvodai férőhelyek száma	28
Óvodai csoportok száma	2
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00-19.00

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	június 15-augusztus 31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Óvodapszichológusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	4	0
Dajka/gondozónő	0,5	0
Pedagógiai asszisztens	0	0
Kisegítő személyzet	1	0

Egri Szalaparti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Kollégium

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	12	
Óvodai férőhelyek száma	27	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00 – 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	június 15 – augusztus 31-ig	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	3
Óvodapszichológusok száma	0	1
Gyógypedagógusok létszáma	3	0
Dajka/gondozónő	2	1
Pedagógiai asszisztens	1	0

Kisegítő személyzet	0	0
---------------------	---	---

ZF Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	7	
Óvodai férőhelyek száma	40	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Óvodapszichológusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	3	0
Pedagógiai asszisztens	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Óvodai intézményhálózat jellemzői (2015/2016. nevelési év)

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma	Gyermekek száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma		Halmozottan Hátrányos helyzetű gyermekek száma	
			abszolút	százalék	abszolút	százalék
Önkormányzat	18	1848	13	0,7%	51	2,76%
Állami szerv	2	45	10	22,22%	9	20%
Egyházi jogi személy	1	66	-	-	-	-
Közhasznú alapítvány	1	35	-	-	-	-

Összesen:	22	1994	23	1,15%	60	3%
Forrás: helyi adatgyűjtés						

Óvodai nevelés adatai
(Mérés minden év október 1. OSA)

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2011	1945	84	2192	21	1972	6
2012	1926	85	2202	21	1954	6
2013	1888	88	2060	22	1907	6
2014	1780	88	2060	22	1798	6
2015	1915	88	2060	22	1938	5

Az óvodai csoportok száma és ezzel párhuzamosan az óvodai férőhelyek száma 2013-tól állandó. Az óvodákban elhelyezett 3-6 éves gyermekek száma a 2014-es csökkenés után a szeptember 1-jéig 3. életévüket betöltő gyermekek kötelező óvodába járása miatt a 2015/2016-os nevelési évre megnövekedett. Az óvodába beírt gyermekek a kis létszámú 6 éven túli gyermek miatt ettől az adatsortól nem mutat jelentős eltérést. Az óvodák kihasználtsága a 2014-es visszaesést követően 94%-ra javult a 2015/2016-os nevelési év indításánál. Az önkormányzati óvodák kihasználtsága magasabb, az egyéb óvodák ettől elmaradnak. A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók megoszlása** az intézmények között eltérő arányú: nagyobb számban vannak jelen a Benedek Elek Óvodában. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó jogszabályváltozás miatt létszámuk az előző időszakhoz képest csökkent.

Állami fenntartásban általános iskolai nevelés-oktatás 12, középfokú iskolai nevelés-oktatás szintén 12, és kollégiumi nevelés 7 feladat ellátási helyen folyik. Az intézmények közül 5 általános iskolában, 3 középiskolában, és 4 kollégiumban működtetői feladatot lát el az Önkormányzat.

A nem állami fenntartású intézmények közül általános iskolai oktatás 3, középfokú oktatás 11 iskolákban, kollégiumi ellátás 16 kollégiumi telephelyen folyik.

Az alapfokú intézményhálózat jellemzői

2015/2016. tanév

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma (db)	Gyermekek száma (fő)	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)		Halmozottan Hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)	
Állami szerv	10	3693	243	6,58%	234	6,34%
Egyházi jogi személy	2	680	24	3,53%	2	0,29%
Magán fenntartású	1	25	0	0%	0	0%
Állami felsőoktatási intézmény	2	820	10	1,22%	1	0,12%
Összesen:	15	5218	277	5,30%	237	4,53%

Forrás: helyi adatgyűjtés

Középfokú intézményhálózat jellemzői

2015/2016. tanév

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma (db)	Gyermekek száma (fő)
Állami szerv	10	3727
Egyházi jogi személy	3	1486
Magán fenntartású	8	2904
Állami felsőoktatási intézmény	2	503
Összesen:	23	8620

Forrás: helyi adatgyűjtés

Kollégiumi hálózat jellemzői

2015/2016. tanév

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma (db)	Gyermekek száma (fő)
Állami szerv	7	878
Egyházi jogi személy	4	483
Magán fenntartású	12*	853
Összesen:	23	2214

Forrás: helyi adatgyűjtés

*Egy alapítványi fenntartású intézmény 6 telephelyen tart fenn kollégiumot.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók megoszlása az intézmények között eltérő arányú: nagyobb számban vannak jelen az állami fenntartású iskolák tanulói közt. Létszámuk a jogszabályi változás következtében csökkent. A középiskolák közül azokban az intézményekben vannak jelen nagyobb arányban, amelyekben szakképzés folyik, illetve az érettségire felkészítő képzésben az Arany János Tehetség gondozó Programban részt vevő iskolákban.

**Általános iskolai évfolyam csoporton
belüli bontásban**

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	Általános iskolások száma	Napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	2525	2715	5240	2664	50,8%
2011/2012	2607	2544	5151	2743	53,3%
2012/2013	2623	2464	5087	2818	55,4%
2012/2013	2623	2464	5087	2818	55,4%
2013/2014	2613	2473	5086	3214	63,2%
2014/2015	2725	2507	5232	3318	63,4%
2015/2016	2678	2540	5218	3259	62,5%

Forrás: helyi adatgyűjtés

Általános iskolai osztályok és megoszlása évfolyam csoportonként

tanév	Általános iskolai osztályok száma			Általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladatellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	99	108	207	14	14	28	16
2011/2012	98	104	202	16	11	27	15
2012/2013	99	101	200	16	12	28	15

2013/2014	101	102	203	17	11	28	14
2014/2015	105	101	206	13	11	24	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

Az általános iskolai osztályok száma a gyermeklétszám növekedése miatt emelkedett az előző három tanévben. A növekedés elsősorban az 1-4. évfolyamon tapasztalható, míg az 5-8. évfolyamon inkább a stagnálás a jellemző.

Általános iskolában tanulók száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	2525	2715	5240	2664	50,8%
2011/2012	2607	2544	5151	2743	53,3%
2012/2013	2623	2464	5087	2818	55,4%
2012/2013	2623	2464	5087	2818	55,4%
2013/2014	2613	2473	5086	3214	63,2%
2014/2015	2725	2507	5232	3318	63,4%
2016/2016	2678	2540	5218	3259	62,5%

Az utolsó három tanévet figyelembe véve az alsó és a felső tagozaton is létszámnövekedés figyelhető meg. A 6, illetve 8 osztályos gimnáziumi oktatásban részt vevők száma stabilizálódott. Az iskolai napközit és a felső tagozaton működő tanulószobát az előző időszakhoz képest egyre több tanuló veszi igénybe.

Az igénybe vehető közszolgáltatások szervezeti-intézményi formáiról az alábbi táblázat ad áttekintést:

Közszolgáltatások	A feladatellátás fenntartói háttere				
	Önkormányzat saját fenntartású intézménye vagy gazdasági társasága	Egyházi fenntartó	Állami fenntartó (Klebelsberg Intézmény-fenntartó Központ, Egri Szakképzési Centrum)	Állami fenntartó (felsőoktatási)	Magán, alapítványi, egyéb fenntartó
Óvodai nevelés	X	X	X		X
Általános iskolai nevelés-oktatás		X	X	X	X
Középfokú iskolai oktatás		X	X	X	X
Kollégiumi ellátás		X	X		X
Alapfokú művészetoktatás		X	X	X	X
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás			X		
Fejlesztő nevelés / nevelés-oktatás		X	X	X	
Szakértői bizottsági tevékenység			X		
Nevelési tanácsadás			X		
Logopédiai ellátás			X	X	
Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás			X		
Konduktív pedagógiai ellátás			X		
Gyógytestnevelés		X	X	X	
Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás	X		X		
Kiemelten tehetséges gyerekek, tanulók gondozása			X	X	
A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók	X	X	X	X	X

óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása					
Erre a célra létrehozott csoportban, osztályban nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása			X		
Utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetése	X		X		
Gyermekjóléti szolgáltatás	X				
Bölcsőde	X				
Családi napközi	X				
Iskolai napközi		X	X	X	X
Házi gyermekfelügyelet	X				
Családok átmeneti otthona	X				

Védőnői ellátás jellemzői

A védőnők az egészségügy sajátos határterületén, önállóan, a különböző társszakmák képviselőivel együttműködve látják el a törvények és jogszabályok, módszertani útmutatók és a szakmai irányítás által meghatározott feladataikat, magas szintű és sokoldalú képzettségük teszi alkalmassá a sokrétű feladatok ellátására. Tevékenységük során az alapellátási rendszerek különböző pontjai összefonódnak, mintegy összefogva az egyén, a család érdekében a különböző szakterületek által végzett munka eredményét.

A védőnők strukturálisan az egészségügyi alapellátás részeként a területen, a különböző szintű oktatási intézményekben a prevenció terén tevékenykednek, de részt vesznek a szociális alapellátásban, a gyermekvédelemben, a civil-karitatív szférában is.

A védőnői szolgálat működtetéséről, (anyag beszerzés, karbantartás, pénzügyi ügyintézés stb.) az Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladatellátási szerződés alapján, 2007. január 01.-től a KEVIKO Prevenció Védőnői Szolgáltató Kft. gondoskodik.

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	34	210
2009	35	203
2010	34	208
2011	32	220
2012	34	210
2013	32	200

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Egerben 32 védőnő dolgozik, 16 fő területi feladatokat lát el, 16 fő iskola-és ifjúság védőnői tevékenységet folytat. A területi védőnők jelenleg 5 telephellyel (tanácsadó) rendelkeznek, az iskolavédőnők az oktatási intézményekben látják el feladatukat.

Tevékenységünk színterei:

- védőnői tanácsadók,
- a családok otthona,
- a nevelési-oktatási intézmények.

A prevenció mindhárom szintjén (primer, szekunder, terciér) részt vesznek.

- 1) Primer prevenció: A védőnő alapfeladata, kötelezettsége és felelőssége. A családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.
- 2) Szekunder prevenció: A betegségek korai felismerésére irányul.
- 3) Terciér prevenció: A tartós betegségben szenvedők életminőség romlásának csökkentésére, valamint javítására irányul.

Területi védőnők

Eger város kül,- és belterületeinek védőnői ellátása az alábbi területeken:

- nővédelem ,
- várandósok,
- 0-6 éves korú és
- 7-18 éves, oktatási intézménybe nem járó gyermekekkel kapcsolatos védőnői feladatok ellátása.

A területi védőnő feladatai ellátása során együttműködik a szülész-nőgyógyász szakorvosokkal, szülésznőkkel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, Családvédelmi Szolgálat védőnőivel, a városban működő bölcsődékkal, óvodákkal, Családsegítő Intézettel, Gyermekjóléti Központtal és Szolgálattal, Országos Egészségbiztosítási Pénztárral, Gyógypedagógiai Szakszolgálattal, olyan szinten és mélységben, amelyet az adott család vagy gondozott problémái igényelnek.

Ifjúsági és Iskolai védőnők

Eger város oktatási intézményeibe járó tanulók iskola-védőnői ellátása, a 6-18 évesek, valamint a középfokú oktatási intézményben nappali tagozaton tanuló 18 év feletti tanulók védőnői feladatainak ellátása.

Az iskola és ifjúsági védőnők feladataik végzése során szoros team munkát végeznek elsősorban az ifjúsági orvosokkal, együttműködnek az oktatási intézmények pedagógusaival, pszichológusokkal, logopédusokkal, Családvédelmi Szolgálat védőnőivel a problémák szintjén.

A jelenleg foglalkoztatott védőnők a törvényben előírt egészségügyi főiskolai végzettséggel rendelkeznek, az Egészségügyi Szakdolgozók Országos Nyilvántartásában szerepelnek, tagjai a Magyar Egészségügyi Szakdolgozók Kamarájának.

Védőnői Méhnyakszűrés (TÁMOP-6.1.3/A) országos projekt: Az egri védőnők közül 30 védőnő végezte el az elméleti és gyakorlati képzést. Így, Egerben is elérhetővé vált a védőnői méhnyakszűrés. A térítésmentes népegészségügyi szolgáltatást a meghívólevéllel rendelkező (25-65 év közötti) nők vehetik igénybe. A szűrésre a védőnővel egyeztetett időpontban,

lakóhelyük közelében kerül sor. Jelenleg 2 védőnői tanácsadóban az Egri úton és a Hadnagy úton 3 fő védőnő végzi. (Magyarországon naponta meghal egy nő méhnyakrák következtében, annak ellenére, hogy a méhnyak kezdeti elváltozásainak felismerésével és kezelésével a betegség gyógyítható. A méhnyak rosszindulatú elváltozásait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a méhnyak daganatos nők 65%-a egyáltalán nem, vagy több mint három éve nem volt méhnyakszűrő vizsgálaton. Ezért különösen fontos, hogy elmenjenek szűrésre. Amennyiben a védőnő a szűrés során, vagy a labor eredmények ismeretében elváltozást észlel, a pácienszt nőgyógyászati szakorvosi vizsgálatra irányítja.)

Ifjúsági, egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A 2010 október-november időszakban lezajlott egri ifjúságkutatás egyik legfontosabb tapasztalata az volt, hogy a városban élő, tanuló mostani ifjúsági korosztály a korábbi évek ifjúsági korosztályához képest a demokráciához való viszonyában, kapcsolatrendszerében, valamint info-kommunikációs kompetenciájában alapjaiban tér el. A fiatalok számára a mobiltelefon mellett nem az e-mail a legfontosabb kommunikációs eszköz, hanem a **közösségi portálok és közvetlen üzenetváltásra alkalmas felületek** (pl. skype, chat stb.). Ezzel párhuzamosan az is jellemző, hogy a számítógép, illetve az internet előtt töltött idő már meghaladja a televízió képernyője előtt töltött időt, s ezzel a leggyakoribb szabadidős tevékenységgé lépett elő életükben. Az internet nyilván kiváló eszköz arra, hogy a fiatalok megmutassák magukat, megosszák másokkal a gondolataikat, élményeiket.

A fiatalok által leggyakrabban látogatott intézményei, közösségi terei a város sörözői, pizzériái, de a kávézók, teázók és a diszkók is kedvelt találkozó és szabadidő eltöltési helyszínei az egri fiataloknak.

Gyorséttermekben (melyek nemcsak étkezési, hanem találkozási célokat is szolgálnak) minden tizedik egri fiatal kifejezetten gyakran, heti rendszerességgel megfordul. Ezeken a helyeken kívül gyakran látogatják a sportrendezvényeket és meccseket is, miközben hagyományos kulturális fogyasztás csökkenő tendenciájú. A város szabadidős programkínálatával alapvetően elégedett fiatalokról van szó.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata évente öt alkalommal biztosít a Városi Diáktanács és az Egri Kisdiák Tanács tagjai számára **táborozási lehetőséget**, melynek során különböző **képzésekre, kompetenciafejlesztésekre** van lehetőség. A táborokban az általános iskolások – többek között – megismerhetik egymás diák-önkormányzati munkáját, jó gyakorlatokat vihetnek az iskolájukba. A középiskolások – számos egyéb mellett – a készségfejlesztő foglalkozásokon túl felkészülnek az aktív városi közéletben való részvételre, megismerik kötelességeiket, jogaikat.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Egerben lakó és/vagy tanuló fiatalok **mozilátogatását** támogatja. Hetente a meghatározott előadásokra 50 százalékkal kedvezőbb áron vásárolhatnak mozijegyet a város fiataljai.

Fontos, hogy a városban rendszeres, hagyomány-, és értékteremtő ifjúsági - kisebb és nagyobb- rendezvények legyenek. Cél a **fiatalok füst-, és alkoholmentes délutáni, esti szórakozási lehetőségeinek bővítése**.

- „Tiszta élvezet” drog prevenció nap a Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal és a Városi Diáktanácscsal együttműködve;
- a Városi Diáktanács minden évben megrendezi a város fiataljainak szóló programokat, így az 1848 méteres emlékfutás, Egri Diákbál, Játék Tanárok Nélkül;
- családi (a család tagjait bevonó) rendezvények;
- iskolai közösségeket (tanárokat-diákokat) bevonó rendezvények, bemutatók a fiatalok különböző irányú (zenei, irodalmi, képző-, és színházművészeti) művészeti teljesítményének bemutatására;
- fogyatékkal élő fiatalokkal, cigány származású és a mélyszegénységben vagy hátrányos helyzetű városrészekben élő, marginalizálódott gyermekekkel és fiatalokkal közös szabadidős programok, rendezvények;
- egészséges életmóddal kapcsolatos programok,

- ifjúsági zenei programok.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a városban élő hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok számára szervezett **szabadidős és prevenciós programok összehangolására**; a szabadidős szolgáltatások és a fiatalok összetalálkoztatására, együttműködésbe vonva (igényfeltárás, közös tervezés, programegyeztetés) a korosztállyal foglalkozó városi szervezeteket, intézményeket (pl.: Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda).

Az IFI PONT Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda a belvárosban, az Egri Kulturális és Művészeti Központ részeként működik, Jelentős előrelépést hozott a 2013-as év, hiszen mindössze egy év alatt kinőtték a rendelkezésre álló irodát, így a város vezetésének és a Közgyűlésnek a támogatásával 2013. szeptember 18-án átadásra kerülhetett egy új, nagyobb közösségi tér, ezáltal 2014-ben már az egész évben a fiatalok rendelkezésére állt, amit egyre többen használtak is. Ez az ingatlan is a Dobó tér 9. szám alatt található, és a nagyobb mérete által sokkal több program megszervezésére, valamint párhuzamos foglalkozások lebonyolítására is van lehetőség. Önszerveződő csoportok befogadására is képessé vált a nagyobb tér által, így még több fiatal töltheti el itt a szabadidejét, vagy veheti igénybe az iroda által kínált lehetőségeket, szolgáltatásokat. Azóta az új helyiséget teljesen „belakták” a fiatalok, rendelkezésükre áll pingpongasztal, csocsó asztal is.

Az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodában kapott helyet és ülésezik rendszeresen a Városi Diáktanács, az Egri Kisdiák Tanács, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, illetve az Egri Ifjúsági Kerekasztal is.

A Koncepciónak megfelelően a 2013-2014-es évekre elfogadott, Eger Megyei Jogú Város Gyermek és Ifjúsági Cselekvési Terve is tartalmazza az IFI MOZI elnevezésű szabadidős tevékenység támogatását. A kedvezményt igénybevevők 50%-al csökkentett áron vásárolhattak mozijegyet a meghatározott napokon az Cinema Agria Mozi előadásaira.

29 éves korig minden egri lakos, vagy Egerben tanulmányait folytató fiatal igénybe veheti ezt a támogatást, a mozi honlapján történő előzetes regisztráció és helyfoglalás után. Jogosultságukat lakcímkártya vagy diákigazolvány felmutatásával igazolhatják.

Az IFI MOZI 2014-ben már a második éve áll a fiatalok rendelkezésére. A támogatás kihasználása változó volt az év során, azonban összesen 1335 esetben jutottak így kedvezményes mozijegyhez az egri fiatalok.

Az Eger városában működő gyermek- és ifjúsági közösségek tevékenységének segítése, a korosztály közéleti részvételének fejlesztése érdekében évente pályázat kiírására kerül sor, amelyben gyermek- és ifjúsági szervezeteknek, kluboknak, diákönkormányzatoknak szervezett programok, képzések, táborok támogatására, kortárssegítő képzések támogatására nyílik lehetőség.

4.3 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása integráltan folyik a város közoktatási intézményeiben. Kivételt képeznek a speciális tanterv szerint dolgozó iskolák, ahol sérülés-specifikus oktatás, nevelés, fejlesztés folyik, illetve a szakértői bizottság szakvéleménye nem javasolja az integrációt. Ezek az iskolák: Szalaparti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Egri Autisták Speciális Iskolája és Óvodája, Móra Ferenc Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola.

Az alapfokú oktatási intézményekben a lemorzsolódás évfolyamisméltés és a 250 óránál többet hiányzó tanulók esetében a Balassi Bálint Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola Móra Ferenc Tagiskolája mutat nagyobb százalékos arányt. Közülük is a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma jelentős. A magántanulók száma is ebben az iskolában a legmagasabb.

A középiskolák közül az Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, a Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, az Arany János Általános Iskola és Szakiskola tanulói közt legmagasabb arányú a lemorzsolódás, évisméltés.

Az alapfokú oktatási intézményekből szinte minden végzős tanuló tovább tanul. Problémát jelent, hogy a középfokú oktatási rendszerben már nem marad bent a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók jelentős része. A jelenlegi családtámogatási rendszer enyhíti ezt a problémát, ugyanakkor az lenne a cél, hogy belső indíttatásból maradjanak a gyerekek az oktatásban.

A Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégiumban és a Neumann János Középiskola és Kollégiumban **hátrányos helyzetű tanulók gimnáziumi nevelése, oktatása** folyik az Arany János Tehetséggondozó program kereteiben. A program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a diákok olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek, amelyek célul tűzték ki a tehetséggondozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

A Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskolában felzárkóztató oktatás keretében szervezik meg azoknak a tanulónak a szakképzésre történő felkészítését, akik nem rendelkeznek az általános iskola 8. osztályos végzettséggel.

Az **Útravaló programban** vesznek részt azok az általános és középiskolai tanulók, akik szakkörökön mélyíthetik tudásukat, erdei iskolában, nyári táborozáson vehetnek részt. A tanoda program hasznos lehet a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikereinek elérésében.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az esélyegyenlőség növelése, a tehetséges, szociális szempontból rászoruló egri fiatalok tanulmányainak segítése, a városban való letelepedésének elősegítése céljából ösztöndíj rendszert működtet. Az „**Eger Város Ösztöndíjasa**” pályázat keretében a középiskolások és a főiskolások támogatása továbbra is fontos cél. Középfokon 10 diák, felsőfokon szintén 10 fő nyerheti el a pályázatot, valamint kiegészítő ösztöndíjban részesülhet 10 felsőfokú tanulmányait folytató fiatal. A kiegészítő ösztöndíjat elnyert fiatal részére egri munkahelyen állást biztosítanak a végzettségének megfelelően.

A **Bursa Hungarica szociális ösztöndíjrendszer** az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt a pályázaton elnyerhető anyagi támogatás nyújtásával. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben **nappali tagozatos képzésben vesznek részt**

Az oktatásért felelős minisztérium a települési és a megyei önkormányzatok együttműködésével először a 2000/2001. tanév során indította el a BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot. Az elnyerhető ösztöndíj havi 5000 Ft, amelyet az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő 10.000 Ft-ra kiegészít. országos szinten évente több mint **27 000 pályázó** részesül támogatásban, ez éves szinten **2 milliárd forint** ösztöndíjként történő folyósítását jelenti.

2013-ban először az elektronikus adatbázisban történő regisztrációval lehetett pályázni, az igényt benyújtó fiatalok száma jelentősen csökkent.

Először történt, hogy ösztöndíjat költségvetési keret hiánya miatt egy esetben sem kellett elutasítani, a rendeleti feltételeknek megfelelő 68 fiatal mindegyike megkaphatta a támogatást. Annak érdekében, hogy ismét többen kaphassák az ösztöndíjat, a helyi rendeletben a jogosultság alapját képező egy fogyasztási egységre jutó jövedelem mértéke a nyugdíjminimum 175 %-áról 200 %-ra emelkedett, a pályázók felső korhatárát a 27. életévben állapítottuk meg.

4.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet , oktatás) - halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok	hatékony családgondozás fenntartása életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekjóléti szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat működtetői feladatainak színvonalas ellátása
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében Ingyenes szünidei étkezés biztosítása
a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott többlet-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik	felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket meghatározni további ösztöndíj-elemeket, kapcsolódási pontokat

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában relatíve kevés adattal rendelkeznek.

A 2011-es KSH demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 55,5 %-a nő (31.163);
- a női lakosok több mint fele 19-65 éves tehát aktív korú (19.637 fő);

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tapasztalataink szerint a nők között hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Egerben a nyilvántartott állás keresők száma és aránya alakulását az alábbi táblázat szemlélteti.

Nyilvántartott állás keresők száma és aránya 15-64 éves korcsoportban

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			Nyilvántartott állás keresők száma és aránya az összes nyilvántartott állás keresőhöz viszonyítva				
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő
2009	20988	15491	36479	1373	48,3	1467	51,7	2840
2010	20790	18845	39635	1308	48,4	1394	51,6	2702
2011	19342	17432	36774	1328	49,6	1350	50,4	2678
2012	19933	17885	37818	1273	46,4	1468	53,6	2741
2013	19637	17716	37353	861	46,7	983	53,5	1844

Forrás: Adattárház, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból látható, hogy bár a nők a 15-64 év közötti lakónépességben belül mind számban, mint részarányban nagyobb szeletet foglalnak el, mint a férfiak, a nyilvántartott állás keresők között ez megfordul: számban és arányban is kevesebben vannak, akik munkát keresnek. Kedvező tendencia, hogy a nyilvántartott állás keresők száma szinte folyamatosan csökken, a vizsgált öt év viszonylatában mintegy 35 %-kal kevesebb a számuk.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Gyermekek napközbeni ellátása

A Gyermejjóléti és Bölcsődei Igazgatóság irányítása alá négy bölcsőde tartozik, a város különböző területén összesen 260 férőhellyel. A bölcsődék jogszabályi keretek között, valamint „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című Módszertani Levél, valamint a Bölcsődék Országos Alapprogramja alapján végzik munkájukat.

A négy bölcsőde rendelkezik azzal a feltétellel, hogy az alaptevékenységeken kívül korai fejlesztéshez megfelelő tárgyi feltételeket biztosítson az utazó gyógypedagógusnak. A Semmelweis Bölcsőde pedig táplálékallergiás gyermekek gondozását-nevelését végezze. Három bölcsőde az alapfeladatok ellátása mellett, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet lát el.

A bölcsődék végleges működési engedéllyel rendelkeznek.

A bölcsődei ellátással összefüggő adatok

2014-ben a négy bölcsőde 260 férőhelyén 214 főre igényeltük meg az állami normatívát 82,3 %-os kihasználtság alapján.

A bölcsődei szakmának régóta problémát jelent a feltöltöttség, kihasználtság, nyitvatartási napok, illetve az ehhez tartozó normatíva finanszírozása. A bölcsődébe járó gyermekek életkorából adódóan is gyakran betegszenek meg, így a kihasználtsági mutatók eshetnek a magas feltöltöttség mellett is. A kihasználtság augusztus-szeptember hónapokban a legalacsonyabb, májusra közelíti a 90%-ot.

2014-ben a gyermekek napközbeni ellátásának állami finanszírozása megváltozott. A törvény szerint nem jár állami normatíva arra az ellátott gyermekre, aki az adott hónapban 10 napnál többet hiányzott. A többi ellátott gyermekre viszont egész havi normatíva jár.

2014-ben a három bölcsődében a szülők igényeihez igazodó **időszakos gyermekfelügyeletet** összesen 89 család vette igénybe, többnyire 4-6-8 órában, ahogyan a szülők igényei kívánták. Összességében igaz az, hogy még mindig a dolgozó GYES-en lévő, vagy tanuló, vagy otthonukban munkát vállaló, illetve a munkát kereső anyukák veszik igénybe a szolgáltatást. Megfigyelhető az is, hogy az itt ellátott gyermekek nagy hányada kerül később bölcsődei ellátásba, amikor az édesanyja már biztos munkahelyet talált.

A 2014-es esztendőben jelentős személyi változások történtek. A változások okai: nyugdíjazások, kolléganők gyermekvállalásai, betegségek, dolgozói távozások. A személycseréknél kizárólag a szakmai érdekeket figyelembe véve történtek a változások. Az állandóság nagyon fontos a gyermekek és a felnőttek életében is, de vannak olyan élethelyzetek, amikor elkerülhetetlenek ezek a lépések.

2014-ben szakmai és technikai státuszról 7 fő távozott, ebből nyugdíjba vonult 5 fő, 15 új kolléga került felvételre. Örömteli, hogy növekedett a gyermekvállalási kedv kollégák körében, így a kismamák száma: 6 fő.

A képzés tekintetében, a szakma szempontjából történelmi jelentőségű események történtek. 2009 szeptemberétől elindult Egerben az Eszterházy Károly Főiskolán a csecsemő- és kisgyermeknevelő BA képzés. 2009 októberében fenntartó Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával, az Eszterházy Károly Főiskola és a Gyermejjóléti és Bölcsődei

Igazgatósággal kötött szerződés értelmében részese lett az intézmény a képzésben azzal, hogy terephelyszínt biztosít a hallgatóknak.

Az EKF csecsemő- és kisgyermeknevelő BA képzésnek gyakorlati helyszínét a Montessori, Semmelweis, és Dobó Katica Bölcsőde biztosítja, magas a hallgatói létszám miatt.

A felsőfokú – OKJ-s képzésnek is gyakorlati helyszínt biztosít a Cecey Éva Bölcsőde. A bölcsődék szakemberei a tereptanárok és a bölcsődevezetők közreműködésével alapos, szakmai instrukciókkal, tudással készítik fel a hallgatókat a gyakorlati munkára, illetve a záróvizsgákra.

Cél, hogy az elméleti tudást a gyakorlati tapasztalással összekapcsolva a gyermekek érdekét szem előtt tartva, legmagasabb színvonalon végezhesük munkánkat a gyermekek, szülők legnagyobb meglepedésére.

A tereptanárok az EKF TÁMOP- 4.1.1/a- 10/1/KONV-2010 azonosítószámú „Komplex szolgáltatás fejlesztés az Eszterházy Károly Főiskolán a gyakorlati képzés érdekében-” című pályázatban részt vesznek és aktívan közreműködnek.

Elégedettségi mutatók

Az intézményekben az ellátást igénybe vevő gyermekek szülei a bölcsődei ellátás megkezdése előtt és megszűnésekor szülői elégedettségi kérdőívet töltenek ki, ez alapján mérjük az ellátás színvonalát. Összességében elmondható, hogy a szülők minden tekintetben elégedettek a bölcsődei ellátással, a szakemberek munkájával.

Minden évben töltenek dolgozóink munkatársi elégedettségi kérdőívet, melynek elemzése a bölcsődevezetők feladata. Az éves beszámolójuk tartalmazza az általuk kiértékelt kérdőívet.

Családi napközi

2014 évben a Dobó Katica Bölcsődéhez kapcsolt hálózatban 9 Családi Napközit működtettünk, 63 férőhellyel, Egerben, Felsőtárkányban, Kerecsenden, Maklaron, Novajon és Verpeléten. Az egyes családi napközi csoportok áthelyezésével rugalmasan alkalmazkodtak a települések igényeihez. Elsősorban a 3 év alatti gyermekek ellátását célozza a hálózat.

A bölcsődékben és a családi napköziben kiemelkedő színvonalú munkával, a szülőkkel történő teljes együttműködés mellett az optimális biztonságot nyújtjuk a legkisebbeknek, rajtuk keresztül a gyermeket vállaló családoknak. Fontos eszközei a munkahelyek megőrzésének, az a cél, hogy ne legyen olyan szülő, aki az ellátás hiányában nem tud munkába állni.

Gyermekek átmeneti gondozása

A Családok Átmeneti Otthona 38 férőhelyes, kihasználtsága a 2014-es esztendőben teljes volt. 23 család, összesen 76 fő vette igénybe az ellátást, melyből 36 fő felnőtt és 40 fő gyermek. A gyermekek közül, Eger gyermekjóléti és oktatási intézményeiben 29 gyermek vesz részt nappali ellátásban.

Az Otthonba érkező családok családszerkezete változatos. Az egyszülős illetve az egyedüli szülős családok lakáskörülményei, lakhatási kilátásai általában kedvezőtlenebbek, mint a párkapcsolatban élő gyermekes családoké. Ezen családok életében hiányzik a szocializációból az egyik szülői minta az apa vagy anya szerepe, a gyermekeknek nincs mindkét szülővel bensőséges és rendszeres kapcsolata. Az ellátást igénybevevő családokra jellemzőek az életvezetési problémák a gazdasági válság begyűrűzése miatti közüzemi tartozások, felhalmozott lakáshitel, munkanélkülivé válás, albérlési díjtartozás felhalmozás.

Sok esetben a dokumentumok hiánya megakadályozza a szülők munkavállalását, egyéb alanyi jogon járó juttatásokhoz való hozzáférés lehetőségét.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, a Családok Átmeneti Otthonában térítési díj hátralék ebben az évben sem keletkezett.

Helyettes Szülői Hálózat: a helyettes szülői szolgáltatás szakszerű, hosszú távú működtetéséhez a szolgáltatások és a lehetőségek legjobb kihasználására a folyamatosan rendelkezésre álló szakszemélyzeti háttere biztosított. A három helyettes szülő munkájának segítségét, koordinálását helyettes szülői tanácsadó végzi a hét férőhelyes helyettes szülői hálózatban. A helyettes szülő a gyermekek részére teljes körű ellátás (lakhatás, gondozás, felügyelet, tanácsadás, készségfejlesztések, pedagógiai segítségnyújtás) keretében biztosít szolgáltatásokat.

A családok átmeneti otthona arra törekszik, hogy a szülő aktív közreműködésével a rendelkezésre álló idő alatt megoldódjanak a lakhatási problémák, a gyermekek a családban maradjanak.

Házi gyermekfelügyelet

2014-ben 28 család 45 gyermekének biztosított a szolgáltatás az év folyamán.

A házi gyermekfelügyeletben résztvevő családok gyermekeinek száma

év	gyermekek száma	családok száma
2011	44	24
2012	47	25
2013	49	25
2014	45	28

Forrás: saját adatbázis

A gyermekfelügyeletet a 12 év alatti kisiskolás korú gyermekek szülei igényelték elsősorban, ahol a nagyszülők nem helyben élnek vagy betegségük miatt nem tudják vállalni az unokák reggeli, délutáni kísérését, vagy napközbeni felügyeletét, az édesanya munkavégzése esetén. Az óvodás és kisgyermek korúak esetében pedig a gyermekek napközbeni felügyeletét nem tudták biztosítani tanulmányaik vagy munkavégzésük miatt, és családi segítségre nem támaszkodhatnak.

2014-ben 27 fő, 17 család gyermeke került ki az ellátásból, 8 fő, 5 család gyermeke került be a rendszerünkbe. Az ellátásban részesülők átlag létszáma 23 fő volt az év folyamán.

2014 év folyamán összesen 28 család 45 gyermeke volt az ellátásban, átlagéletkoruk: 7,6 év. A 27 fiú átlagéletkora: 7,5 év, a 18 leány átlagéletkora: 7,7 év. A 2014 évet 11 család 18 fő gyermekével zártuk. Az év során 17 család 27 gyermeke került ki az ellátásból, 5 család 8 gyermeke került be a rendszerbe.

Ellátott

1 év alatti	1-3 éves	4-6 éves	7-10 éves	10-16 éves
0	3 fő	13 fő	23 fő	6 fő

Az adatok bizonyítják, hogy a szolgáltatásra folyamatos igény van, az érintett családok számára nagyon fontos a segítség.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

TOP 6.2

Az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermek számára napközbeni ellátást nyújtó intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítése és a korai iskolaelhagyók arányának csökkentése érdekében. A cél, hogy a TOP-6.2. intézkedés eredményindikátora „A 25-40 éves női népességben belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya” 68,7%-ról 2023-ra 70%-ra növekedjen.

A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközi), valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló felhívás fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése.

A felhívás a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásban való elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését támogatja. A felhívás elsősorban az önkormányzati fejlesztésekre fókuszál, de a minél rugalmasabb és költséghatékonyabb szolgáltatások megvalósítása érdekében teret kíván adni az egyéb alternatív gyermek elhelyezési formáknak is (pl.: családi napközik vagy óvoda-bölcsődék, mint többcélú intézmények⁴), annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, településen.

A rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek nappali ellátásában lép fel jelentős kapacitáshiány, mivel a 3 év alatti gyermekeknek még mindig csak 13 százaléka kap bölcsődei ellátást. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is van néhány olyan térség, vagy település, ahol a fejlesztés férőhelyhiány leküzdése céljából a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) előírásainak betartása miatt indokolt. Továbbá a szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában is vannak jelentős területi különbségek, melyek szükségessé teszik fejlesztési források biztosítását ezen különbségek felszámolására. A jelenleg rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- A) Intézmény/szolgáltatás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül támogatható:
- a) férőhely bővítése, átalakítása, felújítása (beleértve az épületgépészetet, a főzőkonyha vagy a melegítőkonyha fejlesztését is);
  - b) új telephely/szolgáltatás létesítése;
  - c) udvar, játszóudvar felújítása (pl.: kerékpártároló/babakocsi tároló létesítése; kerítés építése, javítása; zöldterület-fejlesztése, növelése; ivókút építése);
  - d) bezárt telephely újrainyítása;
  - e) szocializációt, mozgásfejlesztést, fejlesztést segítő helyiségek, szabadidős programoknak lehetőséget biztosító terek fejlesztése (kizárólag óvodák esetében);
  - f) tornaszoba, orvosi szoba, elkülönítő helyiség létesítése, felújítása (kizárólag óvodák esetében).

- B) Eszközbeszerzés, beleértve:
-

- a) a bútorok és egyéb berendezési tárgyak (pl.: konyhai berendezések; udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: konyhai eszközök; fejlesztő eszközök) beszerzését közvetlenül a szolgáltatáshoz kapcsolódóan;
- b) az informatikai eszközök, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzését.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

Védőnők és az általuk ellátott gyermekek számának alakulása

év	területi védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	18	1942	108
2009	19	1940	102
2010	18	1926	107
2011	16	1838	115

Forrás: TEIR, KSH területi statisztikai adatok, helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti elhelyezését részben a Gyermekjólét és Bölcsődei Igazgatóság keretében működő **Családok Átmeneti Otthona** biztosítja. Az intézményben 38 fő helyezhető el, ami átlagosan 12 családot jelent. (Lásd 5.2)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 3 nő található, míg a 3 alpolgármesterből 1

nő. A hivatal vezetője, a Hivatal középvezetőinek 33 %-a, munkavállalóinak 71,6%-a szintén nő.

A közéleti tevékenység civil szerveződésekén keresztül is jelentősnek mondható, van olyan szervezet, amely speciálisan **a magányos vagy egyedülálló nőt von be a közösségi életbe**, figyelemmel kíséri a nőt, valamint a családok esélyegyenlőségének alakulását, és programjait e célok eléréséhez igazítja.

Olyan céllal is alakult Egerben alapítvány, hogy **szabadidős - főképpen tornaprogramokat - biztosítson kismamák, anyukák, fiatalok és nők számára**, úgy, hogy közben a gyermekük is jól érzi magát.

A fentiekén túl megtalálható egyesületi közéleti tevékenység a **hátrányos helyzetű tehetséges gyermekek felkarolása**, a rászoruló idős emberek támogatása, a város kulturális, sport életében való részvétel, ezen a területen a kiemelkedő tehetséges fiatalok támogatása.

A Civil Érték Közhasznú Egyesület koordinálásában közel 40 szervezet képviselével megalakult a Női Esélyegyenlőségi Fórum. A résztvevő szervezetek célja azt volt, hogy a városban működő, nőként tevékenykedő civil, önkormányzati és egyéb szervezetek rendszeresen találkozzanak, tapasztalatot cseréljenek, programjaikat, tevékenységeiket hangolják össze. 2014 tavaszán „Nőnek lenni-nőként tenni” címmel beadott pályázatával sikeresen pályázott.

A pályázati program egyik célja volt a nők helyi közéleti szerepvállalásának ösztönzése, a csapatépítés, egy összetartó, erős kohézióval rendelkező közéleti női hálózat kialakítása a városban. Ennek érdekében az egyesület, mintegy 40 szervezet részvételével havonta minden hónap utolsó hetének keddi napján rendszeresen műhelymunkát tartott, így biztosítva teret a véleménynyilvánításnak. Tanulmányutat szervezett két miskolci civil szervezethez 20 fő részvételével, valamint 30 órás tréninget valósított meg a közéletben szerepet vállalni kívánó nők számára. „Nőnek lenni jó!- Egy nap önmagunkért” címmel egész napos szemléletformáló városi napot rendezett, melyen a nőiséget, a női szerepek és értékek helyreállítását igyekezett középpontba helyezni, változatos programokkal a testi-lelki egészség és harmónia megteremtését elősegíteni. Az országos Nóra Hálózat tagjaként, a Civil Érték Közhasznú Egyesület Nóra-Pontot működtet, melynek keretében szerdánként 10 és 12 óra között ingyenes munkaerő-piaci tanácsadást nyújt elsősorban nők részére.

„Hétköznapi hősnőink” címmel havonta portrét készített illetve jelentetett meg olyan egeri lányokról, asszonyokról, akik a hétköznapi életben kis közösségeik aktív alakítói, fáradhatatlan munkásai, de „csak” saját környezetükben híresek, másoktól nem igen kapnak elismerést, pedig munkájuk példaértékű és mások számára is követendő, elismerésre méltó.

5.7 A nőt helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Törekedni kell arra, hogy a gyermek születését követően az otthon maradó szülő ne érezze magányosnak magát, az eddigi aktív életéből ne szoruljon minden háttérbe. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát

környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják Eger zöldhálózatának központi elemeit, ezeket az önkormányzat folyamatosan szépíti, bővíti. Ez kapcsolódik a belváros rehabilitációs pályázat egyik legfontosabb céljához is, amely a belvárosi közösségi terek megújítása annak érdekében, hogy eredeti funkciójukat visszanyerve szolgálhassák az egri lakosokat.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kiterjesztése az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok
a gyermek születése utáni idő kiesés miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző rugalmas foglalkoztatási formákról gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. 2011-ben a 65 év feletti nők száma 5928 fő, 68%-kal több, mint a férfiaké. Ez az arány utalhat arra is, hogy magas lehet az egyedülálló (özvegy) nők száma, amely elmagányosodáshoz, mentális betegségekhez vezet.

Az elkövetkező időszakban, különösen több évre előre vetítve fokozott terhet ró a városra az időskorú, különösen a 70 éven felüli és egyedül élő lakosok létfenntartási problémáinak kezelése, lakhatásuk és gyógyszerköltségeik támogatása.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés és krónikus megbetegedéseket.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	6771	10068	16839
2009	6718	10952	17670
2010	6666	10436	17102
2011	6610	10197	16807
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülők száma és aránya

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	9075	133	1%
2009	9136	163	2%
2010	9343	152	2%
2011	9412	154	2%
2012	9515	158	2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma (fő)
2008	8
2009	5
2010	5
2011	5
2012	5
2013	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek.

Ezért az idősek életmódját javító társadalmi programok, civil szervezetek tevékenységét, az élet e területére, az intenzív családi kapcsolatból kirekesztődő idős emberek aktivitásának erősítésére célszerű kiterjeszteni, amelyben több városi szervezet már jelenleg is példamutató munkát végez.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A személyes gondoskodás keretében Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az időskorúak vonatkozásában a szociális alapszolgáltatások közül **étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, nappali ellátást biztosít.** Az Idősek Berva-völgyi Otthona 1994 ősz óta idős emberek korának, egészségi állapotának megfelelő étkezést, ápolást, orvosi ellátást, gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel történő ellátást,

mentálhigiénés gondozást, valamint fizikai, szellemi, kulturális és szórakoztató jellegű foglalkoztatást biztosít, 50 férőhelyen.

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Mintegy 100 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

Jövedelmüktől függően az élelmezési önköltség 10-100 %-ának megfizetésével szociális étkezésében részesülnek, akik maguk számára szociális rászorultságuk miatt ezt nem tudják biztosítani. A szolgáltatást igénybevevők száma 680-700 fő naponta.

Az időskorúak nappali ellátása, a szolgáltatást igénybe vevők részére szociális, egészségügyi állapotuknak megfelelő életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat nyújt 6 központban, több, mint 150 klubtag számára.

A közösségi közlekedés kialakítása, felülvizsgálata során szintén törekedni kell arra, hogy az idősek számára is elérhető, és életvitelükhöz, igényeikhez is alkalmazkodó legyen a kínált szolgáltatás, amelyre folyamatosan törekszik az önkormányzat is pl. a helyi-járatú autóbusz menetrend kialakítása, és a közösségi közlekedés évenkénti jelentős és növekvő összegű támogatása során.

Idősek Informatikai jártassága

Magyarországon az 55 és 74 év közötti korosztály 84%-a nem rendelkezik számítógépes ismeretekkel, szemben a 65%-os európai átlaggal. A hozzáférés és tudás hiánya miatt az idősek a társadalomból kirekesztve érezhetik magukat.

Az információs írástudás növekedésének üteme is lassabb az időskorúak körében, mint más korosztályok esetén. 2005. és 2006. évi adatok alapján a 65-74 éves korosztályban a tényleges számítógép-használók aránya a korcsoport összességéhez viszonyítva csak három százalékkal növekedett. Ez az arány 35-44 éves korosztályban tíz százalék, a 16-24 éves korosztályban húsz százalék fölötti.

A „Kattints rá, Nagyi!” képzés az elektronikus kommunikáció, az internetezés és elektronikus levelezés alapjainak elsajátítására ad módot, megismertetve a résztvevőket az infokommunikációs eszközök használatával, az új típusú ismeretszerzés és kapcsolattartás lehetőségeivel.

A felnőttképzési törvény követelményeinek megfelelő oktatásban eddig már több mint kétezren vettek részt. A tanfolyamot végeztek átlagéletkora 63 év, de több nyolcvan éven felüli is található közöttük. A képzéseket játékos vizsga és bizonyítvány átadása zárta le.

2007 óta évente 5-6 fős kiscsoportokban Egerben is iskolapadba ülhetek a nyugdíjasok, hogy készség szinten megtanulják az internet használatát. A 25 órás ingyenes képzés során alapfokú számítástechnikai ismeretek elsajátítása mellett a székelykorúak megismerkedhettek az elektronikus levelezés fortélyjaival, az internetes keresőprogramokkal, megtanulhattak képeket menteni, küldeni, a világhálón tájékozódni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Egri Szociális Szolgáltató Intézményben **6 gondozási központ működik, lefedve a város különböző területeit.** Ezek biztosítják az idősek számára a hiányzó vagy hiányos családi gondoskodást, közösségi tevékenységet, egészségi állapotnak megfelelő terápiás jellegű foglalkoztatást, a szabadidő hasznos eltöltését színes programok szervezésével.

A **gondozási központokban működő idősek klubja** hétköznap változatos programokat nyújt:

- irodalmi és ismeretterjesztő előadások,
- vetélkedők, társasjátékok, dalkör
- házi könyvtár, folyóiratok, kiállítások megtekintése
- tanácsadás, segítség hivatalos ügyek intézésében
- testsúly és vérnyomásmérés, idős torna
- kirándulások, koncertek, számítógépes ismeretek

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során városunkban	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés az idősek életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információs bázis kiterjesztése az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek - egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
az idősebb generáció tagjainál gyakran hiányzik a kellő biztonság, akadály- és kockázatmentes környezet, elérhető tömegközlekedés és közszolgáltatások	akadálymentes és kockázatmentes környezet körének szélesítése, háztartást segítő szolgáltatások, szomszédsági támogatás és gondozó családtagok, önkéntes munka ösztönzése biztonságos lakhatás feltételeire tájékoztató programok, házi segítségnyújtás fejlesztése bűnmegelőzési program kidolgozása tömegközlekedés és közszolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése és egyeztetése a közszolgáltatókkal

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490.578 fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 4,9%-a. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 47 %, látássérült 17 %, értelmi fogyatékos 19 %, hallássérült 14,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

Egerben a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Tapasztalat szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az Agria-Humán Kft.-t 1993. november 01-jén alapította Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális foglalkoztató jogutódjaként. A társaság 100%-ban Önkormányzati tulajdon.

Az Agria-Humán Kft. megalakulása óta komoly erőfeszítéseket tett a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek foglalkoztatásának megszervezése területén. Törekedett arra, hogy az adottságaik miatt a munkaerő piacról kiszoruló emberek mind szélesebb rétegei számára biztosítson egészségi állapotukhoz igazodó, képességeik kibontakoztatására alkalmas, értékteremtő munkát.

Megalakulása óta eltelt idő alatt új munkahelyek sokaságát teremtette meg, biztosította a működésükhöz szükséges infrastruktúrát és szakmai háttérrel. Ilyen módon ember számára tudott biztosítani jövedelmet, önbecsülést jelentő változatos munkát.

Az Agria-Humán Kft. 20 éves működése során az Észak-magyarországi régió egyik legnagyobb létszámú foglalkoztatójává vált, jelenleg 593 fő munkavállalót foglalkoztat Közhasznú Nonprofit formában, ebből 529 fő megváltozott munkaképességű. A cég tevékenységeit jelenleg 5 telephelyen végzi. Ezek a tevékenységek kisebb kézűességet

igénylő, betanított munkák, melyeket a megváltozott munkaképességű alkalmazottak könnyen elsajátíthatnak:

- a Papírüzem 200 fő dolgozónak biztosít munkát.
- szelektív hulladékok begyűjtése, előfeldolgozása, 73 fő
- telephelyükön az AVENTICS Kft-nek léghenger-alkatrészek előszerelését, a hibás alkatrészek válogatását, tisztítását, menetfeszabályozását végzi bér munkában, 21 fős létszámmal.
- szórólapok, névjegykártyák készítése, könyvkötés, 8 fő
- igényes konfekció teremékek varrása, szabása, 18 fő
- különböző intézmények takarítása, portaszolgálat és éjjeliőri feladatok ellátása. 194 fő

A **Magyar Speciális Művészeti Műhely** Egyesület, honlapján egy külön részen összefogta a fogyatékkal élőkkel foglalkozó szervezetek főbb adatait és 2013-as, 2014-es programjait. Informatikusuk elkészítette az adjeselyt.hu honlapot, mely azóta www.adjeselyt.hu néven önállóan működik mind az öt célcsoport vonatkozásában.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, specializált nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk a célcsoportra lebontva.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A feladat olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

Saját forrásból finanszírozott akadálymentesítések

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az akadálymentes közlekedésre, így is elősegítve az esélyegyenlőséget. Önálló pénzügyi keretet hozott létre az ilyen jellegű beruházások finanszírozásának fedezetére. Az elmúlt években ilyen beruházás volt az Önkormányzati Intézmények akadálymentesítésének felmérése, Nagyváradi úti Napköziotthonos Óvoda Tornatermének, Napsugár úti és Hadnagy úti orvosi rendelők.

Az önálló forrásból megvalósuló egyéb (út-, padka-, járda-, intézményi beruházások) önkormányzati beruházások tervezésénél és kivitelezésénél is figyelembe veszi a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséről szóló segédletben megfogalmazottakat.

A 2013-as évben az új önkormányzati honlap akadálymentesített formában is elkészül.

Pályázati forrásból finanszírozott akadálymentesítések

Az elmúlt években célzottan 9 db intézményi akadálymentesítési pályázatot valósított meg az önkormányzat. A projektek keretében kialakításra kerültek mozgáskorlátozott parkolók, melytől taktilis jelek vezetnek akadálymentes rámpán (szabványos korláttal ellátott) keresztül a bejáratáig. Az épületekben vészjelzővel, irányfényvel és a fogyatékkal élők igényeinek megfelelő eszközökkel felszerelt mozgáskorlátozott WC került kialakításra. Az ügyfélkapcsolati térben kiépítésre kerültek az indukciós hurkok, amelyek a hallássérültek zavartalan ügyintézésének fontos feltétele. Az épületen belüli akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében a küszöbök megszüntek, kontrasztos ajtótokok kerültek beépítésre és Braille írásos tájékoztató táblarendszer is kihelyezésre került. A szintkülönbségek leküzdésére korszerű, kifejezetten a mozgáskorlátozottak igényeinek megfelelő liftek kerültek beépítésre, melynek kezelése Braille írással ellátott vezérlőgombjai miatt a látássérültek számára is megoldott.

Akadálymentesített épületek:

- Az Eger, Kossuth L. u. 28. szám alatti Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatának akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0118)
- Az egri Barkóczy utcai védőnői szolgálat akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0026)
- Az egri OVI - Vár óvoda (Tavaszi utca) akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0024)
- Akadálymentesített Vízimolnár utcai Semmelweis bölcsőde (ÉMOP-4.2.2-2007-0017)
- Mikrotársulási formában alapfokú iskolai feladatokat ellátó Hunyadi Mátyás Általános Iskola akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0042)
- Az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0018)
- Nagyváradi utcai Gyermekkert Óvoda akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0009)
- Balassi Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolájának akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0010)
- Pásztoryölgyi Általános Iskola és Gimnázium (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0011)

Egyéb pályázati forrásból finanszírozott fejlesztéseknél a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséről szóló segédletben megfogalmazottakat kötelező jelleggel alkalmazza az önkormányzat és törekszünk az intézményi beruházásoknál a **komplex akadálymentesítés megvalósítására**.

Befejezett beruházások:

- Eger történelmi belvárosát és a 25. sz. főútvonalat összekötő Szvorényi út korszerűsítése (ÉMOP-3.1.2/B-2008-0003)
- Közlekedésfejlesztés megvalósítása Eger városában a Deák Ferenc utcában (ÉMOP-3.1.2/B-09-2009-0009)
- A Családsegítő Intézet, Eger Ifjúság u. 9. sz. alatti telephelyén működő értelmi fogyatékosok nappali intézményének bővítése és korszerűsítése új helyszínre történő áthelyezéssel (ÉMOP-4.2.1./A-09-2009-0001)
- Bölcsődei Igazgatóság Lajosvárosi bölcsődéjének 20 férőhelyes bővítése (ÉMOP-4.2.1./B-09-2009-0001)
- ÉMOP-4.2.1./B-12-2013-0001 „Bölcsődék infrastrukturális fejlesztése Egerben”

- Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése a Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium, kollégiumi épületében (ÉMOP-4.3.1./2/2F-2008-0066)
- Szépasszonyvölgyi Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont- Az első Magyarországi integrált látogatóközpont szabadtéri színpaddal- kialakítása (ÉMOP-2.1.1./B-09-2009-0004)
- Lenkey János Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtésével (ÉMOP-4.3.1/A-12-2012-0021)
- Bölcsődék infrastrukturális fejlesztése Egerben (3 intézmény) ÉMOP-4.2.1/B-12-2013-0001
- ÉMOP-4.1.1/A-12-2013-0048 számú „Egészségügyi alapellátás feltételeinek fejlesztése a Vallon úti orvosi rendelőben”
- Szala városrész szociális rehabilitációja (ÉMOP-3.1.1-12-2013-0007)
- ÉMOP 3.1.2./C-09-2f-2011-0001. Dobó tér - Eger patak - Belvárosi térsor funkcióbővítő rehabilitációja.
- ÉMOP-4.1.1/A-12-2013-0021 számú „Fogorvosi rendelők fejlesztése Egerben, a Technika Házában”
- TIOP-3.4.2-11/1-2012-0026 „Korszerű Gondozói Ház kialakítása”
- Folyamatban lévő beruházások
- a várost észak-déli irányban átszelő kerékpárút építése

Intézményi szolgáltatások

Mlinkó István Óvoda

A felújított, jól felszerelt óvodában három csoportban 26 gyermeket látnak el. Két csoportban hallássérült kisgyermekek vannak, egy csoportban az intenzív logopédiai ellátást igénylő gyermekek kapnak speciális fejlesztést. Az óvodába a Hallássérülteket Vizsgáló Országos Szakértői Bizottság Budapest, Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő Bizottsága véleménye alapján kerülnek be a gyerekek. Mindhárom csoportunkban intenzív gyógypedagógiai fejlesztés biztosított az alacsony csoportlétszámok mellett.

Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégium

Az intézménybe enyhe értelmi fogyatékos, gyengénlátó, nagyothalló, siket, enyhe mozgáskorlátozott, közepesen mozgáskorlátozott, beszéd fogyatékos tanulók járnak.

Az óvodai és az iskolai tagozat közé egy vagy két előkészítő évfolyam ékelődik. Az Intézményben a tanulók 1-8. osztályban tantárgyi rendszerben végzik tanulmányaikat.

Az intézmény alaptervékenysége:

- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) gyermekek óvodai nevelése, ellátása;
- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-8. évfolyam);
- Nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi, externátusi nevelése;
- Diákotthoni, kollégiumi szálláshelynyújtás sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) gyermekek, tanulók számára;

Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja

Eger város közigazgatási területén, a családban élő középsúlyos, enyhe fokban és halmozottan sérült fiatalok és felnőttek napközbeni ellátását biztosítja, lehetővé téve, hogy ezek a fiatalok saját otthonukban, családjukkal élhessenek. Az intézmény negyven férőhelyes. Az intézményben államilag támogatott és finanszírozott szerződés keretében szociális foglalkoztatás működik, mely 13 fő munka-rehabilitációs foglalkoztatására ad lehetőséget.

Az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény értelmi fogyatékosokat ellátó központjának gondozottjai körében évek óta felmerülő probléma, hogy a szülők, törvényes képviselők számára gondot jelent gyermekük éjszakai felügyelete, ha bármilyen okból ők ezt nem képesek megoldani. (kórházi kezelés, munkahelyi vagy családi okok miatti utazás, stb.) A szociális törvény nem tesz ad lehetőséget, hogy a nappali ellátást igénybe vevő ugyanarra a napra éjszakai gondozást is kapjon, és Egerben jelenleg nincs is ilyen ellátási forma. Az is nehézséget okoz, hogy hosszabb beszoktatás nélkül csak olyan személyeket fogadnak el felügyelőként az érintettek, akiket már ismernek. A szülőkkel történt megbeszélések alapján az Intézet vállalkozási tevékenységként 2015. II. félévtől éjjeli felügyeletet biztosít, elsősorban a felnőtt korú fogyatékos személyek számára. Ehhez a polgári jogi keretek között nyújtandó szolgáltatáshoz az Egri Szociális Szolgáltató Intézmény kezelésében lévő Eger, Malomárok u. 66. szám alatti Nyugdíjasházi Gondozási Központ mellett megüresedett önkormányzati lakást közvetlenül mellette található Gondozási Központ-hoz csatolva.

Az Egri Autista Alapítvány működteti az Eger, Bem tábornok út 3 szám alatti ingatlanban 201 m²-en a Szent Anna Napközi Otthont, melyben autista gyerekeknek biztosít napközbeni ellátást, valamint a Szent Erzsébet Támogató Szolgálatot. Az ingatlan tulajdonjogát az önkormányzat közcélú adományként térítésmentesen adta át az Alapítvány részére. Az Alapítvány az ÉMOP 3.3.1. – 11. kódszámú civil szervezetek infrastrukturális fejlesztése c. konstrukcióban pályázott a „Szent Anna Napközi” fejlesztése céljából. , 95.576.000 Ft ERFA forrásból származó támogatást nyert.

Civil szerveződések a fogyatékkal élők érdekeinek képviseletére

ÉFOÉSZ Heves Megyei Közhasznú Egyesület fő tevékenysége a célcsoportjának érdekvédelme. Aktívan működő szervezet, hetente két alkalommal tartanak foglalkozást az értelmi fogyatékosok részére, ezen túl szakembereken keresztül vonják be a fogyatékosokat és a szülőket, családokat a rendezvényekbe.

2001 óta az Egyesület évente rendez gyermeknap majális a megye sérülteket gondozó intézményei gyermekei számára, ahol rendszeresen 250-300 fő vesz részt. A cél az, hogy kimozdítsa az intézmény falai közül a sérült gyerekeket, felnőtteket. Az Egyesület Országos első volt karácsonyi vásárok, lovas terápiák megszervezésében, népdal-néptánc találkozók tartásában.

Az érdekképviseleti tevékenység során nyert tapasztalatuk az, hogy az értelmi fogyatékos emberek az iskola elvégzését követően nagyrészt családokban vannak, munkavállalási lehetőségük nincs, állandó ápolásra, gondozásra szorulnak. A koruk előrehaladtával a gondozási tevékenységük egyre nehezebbé válik és egy idő múlva állandó bentlakásos intézetben lehet elhelyezni őket. Ilyen jellegű intézmény Egerhez közel az Andornaktályai Fogyatékosok Otthona és Rehabilitációs Intézete 122 férőhellyel és a Belpátfalvi Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete 130 férőhellyel. A családban felnövő és ott élő

értelmi fogyatékosnak, miután már a szülő nem tudja ellátni, nagy traumát jelent ez a változás. Kiszakad a családi környezetből, eddig ismeretlen intézményi környezetbe kerül, ahol a család sem tudja megfelelően tartani a kapcsolatot.

Ennek a problémának orvoslására célszerű lenne nemcsak rehabilitációs lakóotthont működtetni, hanem az enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékosok részére 8-12 fős bentlakásos ápoló-gondozó lakóotthont, ahol állandó felügyelet mellett, családi környezetben lehetnének az érintettek. A lakóotthon lehetőséget nyújtana arra is, hogyha valamelyik család egy-két napra nem tudja megoldani a fogyatékos családtag felügyeletét, a lakóotthon ez idő alatt ezt biztosítaná.

Az értelmi fogyatékos emberek számára nincs biztosítva az altatásban történő fogorvosi ellátás, illetve altatásban végezhető alapvizsgálatok (pld nőgyógyászati, tükrözés)

A támogató szolgálat jelenleg csak munkaidőben működik, azonban a sérült, gondozásra szoruló emberek munkaidőn túl is segítséget igényelnek. Szükséges lenne egy erre a célra kialakított készenléti szolgálat működtetése.

Nincs megoldva az értelmi fogyatékos emberek foglalkoztatása sem, emiatt haszontalannak, kirekesztettnek érzik magukat.

A Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesülete 2004. óta működik Egerben. Jelenlegi taglétszám 470 fő, mely minden korosztályt felölel, de említést érdemel, hogy a tagság több mint 60 %-a idősebb korosztályú.

Magyarországon a látássérültekről való gondoskodás 1949 óta alapvetően állami feladat. A szociális juttatások célja, hogy lehetővé tegyék a vak és gyengénlátó emberek számára a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést. A pénzbeni szociális juttatások rendszeresek, ill. esetiek lehetnek. A támogatások közül leglényegesebb a vakok személyi járadéka, mely havonta minden vak embert megillet. Ennek összege változó, annak figyelembevételével, hogy jogosult nyugdíjas vagy aktív dolgozó. 1998-ban bevezetésre került a fogyatékosági támogatás, melyet a súlyosan fogyatékos személyek is igényelhetnek.

Amennyiben a jogosultság fennáll, a látássérült személyek rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági járadékban részesülhetnek. A rokkant nyugdíjas vak emberek ingyenes közgyógyellátást igényelhetnek.

A súlyosan látássérültek számára a helyi közlekedés teljesen díjmentes, a helyközi utazáshoz 90%-os kedvezményt kapnak.

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Heves Megyei Szervezete 1979 óta működik Egerben, jelenleg 619 tagot számlál. Az egyesület feladata a hallássérültek érdekeinek szervezett, szakszerű képviselete és védelme, az érdekérvényesítési lehetőség folyamatos bővítése, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése.

Mozgássérültek Heves Megyei Egyesülete az érdekképviseleti tevékenységén túl, információs szolgáltatást nyújt, tanácsadást tart a jogszabályváltozásokkal, munkalehetőségekkel, rehabilitációval kapcsolatosan. A MEOSZ keretein belül átképzést, számítógépes tanfolyamokat, távmunkát szervez. Az egyesület rehabilitációs programjai: gyógyfürdő látogatások, kirándulások, kulturális programok.

A **Biosziget Rehabilitációs Alapítvány** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 85/A. §-a szerinti fogyatékosok rehabilitációs lakóotthonát működteti, amelyben legfeljebb 12 fő fiatal értelmi fogyatékos személy rehabilitációs, foglalkoztatással egybekötött tartós bentlakását biztosítja. Az intézmény az alapítvány tulajdonában lévő, Eger Verőszala u. 63. sz. alatti ingatlanban működik.

A feladat ellátására az önkormányzat jelenleg a 2014. december 31.-ig terjedő időtartamra feladat-ellátási szerződést kötött. A szerződés szerint az önkormányzat az otthon évente egyeztetett költségvetési tervének elfogadása alapján nyújt működési támogatást. Az alapítvány részére évek óta egyre növekvő támogatást folyósítunk.

Az Alapítvány az önkormányzat által biztosított támogatás mellett egyéb külső források bevonásával teszi lehetővé az otthon működtetését. Igen nehéz, de eredményes szakmai munkát végeznek. A munka-rehabilitáció mellett részt vesznek városi rendezvényeken, sikeresek az otthonból történő kibocsátások.

Az önkormányzat számára jelentős előnyök származnak a feladat ellátása tekintetében abból, amit az alapítvány anyagiakban és szellemi tőkében egyaránt a lakóotthon működtetésére, az ott élők javára fordít.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről	Információbázis kiterjesztése az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése -közintézmények, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosokat ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás kiterjesztése fórumok szervezése civil szervezetek támogatása olyan támogatások, képzések, amely az internethez való hozzáférést segítik

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

Városunkban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Az önkormányzati döntések előkészítésében véleményünkkel, javaslatukkal részt vesznek a szervezeteket, delegáltjuk tanácskozási joggal vesznek részt az állandó bizottságok ülésein.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata és a helyi civil szféra közötti együttműködés országosan ismert, elismert és példaértékű összefogást biztosít a felek között. A gazdag egri civil életet többek között a nonprofit szféra képviselőinek aktivitása, az Egri Civil Kerekasztal szakterületenkénti szekcióinak munkája és egy területi szekció létrejötte is jelzi. Külön Ifjúsági Kerekasztal működik a városban. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

Az elkövetkezendő időben az önkormányzat civil kapcsolata felértékelődik: az Európai Unió pályázatai kiírásai során elvárja, a bírálatkor előnyben részesíti azokat a programokat, projekteket, amelyek széles társadalmi összefogáson alapulnak, a gazdasági hasznosságon túl szemléletformáló, kultúrafejlesztő hatásúak.

Mind az életminőség, az egyéni és társadalmi közérzet javítása, mind a közvetett gazdasági hasznosulás miatt fontos a civilek és az önkormányzat kapcsolatának fejlesztése, a kölcsönös visszacsatolás rendszere

A civil kezdeményezések biztatásával, támogatásával, véleményük meghallgatásával az elkövetkezendőkben erősíteni kell a civil-lét becsületét, példát adva a felnövő generációknak.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Együttműködési Megállapodást kötött a helyi roma, ruszin, lengyel, görög, német nemzetiségi önkormányzatokkal. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a városban dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az on-line kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezetet az Önkormányzat honlapján közzéteszi, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

10.A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a mélyszegénységben élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről	Aktualizálni az információs bázist az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek céltartó intézkedésekhez szükséges egyéb információk bázisállománya, kiutalás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; közoktatás; fejlesztési támogatások
	tartós a munkanélküliek száma	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
	a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell	Kezdeményezés, javaslattevés a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint , a szükséges profiltisztítás végrehajtása Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása , hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás

	<p>dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása</p> <p>a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.</p>
<p>alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek</p>	<p>felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál</p> <p>képzések megszervezése és lebonyolítása</p>
<p>nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik</p>	<p>helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata, folyamatos aktualizálása</p> <p>pályázati lehetőségek felkutatása</p> <p>A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére</p> <p>A súlypontot továbbra is a rendszeres, tartós támogatásokra kell helyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben</p> <p>A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata.</p> <p>Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát akár belső tartalékok feltárásával, akár új területek igénybevételel.</p> <p>A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, előkészítési terén).</p>

	a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és otthonokban, megfelelő számú férőhely biztosítása családsegítés, életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás
	nincs részletes, igényekre koncentrázó felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis folyamatos karbantartása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet, oktatás) - halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Gyermekek	növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok	családgondozás rendszerének fejlesztése életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekvédelmi szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése oktatási intézményekben a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat szerepének átgondolása
	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében
	a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott	felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket

	többször-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik	meghatározni további ösztöndíj- elemeket, kapcsolódási pontokat
		-
Idősek	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés az idősök életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információs bázis karbantartása az alábbi tartalommal: - szükségletek, igények, problémás területek - egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	az idősebb generáció tagjainál gyakran hiányzik a kellő biztonság, akadály- és kockázatmentes környezet, elérhető tömegközlekedés és közszolgáltatások	akadálymentes és kockázatmentes környezet kialakításának ösztönzése háztartást segítő szolgáltatások, szomszédsági támogatás és gondozó családtagok, önkéntes munka ösztönzése biztonságos lakhatás feltételeire tájékoztató programok házi segítségnyújtás fejlesztése bűnmegelőzési program kidolgozása tömegközlekedés és közszolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése és egyeztetése a közszolgáltatókkal
Nők	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információs bázis létrehozása az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok
	a gyermek születése utáni időkiadás miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző

		<p>rugalmas foglalkoztatási formákról gyermek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka</p>
Fogyatékkal élők	<p>jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről</p>	<p>Információbázis kibővítése</p> <p>az alábbi tartalommal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	<p>Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os</p>	<p>Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, közintézmények, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében</p>
	<p>Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosokat ápoló családtagok kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van</p>	<p>közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fórumok szervezése civil szerveződések támogatása olyan támogatások, képzések, amely az internethez való hozzáférést segítik</p>
	<p>beazonosított problémák nincs teljes körű felmérés a fogyatékkal élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről</p>	<p>fejlesztési lehetőségek Információbázis kibővítése az alábbi tartalommal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	mélyszegénységben élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
	foglalkoztatási és karriertervezési tanácsadó pont (információs pont) kialakítása	Felelős: önkormányzat munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
	hatékony pályaorientációs rendszer, inspiráló tanulmányi környezet kialakítása	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, felelős: önkormányzat
	Aluliskolázottak felzárkóztató képzése	munkaügyi központ, képző intézmény, önkéntesek felelős: önkormányzat
	Lakáskonceptió felülvizsgálata	bérlők, EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
	krízis helyzetbe került családok átmeneti elhelyezése	Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
Gyermekek	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
	családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése	Felelős: Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
	hátrányos helyzetű gyermekek célzott fejlesztése	önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, Felelős: KLIK
	ösztöndíj-programok fenntartása és fejlesztése	Felelős: önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Idősek	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
	mindennapi életet megalapozó biztonság növelése	Felelős: önkormányzat Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, közszolgáltatók, városi rendőrkapitányság, civil szervezetek

Nők	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
	szociális ellátórendszer specifikus fejlesztése	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, civil szervezetek
	munkaerőpiacra való visszatérés támogatása, családbarát munkahelyek kialakítása	Felelős: önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény
Fogyatékkal élők	fogyatékkal élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
	közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, akadálymentesítés	Felelős: önkormányzat, városi intézmények, közszolgáltatók
	Közösségfejlesztés	Felelős: önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	mélyszegénységben élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs részletes, igényekre koncentrált felmérés a mélyszegénységben élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk: bérletgazdálkodás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; köznevelés; fejlesztési támogatások
Résztvevők és felelős	önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, EKF, civil szervezetek
Megvalósított tevékenység 2014-ben és 2015-ben Résztvevők és felelős Partnerek	<p>2014-ben megvalósult tevékenységek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partnerek bevonása <p>A mélyszegénységben élők helyzetének javítása és a rájuk vonatkozó információk begyűjtése érdekében, részben futó projekteken keresztül, részben célzottan több szervezettel elindult együttműködés. A munkaerő - piaci helyzet felmérése és javítása érdekében a Heves Megyei Iparkamara, Munkaügyi Központ, a HKIK, a Civil Érték Közhasznú Egyesület került bevonásra.</p> <p>A mélyszegénységben élők közösségének és a közösség tagjainak erőforrásait feltáró információk gyűjtésére az Érted Agria Alapítvány, a Család és Gyermekjóléti Központ együttműködésére építhetünk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Információgyűjtés és elemzés <p>Az Érted Agria Alapítvány felmérte a Szala városrészben az Árnyékszala, Verószala és Rudivár utcákban, hogy milyen minőségű házakban hányan élnek, hány generáció van együtt, mennyi gyermek van a háztartásban. Elkészült egy un. tankatalógus, amely tartalmazza azokat az értékeket, tudásokat, amelyekkel az ott élők rendelkeznek, és amelyeket szeretnének megtanulni.</p>

	<p>2015-ben megvalósult tevékenységek</p> <ul style="list-style-type: none"> Elkészült egy kérdőív, amely képet ad az Egerben élő mélyszegények jellemzőiről, és amely segítségével pontosabb tervezés válik lehetővé a szolgáltatások és a munkaerőpiacra történő felkészítésük területén. Kérdéskörök: jövedelmi helyzet, iskolázottság, munka, illetve munkavégzésben felhasználható tevékenységekben szerzett tapasztalat, lakáskörülmények, oktatási intézményekkel való kapcsolat minősége. (szocio-demográfiai jellemzők, mobilitási utak, erőforrások, túlélési stratégiák) <p>Megvalósító: Érted Agria Alapítvány</p> <ul style="list-style-type: none"> Augusztus elkészült egy összefoglaló tanulmány a szociáliscélú városrehabilitáció közösségfejlesztési programjának tapasztalatairól, melynek egyik célja, hogy a szolgáltatásfejlesztés, integrációs lehetőségek irányait kijelölje <p>Megvalósító: Érted Agria Alapítvány</p>
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása</p> <p>Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota</p> <p>Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok</p> <p>Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Mélyszegeységben élők
	foglalkoztatási és karriertervezési tanácsadó pont (információs pont) kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a tartós munkanélküliek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: hatékonyabbá tenni a foglalkoztatási lehetőségekhez való hozzáférést R: partnerek bevonása, források megteremtése, információs csatornák kiépítése K: információs pont létrehozása H: folyamatos fenntartás, foglalkoztatási lehetőségek folyamatos felmérése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
Partnerek	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
Megvalósított tevékenység 2014-2015-ben	Együttműködés épül az Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya Munkaügyi Központja, a HKIK, a Civil Érték Közhasznú Egyesület és az Önkormányzat között azoknak a munkanélkülieknek a megsegítésére, akik szakmával rendelkeznek. Az adatvédelmi szabályok betartásával készül egy egyénre szabott felmérés és bemutatkozás, mely az érintett hozzájárulásával bekerül a Kamarához. Ezeket az álláskeresőket a Kamara ajánlja a nyilvántartásában lévő vállalkozásoknak, akik alkalmi munka keretében kipróbálhatják az ajánlott személyt akkor, amikor a cégnél többletfeladatok keletkeznek. Ha megfelel a munkája, a munkaügyi központ támogatásával (start kártya, pályakezdőt támogató programok) alkalmi munka helyett tartósabb foglalkoztatást lehetne elérni, üresedés esetén pedig véglegesíteni is lehetne. Tapasztalatcsere az atipikus foglalkoztatás lehetőségeinek megvalósítása érdekében. Megvalósító: Szalai Környezetvédő és Ifjúsági Egyesület

Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: információs pont felállítása Dokumentáltság: átadott létesítmény Forrás: R – bevont partnerek száma K – információs pont, alkalmazottak száma H – az információs pont által ajánlott munkahelyek száma Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a foglalkoztatási lehetőségek közvetítése érdekében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	pénzügyi (pályázati) forrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	hatékony pályaorientációs rendszer, inspiráló tanulmányi környezet kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a szakképzés és a hiányszakmák közötti kolleráció erősítése, a szegregátum képzésben való részvételének bővítése R: partnerek bevonása, a képzési programok egyeztetése a fenntartókkal K: a szakképzések kontrollja és a szegregátum részvételének figyelemmel kísérése H: a szegregátum elhelyezkedési lehetőségeinek javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kezdeményezés, javaslattétel a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint , a szükséges profiltisztítás végrehajtása, Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele, Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása , hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.
Résztevők és felelős	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, felelős: önkormányzat
Partnerek	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: új szakképzések Dokumentáltság: tanügyi dokumentumok Forrás: R – képzési programok K – szakképzettséget szerettek száma a célcsoportban H - szakképzettséget szerettek száma a célcsoportban Fenntarthatóság: folyamatos ellenőrzés a munkaerőpiaci igények és lehetőségek alapján

Kockázatok és csökkentésük eszközei	alulmotiváltság a beiskolázásra a célcsoportnál, lemorzsolódás, a pénzügyi források hiánya, a támogatott képzések nem válnak piacképesé, fenntartói viszonyok
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pályázati lehetőségek, humán erőforrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	Aluliskolázottak felzárkóztató képzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: alulképzettség csökkentése a szegregátumban R: partnerek bevonása, források megteremtése K: Felzárkóztató képzések H: 8 osztályos általános iskolai végzettség elérése a szegregátum aktív korú népességének 90%-ban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál képzések megszervezése és lebonyolítása
Résztevők és felelős	résztevők: munkaügyi központ, képző intézmény, önkéntesek felelős: önkormányzat
Partnerek	civilek, vállalkozók, önkormányzatok, képző intézmény, munkaügyi központ, önkéntesek
Megvalósított tevékenység 2014. -2015	<p>Az iskolai lemorzsolódás és a sikeresebb iskolai karrier érdekében az egri KEF létrehozott egy un. Protektív Team-et, amely szociális szakemberekből és pedagógusokból áll. A team működése lehetőséget ad arra, hogy az iskola komplex támogatást kapjon a tanulói élethelyzetéből adódó és pusztán pedagógiai eszközökkel nem kezelhető helyzetek rendezésére, ezzel segítve diákok sikeresebb iskolai teljesítését. A programmal a KEF együttműködik a Klik-el.</p> <p>A tartósan munkanélküli mélyszegénységben élő alacsony iskolai végzettségű csoportok magas arányban vettek részt a közfoglalkoztatás kertében szervezett alapkompétencia képzéseken.</p> <p>Az Egri Norma Alapítvány pótvizsgára felkészítés és korrepetálás céljával valósít meg heti rendszerességgel foglalkozást az Arany János Iskolában. Az iskolai motiváció erősítése érdekében pályaorientációs foglalkozás sorozatot is tart. Az iskolába mélyszegény családok hátrányos helyzetű gyermekei járnak.</p> <p>2015-ben megvalósított tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képességfejlesztő foglalkozások és korrepetálás valósul meg heti rendszerességgel az Szalai Községi Házban. Az iskolában alulteljesítő gyermekek számára heti rendszerességgel játékos képességfejlesztést és korrepetálást biztosítanak. <p>Megvalósító: Családsegítő Központ, SZAKI, civilek</p>

Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: aktív korú lakosság befejezett általános iskolai képzése Dokumentáltság: tanügyi dokumentumok Forrás: R – bevont partnerek, kidolgozott képzési rendszer K – Célcsoportból jelentkezők száma H – 8 általános iskolai végzettség megszerzése Fenntarthatóság: a célcsoport rendszeres szűrése és bevonása szükséges
Kockázatok és csökkentésük eszközei	alulmotiváltság a célcsoportnál a beiskolázásra, pénzügyi források hiánya
Szükséges erőforrások	információ a képzési lehetőségekről, pénzügyi források megtalálása, humán erőforrás megléte

Mélyszegénységben élők	
Intézkedés címe:	Lakáskonceptió felülvizsgálata
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik fel
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a szegregátumba tartozók lakhatásának javítása, lakásbérlők folyamatosan fenn tudják tartani a jogviszonyt R: az önkormányzati bérlakás állomány felmérése elhelyezkedés, műszaki állapot és komfortfokozat szerint K: lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési támogatás, első lakáshoz jutók támogatása felülvizsgálata H: a lakáspiaci lehetőségekhez való folyamatos igazítás, lakásmobilitás növelésére a fiatalok első lakáshoz jutásának támogatása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	bérlakás állomány felmérése helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata pályázati lehetőségek felkutatása A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata – a lakbér-támogatási rendszerrel együttesen – a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére A súlypontot a rendszeres, tartós támogatásokra kell áthelyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi

	<p>rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata.</p> <p>Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát akár belső tartalékok feltárásával, akár új területek igénybevételével.</p> <p>A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, előkészítésterén).</p>
Résztevők és felelős	bérlők, EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
Partnerek	EVAT ZRt,
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Mutató: bérlakáshoz jutók száma, díjtartozások csökkenése</p> <p>Dokumentáltság: lakásbérleti szerződések, bérbeadói kimutatások</p> <p>Forrás: R – támogatások mértéke K – lakásbérleti szerződések H – hosszú távon is fenntartott lakásbérletek</p> <p>Fenntarthatóság: folyamatos pénzügyi ráfordítást igényel</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pénzügyi forrás, emberi erőforrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	krízis helyzetbe került családok átmeneti elhelyezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: krízishelyzetbe került családok lakhatási gondjainak enyhítése R: segítség nyújtás a családok ideiglenes elhelyezéséhez K: a lakhatásukat tartósan önállóan megoldani nem tudó családok részére elkülönített szociális bérlakás H: segítség a tulajdonszerzésben az első lakáshoz jutók támogatása által, a lakáspiaci lehetőségek felkutatásával, életvezetési tanácsadással
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és otthonokban, megfelelő számú férőhely biztosítása családsegítés, életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás
Résztevők és felelős	Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, Evat Zrt, Felelős: önkormányzat
Partnerek	érdekképviselők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: célcsoportba tartozó elhelyezett családok száma Dokumentáltság: használati és bérleti szerződések, tulajdoni lapok Forrás: R – bejelentett és kezelt igények száma K – kiutalt bérlakások száma H – célcsoport lakástulajdon-szerzése Fenntarthatóság: folyamatos pénzügyi kötelezettségvállalást jelent
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források volumene, az együttműködési készség hiánya
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pályázati pénzeszközök, költségvetésben elkülönített pénzeszközök, emberi erőforrás

	Gyermekek
	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs részletes, igényekre koncentráló felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet, oktatás) halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	felelős: önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Gyermekek
Intézkedés címe:	családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a gyermekek biztonságos családi hátterének elősegítése R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: programok, fórumok szervezése, veszélyhelyzetet jelző figyelő szolgálat, intézményi ellátások H: az intézkedések révén a veszélyeztető tényezők lehetőség szerinti megelőzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	családgondozás rendszerének hatékonyabbá tétele életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekvédelmi szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat szerepének átgondolása
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, Felelős: Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság,
Partnerek	önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, civil szervezetek, KLIK
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H. 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: igénybe vett ellátások, programok száma Dokumentáltság: intézményi kimutatás Forrás: R – intézkedési terv K – szervezett programok, intézményi ellátások H – tudásra jutott veszélyhelyzetek száma: Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források, célcsoport bevonása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Gyermekek
Intézkedés címe:	hátrányos helyzetű gyermekek célzott fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: olyan programok szervezése, amelyek elősegítik a társadalmi beilleszkedést, kompetenciák fejlesztését R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: programok, képzések szervezése H: eredmények fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében párbeszéd a közoktatásban résztvevő partnerekkel, intézményekkel a gyermekek oktatásának sikeressége érdekében
Résztvevők és felelős	Felelős: önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, KLIK

<p>Megvalósult programok májusig</p> <p>2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kortárssegítő képzés. Az Érted Agria Alapítvány tábort szervezett az aktív, hátrányos helyzetű, roma fiatalok számára. Programterv készült, amelynek célja, hogy bevonják, aktivizálják a kortársaikat a hasznos szabadidős és közösségi tevékenységekbe. A tervezett programok közül egyet már sikeresen meg is valósítottak, amely a Kossuth rádióban nyilvánosságot is kapott. <p>Megvalósító: A Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház, Érted Agria Alapítvány</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság állandó jelenléte és a Közösségi Ház működtetése lehetőséget teremt arra, hogy a gyerekek és fiatalok felügyelet alatt, szociális szakember szolgáltatásait igénybe véve töltsék szabadidejüket. <p>Megvalósító: Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság,</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság egyeztetést folytat a városban működő szolgáltatókkal és civilekkel, hogy a Szalai Közösségi Házban az igényeknek megfelelő és színes szolgáltatást tudjon biztosítani. <p>Megvalósító: Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság,</p>
<p>Partnerek</p>	<p>önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, KLIK</p>
<p>Határidő(k) pontokba szedve</p>	<p>R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év</p>
<p>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</p>	<p>Mutató: szervezett programok, képzések Dokumentáltság: Forrás: R – együttműködési megállapodás, intézkedési terv K – szervezett programok, képzések H – szervezett programok Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos</p>
<p>Kockázatok és csökkentésük eszközei</p>	<p>pénzügyi források rendelkezésre állása, célcsoport bevonása</p>
<p>Szükséges erőforrások</p>	<p>HR, pénzügyi (pályázati) források</p>

	Gyermekek
Intézkedés címe:	ösztöndíj-programok fenntartása és fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott többlet-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: elősegíteni az általános, középfokú és felsőfokú végzettségek sikeres megszerzését R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása, meglévő ösztöndíj-rendszer fenntartása K: ösztöndíj-rendszer fejlesztése, lehetőségek összekapcsolása H: fenntartó időszak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket meghatározni további ösztöndíj-elemeket, kapcsolódási pontokat
Részvevők és felelős	Felelős: önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Partnerek	önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: ösztöndíj elérhetősége a célcsoportban Dokumentáltság: elbírált ösztöndíjpályázatok száma Forrás: R – bevont partnerek száma, ösztöndíj pénzügyi keretei K – ösztöndíjra pályázók száma H – ösztöndíjra pályázók száma Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	pénzügyi (pályázati) források

	Nők
Intézkedés címe:	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Részrtvevők és felelős	Felelős: önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság , EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság , EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Nők
Intézkedés címe:	szociális ellátórendszer specifikus fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: szociális ellátórendszer célzott reagálása a célcsoport problémáira R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: ellátórendszer felülvizsgálata, programok, fórumok szervezése H: eredmények fenntartása, ellenőrzés és felülvizsgálat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: bevezetett szociális ellátási formák Dokumentáltság: helyi rendeletek, együttműködési megállapodások Forrás: R – intézkedési terv K – rendeletek, programok, fórumok H – szolgáltatásokat igénybe vevők, intézményi kimutatások Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Nők
Intézkedés címe:	munkaerőpiacra való visszatérés támogatása, családbarát munkahelyek kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyermek születése utáni időkiesés miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, biztos megélhetést biztosítva R: partnerek bevonása, intézkedési területek kidolgozása K: együttműködés beindítása a munkahelyekkel, tájékoztató fórumok, intézményi formák (gyermekellátása) H: eredmények fenntartása, gyermekvállalási kedv erősödése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző rugalmas foglalkoztatási formákról gyermek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság,
Partnerek	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság,
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: programok száma Dokumentáltság: tájékoztató anyagok, résztvevők Forrás: R – együttműködési megállapodások K – tájékoztató fórumok H – munkaügyi központhoz fordulók száma Fenntarthatóság: tájékoztatók időszakos szervezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	partnerek (munkahelyek bevonása), pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Idősek
Intézkedés címe:	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre teljeskörű, részletes, igényekre koncentráló felmérés az idősek életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Idősek
Intézkedés címe:	szabadidős tevékenység, közösségi terek erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	időskorban gyakran válnak bezárkózóvá az emberek, csökkennek a társas interakciók, mozgásszegény életmód
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: szabadidős és egyéb közösségi tevékenység kereteinek fejlesztése, hozzáférés biztosítása és népszerűsítése R: partnerek bevonása, részletes intézkedési terv kidolgozása K: szabadidős közösségi tevékenységeket népszerűsítő programok H: fenntartás, ellenőrzés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	egészséges életmód népszerűsítése szabadidős tevékenységekre vonatkozó tájékoztató programok sportolási lehetőségek feltérképezése közösségi terek fejlesztése, népszerűsítése
Résztevők és felelős	önkormányzat, civil szervezetek, városi intézmények
Partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, városi intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: kampányok, programok, résztvevők száma Dokumentáltság: programszervezési dokumentumok Forrás: R – bevont partnerek K – szervezett programok száma H – szervezett programok száma Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása, pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	fogyatékkal élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők a fogyatékoság foka, típusa szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, Egri Szociális Szolgáltató Intézmény, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	közzolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a jelenleg még nem akadálymentesített közintézmények akadálymentesítésének folytatása (program folytatás, R-K-H azonos cél) R: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés K: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés H: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése – közintézmények lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében
Résztevők és felelős	önkormányzat, városi intézmények, közzolgáltatók
Partnerek	önkormányzat, városi intézmények, közzolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: benyújtott akadálymentességi projektek száma, megvalósított projektek száma Dokumentáltság: igazoltan benyújtott pályázatot, teljesítés-igazolások, használatbavételi engedélyek (opcionális) Forrás: R – pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély K - pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély H - pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély Fenntarthatóság: megvalósulást követően folyamatosan
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi források (pályázati források)

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	Közösségfejlesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszorgató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	információs és kapcsolatteremtő fórumok erősítése R: infokommunikációs csatornák felmérése, partnerek bevonása, pályázati források felmérése K: közösségfejlesztő fórumok működtetése, képzések H: internet-elérés bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fórumok szervezése civil szerveződések támogatása olyan támogatások, képzések, amely az internethez való hozzáférést segítik
Résztevők és felelős	önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: megalakult önszorgató, információs csoportok, online fórumokhoz való hozzáférés Dokumentáltság: civil szervezetek jelentése, szegregátumra vonatkozó adatbázis bázis és aktuális adatai működő civil csoportok száma internetelérések száma a fogyatékkal élők körében Forrás: R – programba bevont partnerek száma K – fórumok száma, hozzáférések száma H – fenntartott eredmények Fenntarthatóság: időszakos visszacsatolás szükséges a civil szerveződések fenntartása és fejlesztése érdekében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	cégek bevonása, pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi források (pályázat)

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk felkéri intézményeket, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

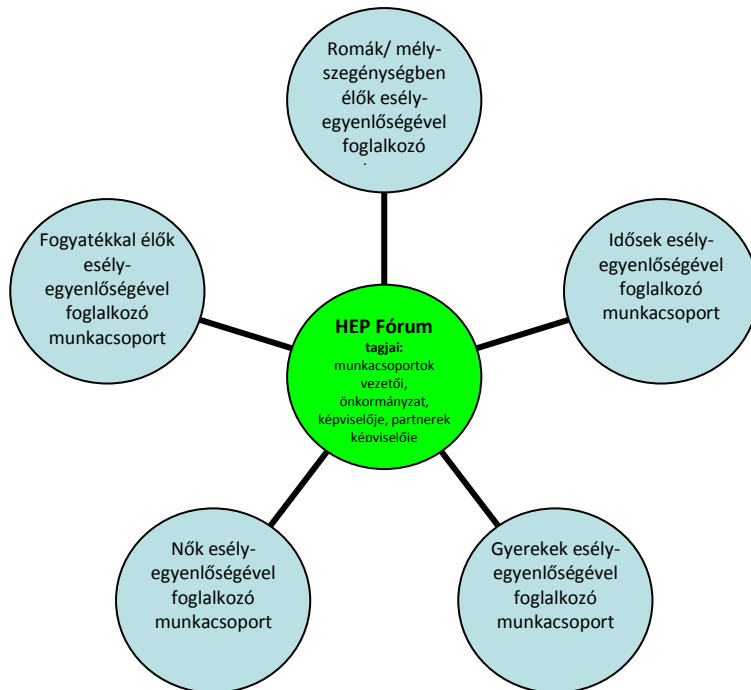
Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hoz létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléséről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.
Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat Közgyűlésének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

3. Elfogadás módja és dátuma

I. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 362/2013.(VI.27.) számú határozatával elfogadta.

Esélyegyenlőségi Fórum tagjai 2015

Mélyszegénységben élők

Béke telep Rehabilitációjáért Egyesület
Cukorbetegek Egeri Egyesülete,
Caritas Hungarica Eger Alapítvány
Egri Szociális Szolgáltató Intézmény,
Egri Családsegítő Alapítvány,
Egri Barátnők a Jövőért Egyesület,
Érted Agraria Alapítvány,
Ételt Az Életért Alapítvány,
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egeri Csoport,
Magyar Vöröskereszt Eger Területi Szervezete,
Szegényeket Támogató Alap Egeri Alapítványa,
Szalai Környezetvédő és Ifjúsági egyesület

NŐK

Baba-Mama Szabadidő és Életmód Alapítvány
Ben Autista és Autisztikus Gyermekéért Egyesület
Bartakovics Béla Kulturális Szövetség,
Civil Érték Közhasznú Egyesület,
Egri Szociális Szolgáltató Intézmény
Dobó Katica Nyugdíjas Szervezet
Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság
Eger Város Védőnői a Családokért Alapítvány,
Egri Családsegítő Alapítvány
Egri Norma Alapítvány
Egri Nyitott Tanulási Központ
Egri Jóga Klub,
Egrimami Egyesület
Egri Nők a Városért
Egri Egészség- és Környezetvédő Egyesület
Egri Folt-Tündérek
Egri Családsegítő Alapítvány
Egri Barátnők a Jövőért Egyesület,

Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Heves Megyei Kormányhivatal,
Heves Megyei Természetbarát Szövetség,
Kertbarát Kör Egyesület Eger
Közelbaba Egyesület
Lamenda Kft,
„Nő az Erő” Közhasznú Egyesület
Szalai Környezetvédő és Ifjúsági Egyesület
Teadélután az Egészséges Társadalomért Egyesület,
Új Akropolisz Kulturális Közhasznú Egyesület

Gyerekek

Aranykapu Alapítvány
Balassi Bálint Általános Iskola Alapítványa
Alapítvány a Hunyadi Mátyás Általános Iskoláért
Civil Ház,
Cukorbeteg Egre Egyesülete,
Egri Családsegítő Alapítvány,
Esélyek Háza,
Eger Város Védőnői a Családokért Alapítvány,
Forrás Alapítvány Eger
Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság
Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
Neon Ifjúsági és Kulturális Egyesület
Új Nemzedék Kontaktpont Iroda
Kemény Ferenc Általános Iskoláért Alapítvány ,
Szalai Környezetvédő és Ifjúsági Egyesület
Szivárvány Kulturális Alapítvány
Pásztorvölgyi Iskoláért Alapítvány
Tehetséges Gyermekekért Alapítvány,
Többgyermekes Családok Egri Egyesülete,
Új Nemzedék Kontaktpont Iroda

Idősek

Derűs Alkony Nyugdíjas Klub Egyesület
Dobó Katica Nyugdíjas,
Egri Szociális Otthonért Alapítvány
Egri Szociális Szolgáltató Intézmény,
Esélyek Háza,
Ezüstidő Alapítvány,
Felnémeti Nyugdíjas Egyesület

Fogyatékkal élők

Aranykapu Alapítvány,
Biosziget Rehabilitációs Alapítvány
Ben Autista és Autisztikus Gyermekekért Egyesület
Cukorbeteg Egri Egyesülete
Egri Autista Alapítvány
Egri Szociális Szolgáltató Intézmény
ÉFOÉSZ Heves Megyei Közhasznú Egyesülete
Forrás - Fogyatékkal Élő Fiatalok Alapítványa Eger,
Heves Megyei Hallássérültek Egyesülete
Halmozottan Sérültek Heves Megyei Szülőszövetsége
Mlinkó István Alapítvány a Siket Gyermekekért
Kis Balázs Alapítvány
Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület
Mondjunk Mancsot terápiás Segítőkutya Közhasznú Egyesület
Mozgássérültek Heves Megyei Egyesülete
Mozgásban a Mozgássérültek Közhasznú Alapítvány
Paraaqua Alapítvány
Segít a Város Alapítvány
Siketek és Nagyothallók Megyei és Városi Szervezete
Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesülete
Vakok és Gyengénlátók Integráló SE